

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS
MERAS**

Lietuvos Respublikos
specialiųjų tyrimų tarnybai
(per el. pristatymo sistemą)

2020-10- Nr. A51- /20

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, siunčiame 2020 m. spalio 19 d. Išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Nr. A121-22458/20(2.1.19-AD18).

PRIDEDAMA: Išvada su papildomais dokumentais, 100 lapų.

Meras

Remigijus Šimašius

Giedrė Ūdraitė, tel. (8 5) 211 2607

Budžetinė įstaiga
Kodas 188710061
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre

Konstitucijos pr. 3
LT-09601 Vilnius
Tel. (8 5) 211 2616

El. p. savivaldybe@vilnius.lt
www.vilnius.lt

Tikime laisve

1990 KOVO 11

Vilniaus miesto savivaldybė

(valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos pavadinimas)

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2020 m. spalio 19 d. Nr. A121-22458/20(2.1.19-AD18)

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 11 punktu, 4 ir 5 dalimis Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) meras 2020 m. rugsėjo 1 d. potvarkiu Nr. 22-139/20 sudarė darbo grupę korupcijos pasireiškimo Savivaldybės administracijos veiklos srityse nustatyti (toliau – Darbo grupė), susidedančią iš Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriaus vedėjos Tatjanos Rusenko (darbo grupės vadovė), šio skyriaus patarėjos Giedrės Ūdraitės (darbo grupės vadovo pavaduotoja), skyriaus vyriausiųjų specialistų Boženos Bevzos, Renatos Jašinskienės, ir Savivaldybės administracijos vyriausiosios patarėjos Daivos Mikulskienės.

Nurodytu potvarkiu Savivaldybės meras įpareigojo Darbo grupę atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą seniūnų teikiamų notarinių paslaugų srityje. Pasirenkant šią sritį atsižvelgta į Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus kriterijus ir daryta prielaida, kad analizuojama sritis visiškai atitinka 3-5 punktuose nustatytus kriterijus: atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti; veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Savivaldybės administracijos Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyrius 2020 m. liepos 29 d. tarnybiniu raštu Nr. A121-15780/20(2.1.19-AD18) kreipėsi į Savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisiją su prašymu pateikti siūlymus dėl aktualios srities (aktualių sričių), kurioje (kuriose) 2020 m. galėtų būti atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. Savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisija 2020 m. rugpjūčio 17 d. tarnybiniu raštu Nr. A121-17029/20(2.1.19-T1) pateikė siūlymą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės atlikimo viešųjų pirkimų procedūrų, statybos leidimų išdavimo procese, teritorijų planavimo dokumentų rengimo/tvirtinimo, nekilnojamojo turto valdymo ir pardavimo, atliekų tvarkymo procesuose. Atsižvelgiant į tai, kad didžiojoje dalyje nurodytų sričių korupcijos pasireiškimo tikimybė jau buvo nustatinėjama 2016 – 2019 metais, nuspręsta 2020 m. pasirinkti naują korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo sritį – seniūnų teikiamas notarines paslaugas.

2020 m. rugsėjo 1 d. Savivaldybės mero potvarkio Nr. 22-139/20 3 punktu Vilniaus miesto savivaldybės kontroliuojamų įmonių vadovai buvo įpareigoti sudarytajai Darbo grupei pateikti korupcijos pasireiškimo tikimybės išvadas. Įmonės atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės savo veiklos sričių, kuriose gali egzistuoti korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą ir visa tai surašė savo korupcijos pasireiškimo tikimybės išvadose.

Analizės rūšis – veiklos atitinkamoje srityje analizė antikorupciniu požiūriu. Analizuojamas laikotarpis: 2020 m. sausio 1 d. – 2020 m. rugsėjo 30 d. Analizė pradėta 2020 m. rugsėjo 1 d., baigta 2020 m. spalio 19 d.

Pagrindinis Darbo grupės tikslas buvo nustatyti konkrečius korupcijos rizikos veiksnius ir kitas sąlygas, įvykius bei aplinkybes, galinčias sudaryti prielaidas Savivaldybės administracijos tarnautojams (seniūnams) padaryti korupcinio pobūdžio nusižengimus jų teikiamų notarinių paslaugų srityje, kitas prielaidas korupcijai šioje srityje pasireikšti bei pateikti siūlymus dėl procesų tobulinimo.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas dokumentiniu ir žodiniu būdais, naudojant formalųjį, lyginamąjį, sisteminių metodų: buvo analizuojami teisės aktai, seniūnijų nuostatai, seniūnų pareigybių aprašymai, apsilankyta visose (21) seniūnijose, kalbėtasi su atsakingu už nurodytą sritį seniūnais ar jų pareigas einančiais valstybės tarnautojais. Analizės atlikimo metu buvo vertinama, ar nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri ir ar nėra tikimybės korupcijos apraiškoms, ar teisės aktuose įtvirtinti sprendimo priėmimo principai, aiškūs ir suprantami kriterijai, sprendimų priėmimo terminai, aiškiai apibrėžti sprendimus priimančiosios subjekto, atskiros sprendimo priėmimo ir kontrolės funkcijos, ar nustatyta tvarka yra pakankama, konkrečiai apibrėžta, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų seniūnams veikti savo nuožiūra, ar aiški konkrečių notarinių veiksmų atlikimo tvarka, kokių problemų kyla juos atliekant ir kaip jos sprendžiamos.

Savivaldybės valdomų įmonių korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadų apibendrinimas.

Šiuo metu Savivaldybėje yra vienuolika valdomų įmonių. Iš jų septynios yra akcinės/uždarosios akcinės bendrovės – UAB „Grinda“, UAB „Vilniaus apšvietimas“, UAB „Vilniaus viešasis transportas“, UAB „Vilniaus vandenys“, UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, UAB „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“, AB „Šilumos tinklai“ ir keturios savivaldybės įmonės – SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“, SĮ „Susisiekimo paslaugos“, SĮ „Vilniaus planas“, SĮ „Vilniaus miesto būstas“ (visos kartu toliau – Įmonės).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizė Įmonėse buvo atliekama naudojant dokumentų analizės metodą, kartu su lyginamuoju ir sisteminiu metodais. Tyrimo metu buvo analizuojami vidaus ir išorės teisės aktai, Įmonių struktūrinių padalinių nuostatai (įstatai), darbuotojų pareigybių aprašymai, Vilniaus miesto savivaldybės teisės aktai, statistiniai duomenys, taip pat buvo apklausiami darbuotojai ir renkama bei analizuojama jų pateikta informacija bei dalyvaujama vidiniuose pasitarimuose, susitikimuose.

Visų Įmonių analizuojamas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo laikotarpiai labai skyrėsi – Įmonės atliko analizę už laikotarpius nuo 2018 m. gruodžio 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d. ir analizavo laikotarpius pasirinktinai – nuo 7 mėnesių iki 1 metų 10 mėnesių.

Nustatydamos ir vertindamos veiklos sritis Įmonės atsižvelgė į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nuostatas, vadovavosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintomis Valstybės ir savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis.

Įmonių pasirinktos sritys buvo vertinamos pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje įtvirtintus kriterijus.

Nei viena iš Įmonių analizuotose srityse nenustatė, kad jose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. UAB „Vilniaus apšvietimas“, UAB „Vilniaus viešasis transportas“, UAB „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“ analizavo po dvi sritis, nustatė nedidelę korupcijos pasireiškimo tikimybę. Beveik visos Įmonės pateikė sprendimo būdus, kaip mažinti korupcijos tikimybę, užkirsti kelią jos plitimui bei tobulinti vidinius procesus.

Įmonė,	Analizuota sritis(-ys)	Nustatyta
--------	------------------------	-----------

analizuojamas laikotarpis		korupcijos pasireiškimo tikimybė
1. UAB „Grinda“ 2019-01-01 – 2019-12-31	Detaliųjų ir techninių paviršinių nuotekų prisijungimo sąlygų išdavimas, detaliųjų ir techninių projektų derinimas, pažymų apie tinkamumą eksploatuoti išdavimas.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali
<i>Įmonės numatyti veiksmai:</i>	1) Parengti vidinį aktą, kuriuo būtų nustatoma statybos užbaigimo procedūra. 2) Nustatyti vidinę tvarką, kad apie atvejus kai be pagrindo bendrovė eliminuojama iš statybų užbaigimo proceso apie tai būtų pranešama Lietuvos Respublikos specialiujų tyrimų tarnybai.	
2. UAB „Vilniaus apšvietimas“ 2019-07-01 – 2020-06-30	1) Darbuotojų priėmimo į darbą organizavimas, vykdymas; 2) Apšvietimo įrengimo projektų derinimas.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja, tačiau antikorupcinė veikla vykdoma tinkamai.
<i>Įmonės numatyti veiksmai:</i>	<i>Įmonės veikla yra pakankamai reglamentuota, antikorupcinė veikla vykdoma tinkamai, todėl korupcijos apraiškų neužfiksuota.</i>	
3. UAB „Vilniaus viešasis transportas“ 2019-10-01 – 2020-09-01	1) Viešųjų pirkimų vykdymas; 2) Interesų konfliktų valdymas	Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra nedidelė.

<p>Įmonės numatyti veiksmai:</p>	<p><i>Būtina stebėti patvirtintus vidaus teisės aktus ir atsiradus poreikiui juos atnaujinti, plačiau reglamentuoti kai kurias procedūras ir užtikrinti jų stebėseną, plėtoti antikorupcinę veiklą, šviesti darbuotojus, organizuoti mokymus.</i></p>	
<p>4. UAB „Vilniaus vandenys“ 2019-10-01 – 2020-09-01</p>	<p>Įmonės lėšomis finansuojamų infrastruktūros plėtros ir statybos investicinių projektų planavimo ir įgyvendinimo procesas.</p>	<p>Nenurodyta</p>
<p>Įmonės numatyti veiksmai:</p>	<p><i>Aiškiau reglamentuoti investicinių projektų planavimą ir įgyvendinimą.</i></p>	
<p>5. UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ 2019-09-30 – 2020-08-31</p>	<p>Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas.</p>	<p>Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra nedidelė.</p>
<p>Įmonės numatyti veiksmai:</p>	<p><i>Patvirtinti darbuotojų etikos kodeksą, atlikti viešųjų ir privačiųjų interesų deklaracijų analizę.</i></p>	
<p>6. UAB „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras“ 2019-09-01 – 2020-09-01</p>	<p>1) Atliekų priėmimas didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse; 2) Dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ veiklos vertinimas.</p>	<p>Korupcijos pasireiškimo tikimybė maža.</p>
<p>Įmonės numatyti veiksmai:</p>	<p>1) Parengti darbuotojams atmintines apie korupciją. 2) Aikštelėse įdiegti svėrimo, numerių nuskaitymo įrangą.</p>	

7. AB „Šilumos tinklai“ 2020-01-01 – 2020-09-30	Šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninė priežiūra.	
Įmonės numatyti veiksmai:	<p>1) Inicijuoti šilumos tinklų statybos darbų techninės priežiūros veiklos auditą, siekiant ir identifikuoti naujus šios srities trūkumus bei nustatyti faktinį tvarkos įgyvendinimo lygį.</p> <p>2) nustatyti aiškius kriterijus, kada, kokia apimtimi šilumos tiekimo tinklų statybos techninės priežiūros aprašo nuostatos taikomos trečiosioms šalims (statytojui, jo samdomam techninės priežiūros vadovui) bei koku būdu yra sudaromos sąlygos šio teisės akto prieinamumui (supažindinimui) prieš statybos darbų pradžią bei inkorporavimui į bendrą statybos dokumentų sistemą.</p> <p>3) Nustatyti aiškią šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros skirtinguose etapuose dalyvaujančių darbuotojų procedūrinę sąveiką, priežiūros mechanizmą, aiškias sąvokas ir terminus bei dokumentų formas ir turinį, fiksuojančius techninės priežiūros veiklos procesus.</p> <p>4) Skaitmenizuoti šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros procesus.</p>	Korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali.
8. SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ 2018-12-01 – 2020-08-31	Tarnybinio transporto naudojimas.	
Įmonės numatyti veiksmai:	<i>Panaikinti įmonės taisyklėse nuostatas apie perteklines prievoles darbuotojams.</i>	Nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra nedidelė.
9. SĮ „Susisieikimo paslaugos“ 2019-01-01 – 2019-12-31	Privačių ir viešųjų interesų konfliktų valdymas.	Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra nedidelė.

<p><i>Įmonės numatyti veiksmai:</i></p>	<p>1) Nustatyti privačių interesų deklaravimo, nu(si)šalinimo tvarką. 2) Reglamentuoti dovanų priėmimo, įvertinimo ir saugojimo tvarką. 3) Organizuoti mokymus viešųjų ir privačių interesų derinimo tema.</p>	
<p>10. SĮ „Vilniaus planas“ 2020-01-01 – 2020-06-30</p> <p><i>Įmonės numatyti veiksmai:</i></p>	<p>Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimas. 1) Vidiniu teisės aktu nustatyti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų užsakymų paskirstymo tvarką. 2) Nustatyti vienodą paslaugų kainą fiziniams ir juridiniams asmenims.</p>	<p>Korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali.</p>
<p>11. SĮ „Vilniaus miesto būstas“ 2019-01-01 – 2019-12-31</p>	<p>Savivaldybės socialinio būsto skyrimas.</p>	
<p><i>Įmonės numatyti veiksmai:</i></p>	<p>Ieškoti papildomų programinių galimybių automatizuoti socialinių būstų skyrimo procesą, sumažinant žmogiškąsias klaidas, kai teikiami socialinio būsto nuomos pasiūlymai asmenims (šeimoms).</p>	<p>Korupcijos pasireiškimo tikimybė nedidelė.</p>

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę, galima teigti, kad Įmonėse egzistuoja nedidelė korupcijos pasireiškimo tikimybė analizuotose srityse, tačiau, atlikdamos korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizę, vidiniai korupcinio pobūdžio pažeidimai nebuvo nustatyti, todėl darytina išvada, kad vykdoma antikorupcinė veikla yra pakankamai efektyvi. Įmonės pažymėjo, kad, siekiant sumažinti neigiamą korupcijos riziką veiksnių įtaką, būtina stebėti jau patvirtintus vidaus teisės aktus, o kai kuriuos iš jų atnaujinti/tobulinti, juose aiškiau nustatyti darbuotojų įgaliojimus, teises ir atsakomybę, automatizuoti kai kurias procedūras, užtikrinti tinkamą jau įtvirtintų procedūrų vykdymą, taip pat vykdyti efektyvią vidaus kontrolę, plėtoti antikorupcinę kultūrą šviečiant darbuotojus, organizuojant jiems mokymus.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas seniūnų teikiamų notarinių paslaugų srityje.

1. Teisinis reglamentavimas.

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 2 straipsnyje nustatyta, kad šio įstatymo nustatytais atvejais ir notarinių veiksmų atlikimui nustatyta tvarka atskirus notarinius veiksmus gali atlikti Lietuvos Respublikos konsuliniai pareigūnai ir savivaldybių seniūnijų seniūnai. Minėto įstatymo 27¹ straipsnyje nustatyta, kad seniūnai neatlygintinai atlieka seniūnijai priskirtos teritorijos gyventojams šiuos notarinius veiksmus:

1) tvirtina įgaliojimus, kuriuos fiziniai asmenys duoda korespondencijai (konkrečiai – siunčiamiems pinigams ir siuntiniams) gauti, taip pat darbo užmokesčiui ir kitoms su darbo santykiais susijusioms išmokoms, pensijoms, pašalpoms, stipendijoms, išmokoms už perdirbti supirktą žemės ūkio produkciją gauti;

2) liudija dokumentų nuorašų ir jų išrašų tikrumą;

3) liudija parašo dokumentuose tikrumą.

Seniūnų atliekamų notarinių veiksmų vietą nustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 28 straipsnis).

Visi notariniai veiksmai registruojami viename notariniame registre (Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 37 straipsnis).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad seniūnas Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka neatlygintinai atlieka seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojams notarinius veiksmus ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka neatlygintinai tvirtina seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojų oficialiesiems testamentams prilyginamus testamentus. Seniūnas notarinius veiksmus atlieka *seniūnijos patalpose*. Atlikti notarinius veiksmus ne seniūnijos patalpose seniūnas gali tik tuo atveju, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties negali atvykti į seniūnijos patalpas ir iškviečia seniūną *į savo gyvenamąją vietą*.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.28 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad oficialieji testamentai – tai testamentai, kurie sudaryti raštu dviem egzemplioriais ir patvirtinti notaro arba Lietuvos Respublikos konsulinio pareigūno atitinkamoje valstybėje. Šio kodekso 6 dalies 6 punkte nustatyta, kad oficialiesiems testamentams prilyginami testatoriaus gyvenamosios vietos seniūnų patvirtinti testamentai.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 1R-64 (2015 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. 1R-181 redakcija) patvirtintų Notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių 5 punkte nustatyta, kad notarinis registras pradedamas pildyti prasidėjus naujiems kalendoriniams metams, o jiems pasibaigus, notariniame registre daryti įrašus apie atliktus notarinius veiksmus yra draudžiama.

2007 m. vasario 28 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 40-143 patvirtinta Seniūnams priskirtų notarinių veiksmų atlikimo paslaugos teikimo tvarka (toliau – Tvarka), kurioje yra Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 27¹ straipsnį atitinkančios nuostatos dėl seniūnų atliekamų veiksmų, tačiau Tvarka neatitinka aktualių Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 32 straipsnio Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.28 straipsnio nuostatų, o procedūrų reglamentavimas nėra išsamus.

2019 m. balandžio 2 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. 41-158/19 „Dėl seniūnų pavadavimo ir atliekamų notarinių veiksmų“ patvirtinta seniūnų pavadavimo atliekant notarinius veiksmus tvarka nedarbingumo, atostogų, komandiruočių metu ir kt. atvejais. Įsakyme

nustatyta, kad apie nebuvimą darbo vietoje turi pranešti pats seniūnas. Seniūnai įpareigoti užtikrinti informacijos paskelbimą seniūnijos interesantams apie seniūną pavaduojantį ir notarinius veiksmus atliekantį asmenį. Įsakyme ir Tvarkoje neregamentuojama, kokioje vietoje atliekami notariniai veiksmai pavadavimo metu.

2016 m. gruodžio 19 d. atskirais Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais patvirtintuose Vilniaus miesto savivaldybės administracijos seniūnijų nuostatuose seniūnijų atliekamų funkcijų sąraše notarinių veiksmų atlikimas nenurodytas, nors bendrosiose nuostatose rašoma, kad „Seniūnija turi antspaudą su Lietuvos Respublikos herbu ir užrašu „Vilniaus miesto savivaldybės administracijos <...> seniūnas“, kuris dedamas ant seniūno notariškai tvirtinamų dokumentų“.

2016 m. gruodžio 20 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais patvirtintuose Vilniaus miesto savivaldybės administracijos seniūnų pareigybių aprašymuose nurodyta tokia notarinių veiksmų atlikimo funkcijos formulė: „Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka neatlygintinai atlieka seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojams notarinius veiksmus ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka neatlygintinai tvirtina seniūnijos aptarnaujamos teritorijos gyventojų oficialiesiems testamentams prilyginamus testamentus. Seniūnas notarinius veiksmus atlieka seniūnijos patalpose. Atlikti notarinius veiksmus ne seniūnijos patalpose seniūnas gali tik tuo atveju, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties negali atvykti į seniūnijos patalpas ir iškviečia seniūną į savo gyvenamąją vietą“.

2020 m. liepos 10 d. Lietuvos notarų rūmai, teikdami pastabas ir pasiūlymus Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 27 straipsnio pakeitimo projektui, rašte Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai Nr. S-347 ne tik išdėstė savo nuomonę dėl keičiamo straipsnio, reglamentuojančio konsulinių pareigūnų atliekamų notarinius veiksmus, bet pasisakė ir dėl seniūnų atliekamų noratinių veiksmų. Esant plačiam notarų tinklui Lietuvoje, notarinės paslaugos yra nesunkiai pasiekiamos. Seniūnų atliekamų veiksmų apimtis yra nedidelė, todėl žmonėms įprasta kreiptis į notarą, kuris suteikia konsultaciją, išaiškina notarinio veiksmo esmę ir pasekmes. Rašte pažymėta, kad daugeliu atvejų asmuo pateikia institucijai dokumento originalą, o kopiją, jei reikalinga, pasidaro pati institucija. Taigi, nuorašų ir išrašų tikrumo liudijimas nėra dažnai reikalingas notarinis veiksmas. Į užsienį teikiamiems dokumentams reikalinga pažyma *Apostille*, todėl asmeniui vis tiek reikės kreiptis į notarą. Liudijant asmenų parašų dokumentuose tikrumą, svarbu žinoti, kad parašų tikrumas negali būti liudijamas sandoriuose. Seniūnas turi būti kvalifikuotas ir išsiaiškinti, ar jis gali liudyti parašo tikrumą, ar turi nukreipti asmenį pas notarą, kuris tam tikrą pareiškimą ar kitą vienašalį sandorį patvirtintų. Rašte taip pat atkreiptas dėmesys į tai, kad seniūnams keliami mažesni reikalavimai nei notarinius veiksmus atliekantiems konsuliniams pareigūnams, todėl jiems neturėtų būti suteikiama teisė tvirtinti testamentus ir įgaliojimus, kadangi šių veiksmų atlikimas reikalauja teisinių žinių ir patirties bei kelia didesnę riziką. Atsižvelgiant į anksčiau nurodytas aplinkybes, Lietuvos notarų rūmai siūlo iš viso atsisakyti seniūnų atliekamų notarinių veiksmų.

2.Seniūnų teikiamų notarinių paslaugų apžvalga.

Darbo grupės nariai lankėsi visose (21) seniūnijose, kalbėjosi su seniūnais ar apsilankymo metu seniūnų pareigas vykdžiusiais asmenimis. Analizuotos tiek suteiktų notarinių paslaugų kiekybinės charakteristikos, tiek galimos problemos tam tikrose situacijose (vykimas į namus, gydymo, globos ar slaugos įstaigą, testamentų tvirtinimas).

Suteiktų notarinių paslaugų skaičius 2020-01-01 – 2020-09-25:

Seniūnija	Bendras skaičius
-----------	------------------

Antakalnio	4
Fabijoniškių	57
Grigiškių	88
Justiniškių	18
Karoliniškių	35
Lazdynų	28
Naujamiesčio	17
Naujininkų	25
Naujosios Vilnios	54
Panerių	7
Pašilaičių	48
Pilaitės	14
Rasų	3
Senamiesčio	36
Šeškinės	42
Šnipiškių	130
Verkių	91
Vilkpėdės	40
Viršuliškių	16
Žirmūnų	67
Žvėryno	14

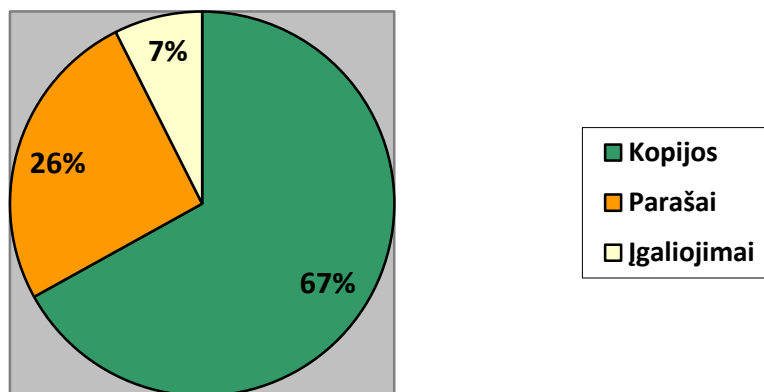
Daugiausiai notarinių paslaugų suteikiama Šnipiškių (130), Verkių (91) ir Grigiškių (88) seniūnijose. Mažiausiai – Rasų (3), Antakalnio (4) ir Panerių (7) seniūnijose.

Svarbu pažymėti, kad šie skaičiai tik orientaciniai, nes Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 41-158/19 „Dėl seniūnų pavadavimo ir atliekamų notarinių veiksmų“ nustatyta, koks seniūnas teikia notarines paslaugas kito seniūno atostogų, nedarbingumo, komandiruočių metu. Dalis seniūnų teikti notarines paslaugas į kito seniūno aptarnaujamą teritoriją vyksta su savo seniūnijos notarinių veiksmų registravimo žurnalu, kiti – pildo vaduojamo seniūno notarinių veiksmų registravimo žurnalą.

Atskirų notarinių paslaugų skaičius 2020-01-01 – 2020-09-25:

Seniūnija	Dokumento kopijos patvirtinimas	Parašo dokumentuose tikrumo patvirtinimas	Įgaliojimo patvirtinimas
Antakalnio	—	2	2
Fabijoniškių	47	7	3
Grigiškių	61	24	3
Justiniškių	6	7	5
Karoliniškių	24	8	3
Lazdynų	19	8	1
Naujamiesčio	17	—	—

Naujininkų	8	12	5
Naujosios Vilnios	42	10	3
Panerių	5	—	2
Pašilaičių	42	5	1
Pilaitės	14	—	—
Rasų	2	1	—
Senamiesčio	32	2	2
Šeškinės	21	17	4
Šnipiškių	76	50	4
Verkių	69	12	10
Vilkipėdės	17	18	5
Viršuliškių	5	7	4
Žirmūnų	42	20	5
Žvėryno	10	4	—
Iš viso	559	214	62

Visose seniūnijose notarinės paslaugos teikiamos tik toje seniūnijoje gyvenamąją vietą deklaravusiems asmenims.

Notarinių veiksmų registravimo žurnalo pildymas: Tvarkos 8 punkte nurodyta, kad seniūnui priskirtų notarinių veiksmų atlikimas registruojamas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos seniūno atliekamų notarinių veiksmų registre. Visose seniūnijose notarinių veiksmų atlikimas užregistruotas nurodytame registre, tačiau skyrėsi veiksmų numeracija. Didžioji dalis seniūnijų prasidėjus naujiems kalendoriniams metams atliktų notarinių veiksmų registraciją tęsia, dalis – pradeda iš naujo (tame pačiame žurnale registracija tęsiama nuo „1“ (Grigiškių, Naujamiesčio, Naujosios Vilnios, Pilaitės, Senamiesčio, Šnipiškių, Verkių, Viršuliškių, Žirmūnų seniūnijos).

Taip pat pastebėta, kad notarinių veiksmų registravimo žurnale pasirašantys asmenys, kuriems paslauga buvo suteikta, mato kitų asmenų asmens duomenis (vardą, pavardę, asmens kodą). Ši problema

galėtų būti išspręsta pakeitus žurnalo formą ir sudarant galimybę viename puslapyje registruoti tik viena notarinį veiksma, arba pasirašymo metu uždengiant kitus matomus įrašus.

Poreikis paslaugą suteikti gyventojų namuose: Tvarkos 4 punkte nurodyta, kad notarinius veiksmus ne seniūnijos patalpose seniūnas gali atlikti tik tuo atveju, kai asmuo dėl svarbios priežasties (liga, invalidumas) negali atvykti į seniūnijos patalpas ir jis iškviečia seniūną į savo gyvenamąją vietą, kuri yra tos seniūnijos administruojamoje teritorijoje.

Poreikio vykdyti į namus, seniūnų teigimu, 2020 metais nebuvo Antakalnio, Panerių, Pašilaičių ir Žirmūnų seniūnijose, nors toks poreikis rečiau ar dažniau pasitaiko visose seniūnijose ir savo gyvenamąją vietą seniūnijos teritorijoje deklaravusiems gyventojams paslauga suteikiama. Visi apklausti seniūnai nurodė, kad teikdami notarines paslaugas gyventojų namuose įsitikina, kad asmuo veiksnius, supranta, ką pasirašo, suvokia notarinio veiksmo atlikimo esmę ir paskirtį. Paprastai ši paslauga teikiama senyvo amžiaus, judėjimo ar kitą sunkią negalią turintiems asmenims.

Didesnių problemų teikiant notarines paslaugas gyventojų namuose nepasitaikė, tačiau Justiniškių seniūnė išreiškė pasiūlymą dėl saugumo į gyventojų namus vykdyti ne vienam seniūnui, bet pasitelkus ir kitą darbuotoją. Dalis seniūnų atkreipė dėmesį į šios paslaugos iššūkius karantino metu ir esant padidėjusiai grėsmei užsikrėsti COVID-19.

Poreikis vykdyti į gydymo ar slaugos įstaigą: Tvarkoje nepasisakoma apie seniūnų teikiamas notarines paslaugas ne seniūnijos patalpose ir ne seniūnijoje gyvenamąją vietą deklaravusios asmens namuose. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad seniūnas notarinius veiksmus atlieka seniūnijos patalpose. Atlikti notarinius veiksmus ne seniūnijos patalpose seniūnas gali tik tuo atveju, kai suinteresuotas asmuo dėl svarbios priežasties negali atvykti į seniūnijos patalpas ir iškviečia seniūną į savo gyvenamąją vietą.

Poreikis vykdyti į gydymo ar slaugos įstaigas yra. Karoliniškių seniūnas paaiškino, kad net ir esant poreikiui, atsisako vykdyti į gydymo ar slaugos įstaigą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 1 punktu. Tokios pat pozicijos laikosi ir Naujamiesčio, Naujininkų, Pašilaičių, Žirmūnų seniūnai. Lazdynų seniūnas nurodė, kad paslaugą gydymo įstaigose tenka suteikti dėl vyriausiojo gydytojo nenoro tą daryti. Į gydymo įstaigas vyko Viršuliškių ir Žvėryno seniūnai. Į slaugos įstaigas vyko Šnipiškių ir Panerių seniūnai.

Prašymų vykdyti į gydymo ar slaugos įstaigą negauta Antakalnio, Fabijoniškių, Justiniškių, Naujosios Vilnios, Pilaitės, Šeškinės, Verkių, Vilkpėdės seniūnijose.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 5.28 straipsnio 6 dalies 1 punkte nustatyta, kad oficialiesiems testamentams prilyginami asmenų, kurie gydomi ligoninėse, kitose stacionarinėse gydymo-profilaktikos įstaigose, sanatorijose arba gyvena senyvo amžiaus asmenų arba asmenų su negalia socialinės globos namuose, testamentai, patvirtinti tų ligoninių, gydymo įstaigų, sanatorijų vyriausiųjų gydytojų, jų pavaduotojų medicinos reikalams arba budinčiųjų gydytojų, taip pat senyvo amžiaus asmenų arba asmenų su negalia socialinės globos namų direktorių ir vyriausiųjų gydytojų, todėl seniūnams atkreipta būtinybė teikti notarines paslaugas tvirtinant testamentus gydymo ir socialinės globos įstaigose.

Testamentams prilygintų dokumentų tvirtinimas: testamentu ar jam prilygintu dokumentu neteko tvirtinti nei vienam seniūnui. Dauguma džiaugėsi tokia situacija ir išreiškė nuogastavimus dėl kompetencijos ir žinių trūkumo tokiam notariniam veiksmui suteikti. Išreiškė poreikį mokymams ir konsultacijoms.

Seniūnų nurodytos problemos, kylančios teikiant notarines paslaugas:

1. Migracijos departamento galimas piktnaudžiavimas „aptarnaujant verslą“ dėl darbo migrantų ir perteklinis reikalavimas tvirtinti parašus ant sutikimų suteikti gyvenamąjį plotą. Pretenzijas dėl Migracijos departamento atsiunčiamų asmenų, kuriems reikalinga notarinė paslauga, išsakė Naujininkų, Fabijoniškių, Naujamiesčio, Pašilaičių, Senamiesčio, Verkių, Žirmūnų seniūnai.

2. Trūksta mokymų, konsultacijų, ypač sprendžiant nestandartines situacijas, tokias kaip įgalioto asmens parašo tvirtinimas, dviejų asmenų sutikimo parašų ant vieno lapo tvirtinimas, sutikimo vykti vaikams į užsienį tvirtinimas ir kt. Mokymų poreikį ypač pabrėžė Justiniškių, Karoliniškių, Naujosios Vilnios seniūnai.

3. Problemos nustatant asmens veiksnumą, ypač tais atvejais, kai notarinė paslauga teikiama asmens gyvenamojoje vietoje. Seniūnams nesuteikta prieiga prie psichikos negalią turinčių asmenų registro.

4. Seniūnų vadavimo atveju neaišku, į kurios seniūnijos notarinių veiksmų registravimo žurnalą turi būti užregistruota suteikta notarinė paslauga.

5. Saugumo užtikrinimas, suteikiant notarinę paslaugą asmens gyvenamojoje vietoje, taip pat dėl grėsmės užsikrėsti COVID-19.

6. Dalis seniūnų minėjo, kad ne visada pripažįstamas jų patvirtintas parašų tikrumas sutikimuose dėl vaiko išvykimo.

Visi seniūnai, net ir teigiantys, kad teikdami notarines paslaugas nesusiduria su rimtomis problemomis, išreiškė poreikį Tvarkos keitimui ir naujo dokumento, detaliam reglamentuojančio seniūnų teikiamų notarinių veiksmų procesus, parengimui.

Darbo grupės pastebėjimai:

- Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 49 straipsnyje nustatyta, kad notaras gali patvirtinti įgaliojimą vieno ar kelių asmenų vardu, išduodamą vienam asmeniui arba keliems asmenims.

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 414 patvirtintos Vaiko laikino išvykimo į užsienio valstybes tvarkos 5 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės punkto pareigūnams turi būti pateikiamas bent vieno iš tėvų arba globėjo (rūpintojo) rašytinis sutikimas, kad vaikas išvyktų vienas ar su jį lydintiu asmeniu, ir šio sutikimo kopija. Sutikime parašo tikrumas turi būti paliudytas notaro arba Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos pareigūno, arba seniūno.

- Atkreiptinas dėmesys, kad asmens parašo tikrumas negali būti liudijamas dokumentuose, kurių turinys atitinka sandorio sąvoką.

- Teikti notarines paslaugas ne seniūnijos patalpose galima tik išimtiniais atvejais ir tik ten, kur gyventojas nuolat gyvena (deklaravo savo gyvenamąją vietą), pvz. ne tik namuose, bet ir tos pačios seniūnijos teritorijoje esančiose slaugos ar globos įstaigose, bet ne ligoninėse.

- Notarinių veiksmų registras pradamas pildyti (naujai numeruojamas) prasidėjus naujiems kalendoriniams metams.

Išvados:

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad:

1. Notarinių veiksmų atlikimo tvarka Savivaldybės administracijos seniūnijose yra pasenusi (nuo 2007 m.), neaktuali ir neišsami, pakankamai daug šių veiksmų atlikimo aspektų ir procedūrų yra nereglamentuoti ir seniūnų interpretuojami, o tai yra vienas iš veiksmų korupcijai pasireikšti. Šiuo metu galiojančiuose teisės aktuose (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos ir Lietuvos Respublikos notariato įstatymuose) nėra detalizuota kaip, kokiais terminais seniūnai atlieka notarinius veiksmus, o

Savivaldybės administracijos direktoriaus 2007 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 40-143 patvirtintoje Seniūnams priskirtų notarinių veiksmų atlikimo paslaugos teikimo tvarkoje trūksta išsamaus ir aiškaus atliekamų notarinių veiksmų procesų reglamentavimo, nėra numatytų aiškių terminų konkreitiems notariniams veiksams atlikti, nėra aiškios šių veiksmų atlikimo procedūros, todėl susiduriama su problema, kad seniūnas gali savaip vertinti interesantų prašymus ir atlikti tokius notarinius veiksmus, kurie gali sukelti neigiamus teisinius padarinius, o būtent:

a) neregamentuota, kokioje vietoje pavaduojantis seniūnas turėtų atlikti notarinius veiksmus (savo, ar pavaduojamo seniūno);

b) neregamentuota, kokiame registre (registracijos žurnale) turi būti registruojami notariniai veiksmai, atlikti pavaduojamo seniūno seniūnijos gyventojams ir ar reikia perduoti pavaduojančiam seniūnui registrą (registracijos žurnalą);

c) nekonkretizuota, kokios notarinės paslaugos gali būti teikiamos seniūnų, o kokiais atvejais gyventojai turi būti nukreipiami pas notarus;

d) neregamentuota, kaip turi būti išvengiama asmens duomenų atskleidimo pasirašymo registre metu, kuomet pasirašantis asmuo gali matyti jau pasirašiusiųjų tame pačiame lape asmenu duomenis;

e) neregamentuoti klausimai, kurie galėtų būti užduodami asmenims prieš atliekant notarinį veiksmą, siekiant įsitikinti jų veiksnumu.

2. Nėra seniūnų veiklos šioje srityje kontrolės ir tai yra ydinga antikorpuciniu požiūriu. Nesant aiškios ir išsamios tvarkos yra tikimybė seniūnams viršyti suteiktus įgaliojimus (pvz., parašų tikrumo liudijimas negali būti sandoriuose), juo labiau, kad seniūnams nėra keliamo reikalavimo turėti teisinį išsilavinimą, dėl ko didėja rizika seniūnui netinkamai atlikti tam tikrus notarinius veiksmus (pvz., testamentams prilyginamų dokumentų tvirtinimo funkcija).

Taigi, seniūnų atliekamų notarinių veiksmų paslaugų teikimo srityje egzistuoja korupcijos pasireiškimo rizikos veiksniai, kurie atitinka šiuos Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 3-5 punktuose numatytus kriterijus (atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti; veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu; daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo), tačiau, apibendrinus visą surinktą informaciją, minėta rizika vertinama kaip nedidelė.

Siūlymai Savivaldybės administracijos direktoriui:

1. Sudaryti darbo grupę, kuriai pavesti pagal šioje išvadoje nurodytus trūkumus parengti naują seniūnams priskirtų notarinių veiksmų atlikimo paslaugos teikimo tvarkos aprašą, kuriame detalizuoti seniūno atliekamų notarinių veiksmų procesų eiliškumą ir atlikimo tvarką; patikslinti svarbių priežaščių, sąlygojančių notarinių veiksmų atlikimą ne seniūnijos patalpose, sąrašą; įtvirtinti kontrolinio klausimyno pavyzdį asmens veiksniumi nustatyti; nustatyti paslaugų teikimo tvarką ne seniūnijos patalpose; reglamentuoti notarinių veiksmų registravimo žurnalo pildymo ir saugojimo tvarką, papildomai numatant saugiklius, užtikrinančius asmens duomenų apsaugą; reglamentuoti seniūnų vadavimo metu atliekamų notarinių veiksmų tvarką (notarinių veiksmų atlikimo vietą, žurnalo pildymo klausimus), seniūnų atliekamų notarinių veiksmų teisėtumo ir pagrįstumo kontrolės užtikrinimą (pvz. įpareigojant seniūnius Savivaldybės administracijai teikti metinę atliktų notarinių veiksmų ataskaitą, kurioje būtų detalizuojama, kiek ir kokių interesantų prašymų atlikti notarinius veiksmus buvo pateikta, kiek jų atmesta, nurodant atmetimo priežastis, kiek ir kokių notarinių veiksmų buvo atlikta konkrečioje seniūnijoje).

2. Pavesti atnaujinti visų Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais patvirtintų seniūnijų nuostatus, juos suderinant su Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Lietuvos Respublikos notariato įstatymais ir seniūnų pareigybių aprašymais.

3. Organizuoti mokymus/seminarus/konsultacijas seniūnams dėl jų teikiamų notarinių paslaugų.

4. Spręsti dėl prieigos prie Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registro seniūnams suteikimo.

Darbo grupės vadovė

Tatjana Rusenko

Darbo grupės vadovo pavaduotoja

Giedrė Ūdraitė

Darbo grupės narės:

Božena Bevza

Renata Jašinskienė

Daiva Mikulskienė

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“

Savivaldybės įmonės „Susisiekimio paslaugos“
Direktoriui

**IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS**

2020 m. rugsėjo 17 d.
Vilnius

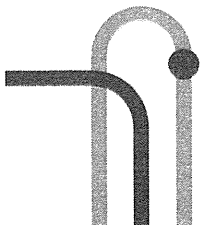
Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 ir 7 str., Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, nuostatomis, atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, remdamasi Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovu, Savivaldybės įmonės „Susisiekimio paslaugos“ (toliau – Įmonė) Korupcijos prevencijos darbo grupė atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Įmonės veikloje.

SĮ „Susisiekimio paslaugos“ Korupcijos prevencijos darbo grupė buvo sudaryta direktoriaus 2020 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 2020-V-74 „Dėl korupcijos prevencijos darbo grupės sudarymo“ iš šių darbuotojų: Personalo ir teisės skyriaus vadovės – vyr. teisininkės Kristinos Makauskienės (darbo grupės vadovė), Personalo ir teisės skyriaus teisininkės Jolantos Čuchonskos, Duomenų apsaugos pareigūnės Jelenos Jonis ir Personalo ir teisės skyriaus teisininko Mindaugo Lauciaus.

Korupcijos prevencijos darbo grupė, sudariusi Įmonės veiklos sričių sąrašą (priedas Nr. 1), pasirinko korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atlikti **privačių ir viešųjų interesų derinimo srityje**. Komisijos pasirinkimą lėmė tai, kad tinkamas pareigos derinti viešuosius ir privačius interesus vykdymas mažina korupcijos pasireiškimo tikimybę daugelyje nurodytų Įmonės veiklos sričių, be to viešųjų ir privačių interesų derinimas Įmonėje nebuvo vertintas korupcijos pasireiškimo tikimybės aspektu ankstesniais metais.

Analizuojamas laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – 2019 m. gruodžio 31 d. Analizė pradėta 2020 m. rugpjūčio 4 d., baigta 2020 m. rugsėjo 11 d.

Analizės atlikimo metu buvo vertinama, ar pasirinktoje srityje nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, ar nėra tikimybės korupcijos apraiškoms, ar teisės aktuose įtvirtinti sprendimo priėmimo principai, aiškūs ir suprantami kriterijai,

sprendimų priėmimo terminai, aiškiai apibrėžti sprendimus priimančiosios subjektai, atskirtos sprendimo priėmimo ir kontrolės funkcijos, ar nustatyta tvarka yra pakankama, konkrečiai apibrėžta, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų įmonės darbuotojams veikti savo nuožiūra, ar aiški sprendimų apskundimo tvarka.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo atliekamas naudojant formalųjį, lyginamąjį, sisteminį metodus: buvo analizuojami teisės aktai, padalinių nuostatai, darbuotojų pareigybių aprašymai ir kt., kalbėtasi su atsakingais už nurodytą sritį įmonės struktūrinio padalinio darbuotojais.

Dėl interesų konfliktų reglamentavimo

Siekiant įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę SJ „Susisiekimą paslaugos“ viešųjų ir privačių interesų derinimo srityje buvo peržiūrėti aktualūs teisės aktai ir lokaliniai aktai:

1) Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas (toliau – Įstatymas). Vertinamuoju laikotarpiu aktuali Įstatymo redakcija. Šiuo metu galioja 2020 m. sausio 1 d. Įstatymo redakcija;

2) Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklės, patvirtintos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) 2012-07-05 sprendimu KS-84 (VTEK 2017-06-21 sprendimo Nr. KS-73 redakcija) (toliau – VTEK taisyklės);

3) VTEK 2009 m. gegužės 11 d. rezoliucija Nr. KS-41 „Dėl prievolės vengti interesų konflikto ir pareigos nusišalinti“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 1 d.);

4) VTEK 2009 m. kovo 26 d. rezoliucija Nr. KS-25 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 1 d.);

5) VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimas Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (galioja nuo 2020 m. sausio 1 d.);

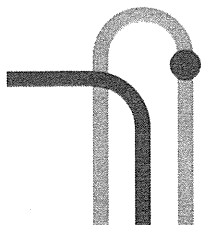
6) SJ „Susisiekimą paslaugos“ Etikos kodeksas, patvirtintas SJ „Susisiekimą paslaugos“ direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 73;

7) SJ „Susisiekimą paslaugos“ korupcijos prevencijos politika, patvirtinta direktoriaus 2017 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 2018-V-21;

8) SJ „Susisiekimą paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 3 d.);

9) SJ „Susisiekimą paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakymas Nr. 2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“.

Interesų konfliktas yra situacija, kai asmuo eidamas savo pareigas privalo atlikti tam tikrą veiksmą, tačiau tas veiksmas (veikla) yra susijęs ne tik su jo pareigomis, bet ir su jo privačiu

interesu. Jeigu valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo patenka į interesų konflikto situaciją ir nenusišalina, t. y. priima ar dalyvauja priimant sprendimą, susijusį ir su jo privačiu interesu, jis pažeidžia prievolę vengti interesų konflikto ir pareigą nusišalinti.

Įstatymo 3 straipsnio „Asmenų, pretenduojančių dirbti, dirbančių ir dirbusių valstybinėje tarnyboje, prievolės“ 1 dalyje nustatyta, kad viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas (1 punktas), teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra (2 punktas), nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti (3 punktas), priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu (4 punktas), nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai (5 punktas), nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia valstybės ar savivaldybių valdomu turtu ne tarnybinei veiklai (6 punktas).

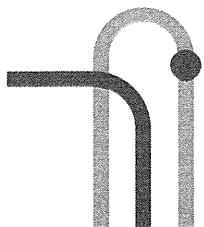
Minėto straipsnio 2 dalyje nustatyta prievolė asmenims, pretenduojantiems dirbti ir dirbantiems valstybinėje tarnyboje deklaruoti privačius interesus.

Įstatymo 11 „Pareiga nusišalinti“, 12 „Teisės atstovauti apribojimai“, 13 „Tarnybinių teisių apribojimas“, 14 „Dovanų ar paslaugų priėmimo ir teikimo apribojimai“, 17 „Prievolė raštu informuoti apie susitarimą“, 18 „Apribojimai sudaryti sandorius ar naudotis individualiomis lengvatomis“, 20 „Atstovavimo apribojimai“ straipsniuose įstatymų leidėjas nustatė interesų konfliktų valdymo priemones.

VTEK 2009 m. gegužės 11 d. rezoliucijoje Nr. KS-41 „Dėl prievolės vengti interesų konflikto ir pareigos nusišalinti“ konstatavo, kad būtina vengti net interesų konflikto regimybės, pateikė rekomendacijas dėl nusišalinimo bei interesų deklaravimo tvarkos.

Įmonės Etikos kodekso 11.1 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad darbuotojai turi vengti bet kokių veiksmų, kurie gali daryti neigiamą įtaką jų veiklos, susijusios su Įmone objektyvumui ir šališkumui, t. y. vengti asmeninio intereso patenkinimo, naudos kitiems fiziniams bei juridiniams asmenims ir panašių veiksmų. Darbuotojai negali piktnaudžiauti savo pareigomis, naudoti dokumentų, patvirtinančių einamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, siekdami paveikti nepavaldžius asmenis priimti jiems palankų sprendimą. Etikos kodekso 12.1 papunktyje taip pat nurodyta, kad darbuotojai negali priimti ar duoti dovanų, siūlyti ar priimti pramogų, bei kitos asmeninės naudos, kuri koku nors būdu galėtų daryti įtaką jų veiklai, susijusiai su Įmonės veikla.

Įmonės Korupcijos prevencijos politikos 8.9 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad Įmonės verslo sprendimai ir veiksmai grindžiami didžiausios naudos Įmonei principu. Įmonės darbuotojai vengia bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos bešališkam ir objektyviam jų pareigų ir funkcijų vykdymui. Darbuotojai įsipareigoja nesiekti asmeninės naudos sau ar artimiesiems, Įmonės sąskaita dengti asmenines išlaidas, naudodamiesi savo

pareigomis turėti asmeninių ar susijusių asmenų interesų Įmonės sandoriuose, naudotis Įmonės vardu ir reputacija asmeninėse situacijose.

Įmonės veikla grindžiama skaidrumo, viešumo, atsakingumo ir bet kokios formos korupcijos netoleravimo principais. Darbuotojams yra sudarytos galimybės apie bet kokius antikorupcinių principų pažeidimus pranešti specialiu el. paštu netylek@vilniustransport.lt, siunčiant paštu Įmonės adresu ar tiesiogiai įteikiant (Korupcijos prevencijos politikos 4, 5, 9 p.).

Korupcijos prevencijos politikos 8.2 papunktyje nustatyta, kad Įmonė teikia ir priima tik tokias nereikšmingos vertės verslo dovanas ir svetingumą, kurios neperžengia įprastos verslo praktikos ir skaidrumo standartų, yra simbolinės ir reprezentacinės. Įmonė netoleruoja jokių dovanų, mokėjimų ar svetingumo, kuriais skatinama arba atlyginama už sprendimą ar tokiu būdu yra siekiama įgyti palankumo ar išskirtinio vertinimo bet kokiose su Įmone susijusiose veiklose. Priimdamas bet kokias dovanas darbuotojas turi įvertinti, ar tokiais veiksmais nėra siekiama padaryti neteisėtą poveikį.

Įvertinusi vidaus teisės aktus, Komisija vertinimo metu **nustatė**, kad tikslinga papildyti vidaus dokumentus nuostatomis, reglamentuojančiomis interesų konfliktų valdymo priemonių įgyvendinimą, pvz.: interesų deklaravimo tvarką, nusišalinimo ir kontrolės tvarką, dovanų įvertinimo ir saugojimo tvarką, kadangi lokalinių aktų trūkumas šioje srityje didina riziką neužtikrinti tinkamo Įstatymo įgyvendinimo, sudaryti sąlygas asmenims, deklaravusiems privačius interesus, netinkamai vykdyti interesų konfliktų valdymo reikalavimus.

Privačius interesus deklaruojantys asmenys

Įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje (1 straipsnis). Įstatymas taip pat numato, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje – tai asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių Įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus, tačiau detaliau nereglamentuoja administravimo įgaliojimų sąvokos. Kadangi Įstatyme nebuvo apibrėžta administravimo įgaliojimų sąvoka, kiekvienai institucijai buvo palikta teisė savarankiškai nustatyti privačių interesų deklaracijas turinčių teikti darbuotojų ratą. Pažymėtina, kad 2020 m. sausio 1 d. galiojančioje Įstatymo redakcijoje 2 straipsnio 5 dalyje yra išvardijami valstybės tarnyboje dirbantys asmenys, o 7 punkte nurodyta, kad prie valstybės tarnyboje dirbančių asmenų priskiriami valstybės ir savivaldybių Įmonių, biudžetinių įstaigų ir šių juridinių asmenų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai.

VTEK taisyklių 46 p. buvo rekomenduojama, kad savivaldybių institucijų, įstaigų, Įmonių (taip pat viešųjų įstaigų, asociacijų) vadovai ar jų įgalioti atstovai patvirtintų aktualų sąrašą pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus. Vertinimo metu

nustatyta, kad ši rekomendacija Įmonėje buvo įgyvendinta ir SĮ „Susisiekimio paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ buvo patvirtintas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas (toliau – Sąrašas). Sąrašė buvo numatyta, kad SĮ „Susisiekimio paslaugos“ deklaracijas teikia Įmonės direktorius, direktoriaus pavaduotojas bei visi struktūrinių padalinių vadovai.

Įstatymas nuo 2018 m. sausio 1 d. atskirai išskiria ir specialią grupę asmenų, kurie taip pat turi deklaruoti privačius interesus (Įstatymo 5 straipsnio 4 dalis) - viešojo pirkimo komisijos nariai, asmenys, perkančiosios organizacijos vadovo paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai. Šie asmenys privačių interesų deklaraciją turi pateikti elektroninėmis priemonėmis (jeigu jos dar nebuvo pateiktos) iki dalyvavimo viešojo pirkimo procedūrose pradžios. Vertinimo metu nustatyta, kad 2017 m. gruodžio 8 d. SĮ „Susisiekimio paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ buvo papildytas nauju 2 punktu, kuris numatė, kad deklaracijas taip pat privalo pateikti: 1) viešųjų pirkimų komisijos (-ų) nariai; 2) viešųjų pirkimų vykdytojai; 3) viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai.

Atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. sausio 1 d. Įstatymas buvo išdėstytas nauja redakcija, bei į VTEK rekomendacijas pateiktas 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (Įstatymo nuostatų laikymąsi įgaliotiems prižiūrėti Įstatymo kontrolės subjektams teisės aktai nustato šias kontrolės funkcijas: tvirtinti pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą) SĮ „Susisiekimio paslaugos“ direktorius 2020 m. sausio 3 d. priėmė naują įsakymą Nr. 2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ kur nurodyta, kad privačius interesus privalo deklaruoti visi prieš tai minėti darbuotojai, kurie eina Įmonėje atitinkamas pareigas ar vykdo atitinkamas funkcijas bei pirkimo iniciatoriai (paskelbtas Įmonės internetinėje svetainėje adresu <https://beta.vilniustransport.lt/lt/korupcijos-prevencijos-politika>).

Remiantis tuo, kas išdėstyta, **darytina išvada**, kad Įmonė tinkamai įgyvendino VTEK rekomendacijas dėl asmenų, kurie privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo.

Privačių interesų deklaravimo vykdymo kontrolė SĮ „Susisiekimio paslaugos“

Įstatymų leidėjas Įstatymo 22 straipsnio „Kontrolės institucijos ir pareigūnai“ 1 dalies 2 punktu įpareigojo savivaldybių institucijų, įstaigų vadovus ar jų įgaliotus atstovus kontroliuoti, kaip asmenys, kuriems atsiranda pareiga deklaruoti privačius interesus, vykdo Įstatymo nuostatas.

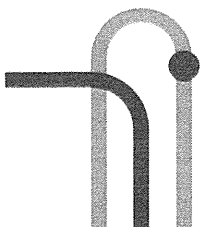
Taisyklių 49 punkte nustatyta, kad savivaldybių institucijų, įstaigų vadovai ar (ir) jų įgalioti atstovai, perkančiųjų organizacijų vadovai arba jų įgalioti asmenys VTEK nustatyta tvarka registruojasi elektroninėje Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje

sistemoje (PIDTIS). <...> administruoja joje dirbančių asmenų pateiktas Deklaracijas, o perkančioji organizacija - į pareigas paskirtų viešojo pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų pateiktas Deklaracijas, atlieka tokių deklaracijų apskaitą, deklaracijose nurodytų duomenų analizę bei įgyvendina kitas Įstatymo ir Taisyklių vykdymo priežiūros ir kontrolės funkcijas.

VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ patvirtintose rekomendacijose nurodyta, kad rekomenduojama institucijoje (įmonėje, įstaigoje, organizacijoje) paskirti už Įstatymo nuostatų laikymosi priežiūrą ir kontrolę, asmenų konsultavimą, privačių interesų deklaravimo, interesų konfliktų prevencijos ir koordinavimo su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija klausimais asmenį (ar asmenis), vadinamuosius *Atitikties pareigūnus*, ir priskirti jam (jiems) išvardytąsias funkcijas ar dalį jų.

Vertinamuoju laikotarpiu Įmonėje kontroliuoti, kaip asmenys, kuriems taikomos Įstatymo nuostatos, jį vykdo, buvo pavesta Personalo ir teisės skyriui (Personalo ir teisės skyriaus nuostatų 9.4.4. p.). Šį „Susisiekimo paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakyme Nr.2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ nurodyta, kad Personalo ir teisės skyriaus vadovas-vyr. teisininkas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį organizuoja prevencinę Įmonės darbuotojų privačių interesų deklaracijų teikimo kontrolę ir jų turinio stebėseną. Personalo ir teisės skyriaus vadovė-vyr. teisininkė Kristina Makauskienė nurodė, kad vienam iš skyriaus teisininkų yra pavesta kuruoti šią sritį. Vertinimo metu nustatyta, kad prie PIDIS prisijungimą turi Įmonės vadovė, Personalo ir teisės skyriaus vadovė-vyr. teisininkė bei Personalo ir teisės skyriaus teisininkė. Personalo ir teisės skyriaus teisininkė, prisijungusi prie PIDIS, turi kontroliuoti ar visi Įmonės darbuotojai, kuriems yra privaloma deklaruoti privačius interesus yra juos deklaravę, ar deklaracijos pateiktos Įstatyme nustatytais terminais.

Atskirai paminėtina privačių interesų deklaracijų kontrolė viešųjų pirkimų srityje, kadangi Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnis numato, kad asmenys gali dalyvauti pirkimo procedūrose ar priimti su pirkimu susijusius sprendimus tik prieš tai pasirašę, be kitų dokumentų, Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaracijas. Šių deklaracijų pateikimo kontrolės funkcija yra nustatyta Įmonės Viešųjų pirkimų skyriaus (įsteigtas 2019 m. rugpjūčio 30 d.) darbuotojams. Išanalizavus Skyriaus nuostatus, Skyriaus vadovo bei viešųjų pirkimų specialisto pareiginius nuostatus nustatyta, kad viešųjų pirkimų specialistui yra pavesta kontroliuoti ir užtikrinti, kad visi Įmonės viešuosius pirkimus vykdantys asmenys, ekspertai, kiti su viešaisiais pirkimais susiję asmenys būtų pasirašę nešališkumo deklaracijas, konfidencialumo pasižadėjimus, pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaracijas teisės aktų nustatyta tvarka (Pareiginių nuostatų 9.20 p.).

Pokalbio metu Personalo ir teisės skyriaus teisininkė informavo, kad vykdant periodinę darbuotojų privačių interesų deklaracijų teikimo kontrolę, nustatoma, kad ne visi darbuotojai teisingai teikia duomenis deklaracijose (dažniausiai netinkamai parenkamas pareigų kodas). Nustačius tokius atvejus Įmonės darbuotojams buvo siunčiami pranešimai ir paaiškinama, kaip teisingai deklaruoti. Paskutinį kartą kontrolė buvo vykdyta 2020 m. liepos mėnesį. Šiuo metu privačių interesų deklaracijas yra pateikę visi Įmonės darbuotojai, kurie turi tokią pareigą jas pateikti.

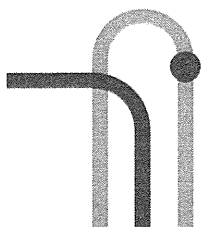
Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **darytina išvada**, kad SĮ „Susisiekimo paslaugos“ yra paskirtas atsakingas padalinys ir atsakingi asmenys už tinkamą Įstatymo ir VTEK taisyklių nuostatų įgyvendinimą privačių interesų deklaracijų kontrolės srityje.

Struktūrinių padalinių vadovų susipažinimas/supažindinimas su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis

VTEK 2009 m. kovo 26 d. rezoliucijoje Nr. KS-25 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje Įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ nurodė, kad *atsižvelgdama* į tai, kad privačių interesų deklaracijų duomenys dažniausiai yra žinomi tik specialistams, atsakingiems už privačių interesų deklaracijų priėmimą ir saugojimą, o ne vadovams, skirstantiems užduotis ir duodantiems pavedimus pavaldiems tarnautojams; *atkreipdama dėmesį*, kad kiekvienas vadovo pareigas einantis asmuo privalo žinoti pavaldžių tarnautojų privačių interesų deklaracijų duomenis, kad galėtų jiems tinkamai paskirstyti užduotis ar nušalinti nuo tam tikrų užduočių atlikimo, **rekomendavo** (tarnybų, departamentų, valdybų, skyrių, poskyrių, grupių ir pan.) vadovams susipažinti su pavaldžių tarnautojų privačių interesų deklaracijose pateiktais duomenimis ir neskirti užduočių, susijusių su Įmonėmis, kuriose jie turi privačių interesų (akcijos, artimų asmenų darbas, narystė ir pan.) ar kitų užduočių, galinčių sukelti interesų konfliktą.

Pažymėtina, kad nors Įstatyme ir yra įtvirtinta nuostata, jog darbuotojas privalo informuoti savo institucijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis), tačiau struktūrinių padalinių vadovai taip pat turi pareigą įsitikinti, kad darbuotojai atlikdami konkrečias užduotis bus objektyvūs ir nešališki, kad nekils viešųjų ir privačių interesų konfliktas atliekant pavestą užduotį. Siekiant išvengti galimų interesų konflikto, vadovai privalo periodiškai peržiūrėti ir susipažinti su jiems pavaldžių padalinio darbuotojų teikiamomis ir tikslinamomis privačių interesų deklaracijomis, priminti pavaldiems darbuotojams apie pareigą vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

Komisija nustatė, kad vertinamuoju laikotarpiu Įmonėje nebuvo reglamentuota struktūrinių padalinių vadovų pareiga susipažinti su darbuotojų deklaracijų turiniu. Personalo ir teisės skyriaus atsakinga teisininkė nurodė, kad joks struktūrinio padalinio vadovas

nesikreipė dėl susipažinimo su tiesiogiai pavaldžių darbuotojų deklaracijų duomenimis per PIDIS. Pokalbio su kai kuriais Įmonės struktūrinių padalinių vadovais metu, pastarieji taip pat pripažino, kad su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis jie asmeniškai nėra susipažinę.

VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ patvirtintose rekomendacijose nurodyta, kad už viešųjų pirkimų vykdymą institucijose (įmonėse, įstaigose, organizacijose) atsakingiems asmenims rekomenduotina laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną, o nustačius, kad šių asmenų veikloje gali kilti interesų konflikto situacija ar jų privatūs interesai gali daryti poveikį institucijoje (įmonėje, įstaigoje, organizacijoje) vykdomų pirkimų rezultatams, apie tai nedelsiant informuoti institucijos (įmonės, įstaigos, organizacijos) vadovą ar jo įgaliotą atstovą. Savivaldybės įmonės vadovams VTEK taip pat rekomenduoja laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų teikimo ir jų turinio stebėseną, nustatyti planinius (rutininius) visų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų tikrinimo periodus.

Vertinimo metu nustatyta, kad SĮ „Susisiekimo paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakymu Nr.2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ darbuotojų privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną yra pavesta Personalo ir teisės skyriaus vadovui – vyr. teisininkui. Komisijos vertinimu, toks reglamentavimas yra ydingas, kadangi tik tiesioginis vadovas, paskirdamas tiesiogiai pavaldiems darbuotojams užduotis, gali tinkamai įvertinti deklaracijoje pateiktą informaciją ir išvengti interesų konfliktų.

Viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų kontrolė yra tinkamai reglamentuota (aprašyta anksčiau šioje išvadoje), tačiau papildomai būtina numatyti priemones viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų deklaracijų turinio stebėsenai užtikrinti.

Komisija **nustatė**, kad Įmonės vidaus teisės aktuose nėra įtvirtinta struktūrinių padalinių vadovų pareiga periodiškai susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis. Taip pat nėra nustatyta ir patvirtinta tvarka, koku būdu struktūrinių padalinių vadovai turėtų susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis, nėra nustatytas periodiškumas, kas kiek laiko struktūrinių padalinių vadovai turėtų susipažinti su pavaldžių darbuotojų deklaracijų duomenimis. Kita vertus, darbuotojams taip pat nėra įtvirtinta pareiga pranešti apie privačių interesų deklaracijos pateikimą ar apie deklaracijos duomenų keitimą ir tikslinimą, todėl struktūrinių padalinių vadovai galimai nėra informuojami apie naujo konflikto atsiradimą ar senojo

išnykimą. Nustatyta situacija atskleidžia nepakankamą interesų konfliktų prevencijos mechanizmą ir yra vertintina kaip korupcijos rizikos veiksnys.

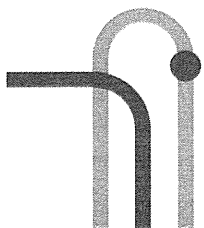
Vertinimo išvados ir pasiūlymai:

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, darytina išvada, kad SĮ „Susisiekiama paslaugos“ viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo veiklos srityje egzistuoja nedidelė korupcijos pasireiškimo tikimybė:

1. Įmonė yra patvirtinusi pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą;
2. Įmonėje kiekvieną ketvirtį vykdoma deklaracijų teikimo kontrolė;
3. Įmonėje nėra nustatyta pareiga ir tvarka, kaip struktūrinių padalinių vadovai turi susipažinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis, todėl skirstydami užduotis vadovai galimai neįvertina, ar jas atliekantys darbuotojai nebus veikiami galimo interesų konflikto;
4. Įmonėje nėra nustatyta pareiga darbuotojams pranešti apie pateiktą privačių interesų deklaraciją ar patikslintus deklaracijos duomenis;
5. Nėra nustatyta darbuotojų nusišalinimo (nušalinimo) tvarka;
6. Nėra reglamentuota dovanų priėmimo, įvertinimo ir saugojimo tvarka.

Siekiant pašalinti, valdyti išvadoje dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatytus korupcijos rizikos veiksnius, užtikrinti tinkamą Įmonėje dirbančių asmenų privačių ir viešųjų interesų suderinimą, bei užkirsti kelią atsirasti korupcijai, **Komisija siūlo:**

1. nustatyti darbuotojų privačių interesų deklaravimo, nusišalinimo (nušalinimo) tvarką;
2. reglamentuoti dovanų priėmimo, įvertinimo ir saugojimo tvarką;
3. parengti vidaus teisės aktą, jame nustatant, bet neapsiribojant:
 - 3.1. terminą, per kurį naujai paskirtas struktūrinio padalinio vadovas privalo susipažinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis;
 - 3.2. terminą, per kurį struktūrinio padalinių vadovas privalo susipažinti su naujai priimto pavaldaus darbuotojo privačių interesų deklaracijos duomenimis;
 - 3.3. darbuotojų pareigą per nustatytą terminą informuoti struktūrinio padalinio vadovą apie užpildytą privačių interesų deklaraciją, ir kaip ši informacija pasiekia tiesioginį vadovą bei kitus atsakingus asmenis;
 - 3.4. privačių interesų deklaracijų turinio tikrinimo privalomumą ir tvarką, įskaitant viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų deklaracijų turinio efektyvią kontrolę;

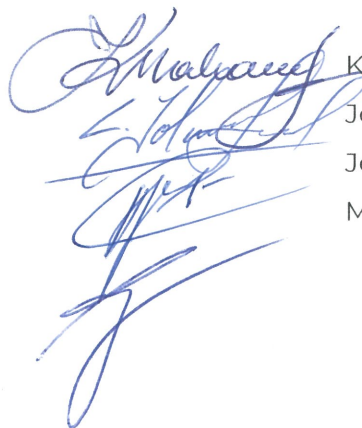
4. organizuoti mokymus viešųjų ir privačių interesų derinimo tema atskiroms tikslinėms Įmonės darbuotojų grupėms.

PRIDEDAMA:

1. Ši „Susisiekimo paslaugos“ veiklos sritys antikorupciniam vertinimui atlikti.

Darbo grupės vadovė

Darbo grupės nariai

Kristina Makauskienė

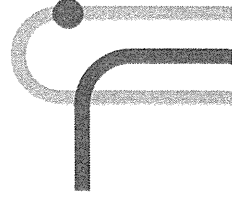
Jolanta Čuchonska

Jelena Jonis

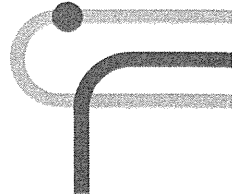
Mindaugas Laucius

SĮ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“ VEIKLOS SRIČIŲ SĄRAŠAS

Įmonės veiklos sritys	Įmonės veiklos srities aktualumą antikorpuciniu požūriu lemiantys kriterijai pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalį						
Darbuotojų priėmimas, darbo užmokesčio nustatymas Įmonėje, kita žmogiškųjų išteklių valdymo veikla	Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika	Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas	Kai kurių valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka ir atsakomybė nėra išsamiai reiklmentuoti	Veikia yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu	Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo	Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija	Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos
Interesų konfliktų valdymas, nepotizmo prevencija					✓		

Savivaldybės įmonei patikėjimo teise (VMSA nuosavybės teise) priklausančio turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo, įskaitant tarnybinio transporto naudojimą						✓		
Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas			✓			✓		
Teikiamos administracinės paslaugos išduodant leidimus teisės aktų nustatytais atvejais (rinklių už automobilių stovėjimą srityje)			✓		✓	✓		
Kita rinklių už automobilių stovėjimą organizavimo veikla			✓			✓		
Viešojo transporto kontrolės veikla			✓		✓	✓		
Kita viešojo transporto organizavimo veikla						✓		
Šviesoforinio reguliavimo ir valdymo organizavimas						✓		

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriui
el. p. tatjana.rusenko@vilnius.lt
giedre.udraite@vilnius.lt

2020-09-22 Nr.2020-S1-0923
| 2020-09-01 Nr. 22-139/20

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS IŠVADOS PATEIKIMO

Vadovaudamiesi Vilniaus miesto savivaldybės mero 2020 m. rugsėjo 1 d. potvarkio Nr. 22-139/20 „Dėl darbo grupės korupcijos pasireiškimo savivaldybės administracijos veiklos srityse tikimybei nustatyti sudarymo“ 3 punktu, teikiame SĮ „Susisiekimą paslaugas“ išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės.

PRIDEDAMA: SĮ „Susisiekimą paslaugas“ 2020-09-17 išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės.

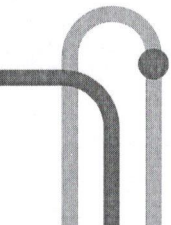
Direktorė

Modesta Gusarovienė

Originalas nebus siunčiamas

Jolanta Čuchonska, tel. (8 5) 270 9339 el. p. jolanta.cuchonska@vilniustransport.lt

DĖL SJ „VILNIAUS MIESTO BŪSTAS“ VEIKLOS SRIČIŲ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

2020-09-02 SJ „Vilniaus miesto būstas“ (toliau – Įmonė) Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriaus patarėjos Giedrės Ūdraitės elektroniniu paštu informuota apie Savivaldybės mero 2020-09-01 potvarkį Nr. 22-139/20 ir minėto potvarkio 3 p. įtvirtintą įpareigojimą pateikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadas.

Įmonė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-10-08 nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės ir veiklos srities, t. y. socialinio būsto skyrimo, kurioje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą Įmonėje.

Pasirenkant aukščiau nurodytą sritį, buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nurodytus kriterijus ir padaryta prielaida, kad analizuojama veikla visiškai ar iš dalies atitinka 4 punkte nustatytus kriterijus: pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas (2 p.); veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu (4 p.). Pažymėtina, kad šios Įmonės veiklos srities aktualumą tiriant, ar egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė lėmė ir tai, kad Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba šią sritį yra išskyrusi keliančią korupcijos riziką.

Analizuojamas laikotarpis – 2019-01-01 iki 2019-12-31.

Analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti ir korupcinio požiūriu įvertinti veiklos sritį, t. y. socialinio būsto skyrimą asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į socialinio būsto nuomą, veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, nustatyti prielaidas korupcijai šioje srityje pasireikšti bei pateikti siūlymus dėl procesų tobulinimo.

Teisinis reglamentavimas

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat socialinio būsto ir savivaldybės būsto nuomos bei savivaldybės būsto pardavimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymas (toliau – Įstatymas). Remiantis Įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1 punktu, viena iš paramos būstui išsinuomoti formų – socialinio būsto nuoma. Socialinis būstas – savivaldybei nuosavybės teise priklausantis ar iš fizinių ar juridinių asmenų išsinuomotas būstas, įtrauktas į savivaldybės tarybos ar jos įgaliotos savivaldybės administracijos patvirtintą savivaldybės socialinio būsto fondo sąrašą, kuris yra savivaldybės būsto fondo sąrašo dalis (Įstatymo 2 straipsnio 10 dalis). Teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, atitinkantys visus Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus (Gyventojų turto deklaravimo Įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams Įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių; neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas, tenkantis vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis kaip 10 kvadratinų metrų arba mažesnis kaip 14 kvadratinų metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma). Asmenys ir šeimos, atitinkantys 9 straipsnyje nustatytus reikalavimus, norėdami išsinuomoti socialinį būstą, kreipiasi į savivaldybės administraciją pagal Gyvenamosios vietos deklaravimo Įstatyme nustatyta tvarka asmens (šeimos atveju – vieno iš šeimos narių pasirinktinai) deklaruotą gyvenamąją vietą, o jeigu asmuo deklaruotos gyvenamosios vietos neturi, – į savivaldybės, kurioje yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, pateikdami socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymą suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti (Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis). Vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi, asmenys ir šeimos, atitinkantys Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, Įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka savivaldybės administracijai pateikę prašymą, įrašomi į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą pagal prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką. Sąrašas tvarkomas socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS). Sąrašas tvirtinamas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. Įstatymo 16 straipsnio 7 dalis nustato, kad

socialinis būstas nuomojamas savivaldybės tarybos nustatyta tvarka laikantis eiliškumo, įvertinus buvimo Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą laikotarpį.

Būstų, įtrauktų į Vilniaus miesto savivaldybės būsto fondo ir Savivaldybės socialinio būsto fondo sąrašus, nuomos sąlygas ir tvarką reglamentuoja Vilniaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto išnuomojimo ir naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 11 d. sprendimu Nr. 1-223 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės būsto ir socialinio būsto išnuomojimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Socialinio būsto nuomos tvarką bei sąlygas reglamentuoja Aprašo III skyrius. Vadovaujantis Aprašo 10 punktu, prašymus įrašyti į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašus asmenys (šeimoms) teikia įmonei. Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašai tvirtinami vieną kartą per metus Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. Socialinis būstas asmenims ir šeimoms, įrašytiems į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašus, siūlomas išsinuomoti laikantis eiliškumo, įvertinus buvimo šiuose sąrašuose laikotarpį ir atsižvelgiant į Įstatymo 15 straipsnio nuostatas dėl naudingojo ploto ir asmenų skaičių šeimoje. Jeigu socialinio būsto naudingasis plotas yra didesnis negu Įstatymo 15 straipsnyje nurodytas šio ploto normatyvas, tenkantis asmeniui ar šeimai, esančiam sąrašė, būstas siūlomas išsinuomoti kitiems asmenims ar šeimoms, kurių eilės numeris yra vėlesnis, atsižvelgiant į tai, kad siūlomo išsinuomoti būsto naudingasis plotas atitinka šeimos narių skaičiui tenkantį naudingojo ploto normatyvą. Kai Savivaldybės socialinio būsto fonde nėra laisvų butų, atitinkančių Įstatymo 15 straipsnyje įtvirtintą socialinio būsto naudingojo ploto normatyvą, tenkantį vienam asmeniui ar šeimos nariui, šiems asmenims ir šeimoms sutikus gali būti išnuomojamas ir mažesnio naudingojo ploto socialinis būstas. Socialiniai būstai, pritaikyti asmenims ar šeimoms, turintiems judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, siūlomi asmenims, įrašytiems į Įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą sąrašą, praleidžiant kitokio pobūdžio negalią turinčius asmenis ir šeimas, įrašytus į Įstatyme 16 straipsnyje 1 dalies 1, 2, 3 ir 5, 6 punktuose nurodytus sąrašus. Siūlomi išsinuomoti laisvi Savivaldybės socialinio būsto fonde esantys būstai, atitinkantys statybos ir specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kt.) bei kitų teisės aktų nustatytus reikalavimus, neatsižvelgiant į asmenų ar šeimų nepagrįstus pageidavimus dėl seniūnijos, kambarių skaičiaus, būsto remonto ir kt (Aprašo 10-17 punktai).

Įmonė pasiūlymą nuomoti socialinį būstą siunčia registruotu laišku pagal pareiškėjo viešuose registruose deklaruotą gyvenamąją vietą ir (arba) pagal pareiškėjo raštu nurodytą faktinę gyvenamąją vietą arba kitą nurodytą adresą. Asmenys ir šeimos, kuriems registruotu laišku išsiųstas pasiūlymas išsinuomoti socialinį būstą, privalo per 7 kalendorines dienas nuo pranešimo išsiuntimo dienos pranešti apie sutikimą arba nesutikimą išsinuomoti siūlomą būstą. Antras pasiūlymas išsinuomoti

socialinį būstą be svarbių priežasčių (sveikatos priežiūros įstaigos nustatyta ilgalaikė liga, nelaimingas atsitikimas, šeimos narių ar artimų giminių mirtis arba staiga susidariusi pavojinga jų gyvybei būklė) pasiūlyme nurodytais terminais raštu neišreiškusiems sutikimo arba nesutikimo nuomotis siūlomą socialinį būstą asmenims ar šeimoms pateikiamas ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo pirmo pasiūlymo pateikimo dienos (Aprašo 19-20 punktai). Asmenims ir šeimoms, įrašytiems į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašus ir pateikusiems sutikimą išsinuomoti būstą socialinis būstas išnuomojamas Savivaldybės administracijos direktoriaus arba Administracijos direktoriaus įgalioto valstybės tarnautojo ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, įsakymu, pritarus Įmonės Nuomos teisinių santykių nagrinėjimo komisijai (Įmonės direktoriaus įsakymu sudaryta komisija, veikianti pagal Įmonės direktoriaus patvirtintus nuostatus, nagrinėjanti klausimus, susijusius su Savivaldybės ir socialinio būsto nuoma), atsižvelgiant į sprendimo išnuomoti būstą priėmimo metu esamą faktinį šeimos narių skaičių (Aprašo 24 punktas).

Pagal 2020-09-30 duomenis, į asmenų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą Vilniaus mieste, sąrašą įrašyti 1 804 asmenys. Sąrašas viešai skelbiamas Savivaldybės internetiniame puslapyje www.vilnius.lt.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas Įstatymo ir Aprašo nuostatas, pastebėtina, kad minėtuose teisės aktuose detalie aptariama asmenų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, įrašymo į sąrašą tvarka bei sąlygos, tačiau nereglamentuojama laisvo socialinio būsto skyrimo asmeniui (šeimai) tvarka.

Atvejai, kada skiriant socialinį būstą pasireiškia korupcijos pasireiškimo tikimybė ir rizikos veiksniai, įtakančią korupcijos riziką, nustatymas.

Atsakingas Įmonės darbuotojas, pagal eiliškumą teikdamas pasiūlymus sąrašė esantiems asmenims (šeimoms) gali veikti savo nuožiūra.

Kaip jau buvo minėta aukščiau, Asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą tvirtina Savivaldybės administracijos direktorius, o jį tvarko Įmonės darbuotojas, kuris laukiančiųjų asmenų (šeimų) eilę fiksuoja bendroje socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS) ir joje suveda, kaupia, koreguoja, papildo su asmenimis susijusią informaciją. Minėtas teisinis reguliavimas nenustato Įmonės darbuotojo (-ų) veiksmų gavus informaciją, kad yra laisvas socialinis būstas: kokia tvarka ir terminais turi būti rengiamas pasiūlymas asmenims (šeimoms) išsinuomoti būstą, kokiais kriterijais remiantis yra siūlomi būstai, kokiais kriterijais remiantis yra nustatomas siūlymų nuomotis socialinį būstą teikimo pagrindimas, aiškiai nereglamentuota, kaip vykdoma šių procesų kontrolė, kuri padėtų išvengti piktnaudžiavimo, taip pat galimų klaidų ir bet kokių neatitikimų.

Įmonės atsakingas darbuotojas asmenų (šeimų) ir jiems siūlytinų būstų sąrašą teikia tvirtinti Įmonės Nuomos teisinių santykių nagrinėjimo komisijai. Tačiau nėra teisiškai reglamentuota ir nėra aišku, kokiais kriterijais rėmėsi atsakingi darbuotojai spręsdami, kurį socialinį būstą siūlyti pagal eiliškumą laukiančiųjų sąrašė įrašytiems asmenims (šeimoms), jeigu tą pačią dieną buvo laisvi keli analogiški būstai, kurie atitiko asmens prašyme nurodytus socialinio būsto reikalavimus dėl ploto, vietovės, aukšto ir pan.

Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktuose, dokumentuose aiškiai neįtvirtinti procesai, pavyzdžiui, per kiek laiko turi būti pasiūlytas laisvas / atsilaisvinęs socialinis būstas, kas priima sprendimą, kuriam asmeniui (šeimai), kurį atsilaisvinusį būstą siūlyti, gali sudaryti sąlygas korupcijos pasireiškimo tikimybei.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina:

- *teisiniame reglamentavime įtvirtinti ir periodiškai vykdyti laisvų socialinių būstų nuomos skyrimo/siūlymų teikimo kontrolę;*
- *teisiniame reglamentavime aiškiai nustatyti, kokia tvarka ir terminais turi būti rengiamas pasiūlymas asmenims (šeimoms) išsinuomoti socialinį būstą, kokiais kriterijais remiantis yra nustatomas siūlymų nuomotis socialinį būstą teikimo pagrindumas, kas priima sprendimą dėl socialinio būsto siūlymo asmeniui (šeimai).*

Socialinio būsto skyrimo tvarka yra neautomatizuota.

SPIS programoje neegzistuoja modulis užtikrinantis socialinio būsto ir asmenų (šeimų) automatizuoto atrankos proceso, t. y. nėra galimybės suvedus į programinę sistemą laisvo socialinio būsto duomenis, atlikti automatinę laukiančiųjų socialinio būsto nuomos atranką, pagal kurią atsakingas Įmonės darbuotojas parengtų (suformuotų) raštą asmenims (šeimoms) dėl siūlymo nuomotis tam tikrą socialinį būstą.

Dėl šios priežasties, atsakingiems darbuotojams, siūlant socialinį būstą, yra sudaroma galimybė veikti savo nuožiūra, kas dėl žmogiškojo veiksnio gali sąlygoti neteisėtus ar klaidingus veiksmus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina: ieškoti papildomų programinių galimybių automatizuoti socialinių būstų skyrimo procesą, tokiu būdu sumažinant su žmogiškuoju veiksmu susijusias klaidas ir galimą korupcijos riziką, kai teikiami socialinio būsto nuomos pasiūlymai asmenims (šeimoms).

Išvada

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę ir įvertinus tai, kad korupcinio pobūdžio veiksmų skiriant socialinį būstą nebuvo užfiksuota, konstatuotina, kad socialinių būstų skyrimo srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra nedidelė, nors ir egzistuoja tam tikri rizikos veiksniai.

Direktorius

Tadas Balsevičius

Agnė Urnavičienė, tel. 8-5 2779 090, el. paštas agne.urnaviciene@vmb.lt

Šis atsakymas gali būti skundžiamas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui, Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymų nustatyta tvarka arba Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigai (Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius) Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo nustatyta tvarka.

SĮ „Vilniaus miesto būstas“
Švitrigailos g. 7, Vilnius
Įmonės kodas 124568293
PVM kodas LT245682917

AB bankas „Swedbank“, 7300
LT02 7300 0100 0055 8740
AB SEB Vilniaus bankas, 70440
LT42 7044 0600 0147 1996

(8 5) 277 9090
(8 5) 2337 637
vilniaus.bustas@vmb.lt

www.vmb.lt

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriui
Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius

2020-09-30 Nr. 20.2-PS-(187.4)

Vilniaus miesto savivaldybės administracija	
4	2020-10-01
Gauta Nr. <i>A50-30149/20</i>	

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

Uždaroji akcinė bendrovė „Grinda“ (toliau – Bendrovė) vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, (toliau – Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka), atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, (toliau – Rekomendacijos), atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą Bendrovės veiklos srityje, susijusioje su miesto plėtros ir statybų priežiūra, projektų derinimu.

Analizuotas laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – 2019 m. gruodžio 31 d.

I. ANALIZĖS IR VERTINIMO TIKSLAS, METODAI IR VEIKSMAI

Analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritį veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, aplinkybes ar įvykius), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai ir prireikus parengti bei įgyvendinti prevencijos priemonės analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti.

Nustatant korupcijos rizikos veiksnius, buvo vertinama Bendrovės veikla vykdant detaliųjų ir techninių paviršinių nuotekų prisijungimo sąlygų išdavimą Vilniaus mieste, derinant detaliuosius ir techninius projektus, išduodant tinkamumo eksploatuoti pažymas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas dokumentiniu ir žodiniu būdais. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir vertinimo metu buvo analizuoti ir peržiūrėti šią sritį reglamentuojantys teisės aktai, kiti teisės aktai, nustatantys Bendrovės teisinį statusą, Bendrovės Paviršinių nuotekų tinklų plėtros ir projektų skyriaus (toliau – Skyrius) darbuotojų veiklą ar atskirų

funkcijų vykdymą, įpareigojimus ir teises prievolės, kuriais savo darbe vadovaujasi darbuotojai, vykdydami savo funkcijas, Skyriaus darbuotojų pareiginiai nuostatai.

Analizuoti teisės aktai, reglamentuojantys Bendrovės veiklą detaliųjų ir techninių paviršinių nuotekų prisijungimo sąlygų išdavime:

1. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 patvirtintas Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas;
4. STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“;
5. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 10 d. sprendimas Nr. 1-2177 „Dėl UAB „Grinda“ skyrimo paviršinių nuotekų Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje tvarkytoja“.

1. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas (toliau – LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas). Šis įstatymas nustato nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo, nuotekų tvarkymo organizavimo ir planavimo bendruosius reikalavimus, kad būtų išvengta neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai, užtikrintas nepertraukiamas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas, užtikrinta visuomenės poreikius atitinkanti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir sudarytos sąlygos fiziniams ir juridiniams asmenims gauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas.

2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas nustato visų Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe statomų, rekonstruojamų ir remontuojamų statinių esminius architektūros reikalavimus, trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimus, statybos techninio normavimo, statybinių tyrimų, statinių projektavimo, statinių projektų ir statinių ekspertizės, statybos, statybos užbaigimo, statinių naudojimo ir priežiūros, griovimo tvarką, statybos dalyvių, viešojo administravimo subjektų, statinių savininkų (ar naudotojų) ir kitų juridinių ir fizinių asmenų veiklos šioje srityje principus ir atsakomybę.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 patvirtintas paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentas nustato aplinkosaugos reikalavimus paviršinių nuotekų surinkimui, valymui ir išleidimui, siekiant apsaugoti aplinką nuo taršos.

4. STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ detalizuojamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūras, statybos užbaigimo tvarką, Statybos įstatymo 27 straipsnio nuostatos, reglamentuojančios statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūras, statybos užbaigimo tvarką.

5. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 10 d. sprendimu Nr. 1-2177 UAB „Grinda“ paskirta Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje paviršinių nuotekų tvarkytoja ir jai pavesta vykdyti paviršinių nuotekų tvarkytojo teises ir pareigas.

II. BENDROVĖS VEIKLOS, SUSIJUSIOS SU PLĖTRA IR STATYBŲ PRIEŽIŪRA, ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO VEIKLOS SRITIES VERTINIMAS

Bendrovės veiklos, susijusios su plėtra ir statybų priežiūra, vertinimas pagal atskirus korupcijos rizikos veiksnius:

Korupcijos rizikos veiksniai	Korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimas
<p>Atsakingų už projektų sąlygų suderinimą ir pažymos apie objekto statybos užbaigimą išdavimą darbuotojų galimybės savo nuožiūra pasirinkti statybos objektus.</p>	<p>Siekiant įvertinti objektų priskyrimo prisijungimo sąlygas nustatantiems ir projektus derinantiems darbuotojams skaidrumą, analizuotas objektų priskyrimo Bendrovės darbuotojams skaidrumas.</p> <p>Nustatyta, kad objektai darbuotojams paskirstomi atsitiktine tvarka, atsižvelgiant į paskirstymo metu turimą darbo krūvį. Be to, prie vieno objekto paprastai dirba keli darbuotojai, o darbuotojo nustatytus reikalavimus papildomai patikrina Bendrovės struktūrinio padalinio vadovas bei Paviršinių nuotekų tinklų departamento vadovas, todėl atskiri darbuotojai turi ribotas galimybes kelti nepagrįstus reikalavimus ar palengvinimus projekto pateikėjams.</p> <p>Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes korupcijos rizika dėl objektų pasiskirstymo yra minimali.</p>
<p>Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo kontrolės galimybė, atsižvelgiant į darbuotojui priskirtą objektą.</p>	<p>Siekiant įvertinti viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto riziką, patikrinta ar Skyriaus darbuotojai, nustatantys prisijungimo sąlygas ir derinantys projektus, yra deklaravę viešuosius ir privačius interesus.</p> <p>Nustatyta, kad visi derinantys projektus ir nustatantys prisijungimo sąlygas darbuotojai yra deklaravę viešuosius ir privačius interesus, todėl yra sudaryta galimybė užtikrinti interesų konflikto prevenciją.</p> <p>Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, korupcijos rizika dėl viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto yra minimali.</p>
<p>Darbuotojų galimybės savo nuožiūra spręsti dėl projektų suderinimo ir pažymų apie pastatytų paviršinių nuotekų tinklų tinkamumą eksploatuoti terminų nustatymo.</p>	<p>Siekiant įvertinti korupcijos riziką dėl projektų suderinimo ir pažymų apie pastatytų paviršinių nuotekų tinklų tinkamumą eksploatuoti išdavimo vilkinimą buvo išnagrinėtos priemonės naudojamos terminų laikymosi priežiūrai.</p> <p>Nustatyta, kad Bendrovė viešai savo tinklapyje http://www.grinda.lt/pletros-ir-statybu-prieziura/ skelbia, kad paviršinių nuotekų tinklų projektų derinimo terminas yra 5 darbo dienos nuo projekto pateikimo dienos, o pažymos apie pastatytų paviršinių nuotekų tinklų tinkamumą eksploatuoti išduodamos nuotoliniu būdu per 2 darbo dienas nuo pastatytų paviršinių nuotekų tinklų apžiūros dienos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad paminėti terminai yra skelbiami viešai, t.y. į Bendrovę besikreipiantys asmenys gali įvertinti ar delsiama suteikti paslaugas, ir identifikuoti veikslų atlikimo vilkinimą, korupcijos</p>

	<p>rizika dėl paslaugų teikimo vilkinimo siekiant naudos yra minimali.</p> <p>Rekomenduojama viešai skelbiamus darbų atlikimo terminus įtvirtinti vidaus norminiu aktu, tokiu būdu padidinant vidinės kontrolės galimybes.</p>
<p>Darbuotojų galimybės statybos užbaigimo procedūros metu savo nuožiūra spręsti dėl vykimo į objekto apžiūrą vietoje</p>	<p>Siekiant įvertinti korupcijos riziką dėl galimybės statybos užbaigimo procedūros metu taikyti skirtingus objektų priėmimo būdus, taip išvengiant jų patikros ir padidinant riziką priimti defektinius objektus, buvo išnagrinėta pažymos apie objekto statybos užbaigimą išdavimo praktika.</p> <p>Pažymos apie paviršinių nuotekų tinklo tinkamumą eksploatuoti išdavimo sąlygos yra paviešintos Bendrovės internetinėje svetainėje:</p> <p>http://www.grinda.lt/pletros-ir-statybu-prieziura/</p> <p>Svetainėje pateikiama informacija, jog pažyma apie paviršinių nuotekų tinklo tinkamumą eksploatuoti išduodama įvykdžius šias sąlygas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atlikus paviršinių nuotekų tinklo galutinę apžiūrą statybos vietoje; - pateikus paviršinių nuotekų tinklo detalią nuotrauką; - pateikus paviršinių nuotekų tinklo TV diagnostikos ataskaitą; - pateikus paslėptų darbų žurnalo paviršinių nuotekų tinklo dalies kopijas. <p>Bendrovės direktoriaus 2017 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V-150 patvirtintų UAB „Grinda“ paviršinių nuotekų tinklų plėtros ir projektų skyriaus vadovo pareiginių nuostatų 11.3 punkte nustatyta pareiga tikrinti statybos objektus vietoje: ar jie atitinka techninių sąlygų reikalavimus, projekto sprendinius ir statybos reglamentų reikalavimus.</p> <p>Įvertinant faktinį paminėtų sąlygų vykdymą, apklausti bendrovės darbuotojai, peržiūrėta sąlygose nurodytos dokumentacijos buvimas atskirų objektų bylose.</p> <p>Darbų priėmimas yra vykdomas naudojant TASKER programą, kurios pagalba automatiškai yra sudaromas defektinis apžiūros aktas, kuriame pateikiami visų defektų aprašymai su nuotraukomis. Defektiniai aktai yra persiunčiami rangovams, o juos Skyriaus darbuotojai bet kada gali peržiūrėti minėtoje programoje.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad klausimas dėl objekto apžiūros vietoje statybos užbaigimo procedūros metu yra išspręstas ir paviešintas, darbuotojai privalo vykdyti objektų apžiūrą vietoje, užbaigtas objektas yra</p>

	<p>fotografuojamas, priimant darbus naudojama programa, kuria pasinaudodami kiti skyriaus darbuotojai turi galimybę susipažinti su priimtais darbais, todėl korupcijos rizika dėl netinkamai atliktų darbų priėmimo yra minimali.</p>
<p>Sprendimų dėl projektų derinimo sąlygų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo viešumas.</p>	<p>Siekiant įvertinti sprendimų dėl projektų derinimo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo skaidrumą buvo nagrinėjamas informacijos apie priimamus sprendimus viešumas ir Skyriaus darbuotojų vykdomos veiklos skaidrumas.</p> <p>Vertinant Skyriaus darbuotojų vykdomos veiklos skaidrumą atkreiptas dėmesys į Skyriaus darbuotojų darbinę aplinką. Visų skyriaus darbuotojų darbo vietas yra viename salės tipo kabinete, interesantų priėmimo salė yra atskirta stiklinėmis pertvaromis ir matoma visų skyriaus darbuotojų, todėl Bendrovės sudaryta darbinė aplinka dėl viešo pobūdžio yra nepalanki korupcinei veiklai ir neskaidriems susitarimams.</p> <p>Nustatyta, kad prisijungimo prie lietaus nuotekų tinklų sąlygos ir (ar) specialieji reikalavimai yra įrašomi į derinamą projektą, kuris įkeliamas į sistemą „Infostatyba“ ir todėl paminėta informacija laikytina vieša bei prieinama suinteresuotiems asmenims.</p> <p>Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, korupcijos rizika dėl neskaidrių, nesąžiningų, diskriminacinių ar suteikiančių nepagrįstą pranašumą sąlygų nustatymo yra minimali.</p>
<p>Neskaidrių ir įtarimų keliančių veiksmų pastebėjimas vykdamą veiklą, susijusią su miesto plėtra ir statybų priežiūra.</p>	<p>Skyriaus darbuotojai, paminėjo atvejus, kuomet be aiškaus pagrindo jie nėra įtraukiami į Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos vykdomas statybų užbaigimo procedūras. Neįtraukus Skyriaus darbuotojų į statybos užbaigimo procedūras, statybos pabaiga įforminama rangovams neištaisius anksčiau nurodytų defektų, nepatikrinus atliktų darbų atitikimo Bendrovės nustatytoms sąlygoms. Dėl paliktų defektų rangovas sutaupo lėšų, todėl šiais atvejais yra tikėtini neskaidrūs susitarimai tarp Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos ir rangovų.</p> <p>Atsižvelgiant į paminėtas aplinkybes, rekomenduojama nustatyti tvarką, kad apie atvejus, kuomet Bendrovė be pagrindo eliminuojama iš statybų užbaigimo proceso būtų pranešama už korupcijos prevenciją Bendrovėje atsakingam asmeniui ir Specialiųjų tyrimų tarnybai.</p>

IŠVADA. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą Bendrovėje nustatyta minimali korupcijos pasireiškimo tikimybė.

III. SIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

1. Rekomenduojama viešai skelbiamus darbų atlikimo terminus ir privalomą objekto apžiūra vietoje, statybos užbaigimo procedūros metu įtvirtinti vidaus norminiu aktu, tokiu būdu padidinant vidinės kontrolės galimybes.

2. Rekomenduojama vidaus norminiu aktu nustatyti tvarką, kad apie atvejus, kuomet Bendrovė be pagrindo eliminuojama iš statybų užbaigimo proceso, būtų pranešama už korupcijos prevenciją Bendrovėje atsakingam asmeniui ir Specialiųjų tyrimų tarnybai.

Direktorius

Kęstutis Vaicekiūtis

IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS
AB VILNIAUS ŠILUMOS TINKLAI ŠILUMOS TIEKIMO TINKLŲ STATYBOS TECHNINĖS
PRIEŽIŪROS SRITYJE

AB Vilniaus šilumos tinklai (toliau – **Bendrovė**), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – **Korupcijos prevencijos įstatymas**) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – **Tvarka**), atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymą Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – **Rekomendacijos**), atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą šilumos tiekimo tinklų statybos techninės priežiūros srityje.

Nustatant ir vertinant korupcijos tikimybę ir veiklos sritį, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atsižvelgta į:

1. Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos patvirtinimo“.

2. Korupcijos prevencijos įstatymo 6 ir 7 straipsnius.

3. Tvarkos 6 punktą.

4. Rekomendacijų 8 punktą.

Analizuotas laikotarpis

Analizuotas laikotarpis nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo atliekamas Bendrovėje nuo 2020 rugsėjo 1 d. iki 2020 rugsėjo 30 d.

Tikslas

Antikorupcinio požiūriu išanalizuoti Bendrovės šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros veiklą, kurią vykdo techninės priežiūros vadovas (Bendrovės darbuotojas arba pagal sutartį rangovinės organizacijos atstovas), priimdamas iš rangovo atliekamus šilumos tinklų statybos darbus (nauja statyba, kapitalinis remontas, rekonstravimas).

Uždaviniai

1. Nustatyti teisinio reglamentavimo trūkumus, kurie sudaro prielaidų korupcijai pasireikšti.

2. Nustatyti teisės aktų įgyvendinimo problemas, susijusias su korupcija.

3. Išanalizuoti praktinį procedūrų vykdymą ir nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius.

4. Pasiūlyti korupcijos riziką ir jos veiksnius mažinančias priemones.

Objektas

Procedūros, kuriomis vadovaujantis Bendrovėje atliekami šilumos tiekimo tinklų statybos techninės priežiūros darbai.

Subjektas

Bendrovės Perdavimo tinklo departamento Tinklo plėtros ir eksploatacijos skyriaus (toliau – **TPES**) darbuotojai ir rangovinės organizacijos (techninės priežiūros vadovai ir statytojai).

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

1. Teisės aktų ir kitų duomenų turinio analizė (nurodomi priede).

2. Teisės aktų praktinio įgyvendinimo analizė.

3. Apklausos metodas (taikytas TPES darbuotojams).

4. Gautos kitos informacijos apie galimas korupcijos apraiškas stebėjimas ir analizė (skundai, pareiškimai ir pan.).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės išvados padarytos, remiantis teisės aktų ir kitų duomenų analize, vertinant:

1. Galimybę vienam darbuotojui priimti sprendimus analizuojamose veiklos srityse.

2. Darbuotojų savarankiškumą priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskreciją.

3. Darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygį.
4. Reikalavimus laikytis įprastos darbo tvarkos.
5. Analizuojamose procedūrose dalyvaujančių įstaigų darbuotojų rotacijos lygį.
6. Atliekamos veiklos dokumentavimo reikalavimus.
7. Analizuojamos veiklos, dokumentų viešumą ir prieinamumą visuomenei.

Pagrindas

Atlikus Bendrovės veiklos sričių analizę, pasirinkta šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros sritis, už kurios vykdymą, priežiūrą ir kontrolę atsakingas TPES.

Analizei buvo pasirinkta ši sritis, kadangi atitiko dalį kriterijų, nustatytų Rekomendacijų 8 punkte.

Pažymėtina, kad TPES *viena iš pagrindinių funkcijų yra kontrolės ar priežiūros vykdymas*, t. y. šilumos tiekimo tinklų projektavimo, statybos priežiūra ir kontrolė. Taip pat šis skyrius vykdo statybos darbų dokumentacijos priėmimo, patikrinimo ir atitikimo kontrolę, tačiau šie procesai nepakankamai išsamiai reglamentuoti.

Taip pat *atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė neišsamiai apibrėžti*, t. y. šilumos tinklų statybos techninės priežiūros procesas Bendrovės viduje buvo ilgą laiką iš esmės grindžiamas statybos sektorių reglamentuojančiais bendriniais teisės aktais ir nusistovėjusia elgesio praktika tarp TPES techninės priežiūros vadovų ir rangovų ir jų samdomų statinių techninių prižiūrėtojų.

Be to, *TPES daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo*, t. y. padalinio darbuotojai priima iš esmės savarankiškus sprendimus pasiruošimo statybos darbams, techninės priežiūros veiklos bei statybinės dokumentacijos priėmimo iš rangovo tikrinimo metu.

Teisinis reglamentavimas

Iki 2020 m. kovo mėn. šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninė priežiūra Bendrovėje buvo vykdoma TPES darbuotojų ir/ar samdomų statinių techninių prižiūrėtojų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu ir jį įgyvendinančiais poįstatyminiais teisės aktais, tvirtinamais atitinkamai Lietuvos Respublikos aplinkos ir energetikos ministrų įsakymais (statybos techniniai reglamentai STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas. Projekto ekspertizė“ ir STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos techninė priežiūra“, taip pat Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklės).

Papildomu šio proceso dokumentiniu šaltiniu buvo ir Bendrovės vidinis teisės aktas, t. y. Technikos direktoriaus 2018 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V1-251 patvirtintas „*Suvirinimo darbų vykdymo tvarkos AB Vilniaus šilumos tinklai objektuose aprašas*“, taip pat viešai prieinamos internete bei leidiniuose vamzdinių tiekėjų rekomendacijos bei šilumos tiekimo tinklų statybos, kapitalinio remonto ar rekonstravimo projektai.

Pažymėtina, kad Bendrovės generalinio direktoriaus 2020 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V1-91 buvo patvirtinta nauja *AB Vilniaus šilumos tinklai teritorijų planavimo, vartotojų šilumos ūkio bei šilumos tinklų prisijungimo techninių sąlygų išdavimo, investicinių ir rekonstravimo bei apsaugos zonų sutarčių rengimo, projektų derinimo bei atitikimo techninėms sąlygoms patikrinimo tvarkos aprašo* redakcija, kuri tapo šilumos tiekimo tinklų statybos nauju teisės šaltiniu.

Galiausiai Bendrovės generalinio direktoriaus 2020 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V1-102 buvo priimtas AB Vilniaus šilumos tinklai šilumos tiekimo tinklų statybos techninės priežiūros aprašas (**toliau – Aprašas**), kuris lokaliai formalizavo bei detaliau nustatė šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros darbus, kuriuos vykdo techninės priežiūros vadovas (Bendrovės darbuotojas arba pagal sutartį rangovinės organizacijos atstovas), priimdamas iš rangovo atliekamus šilumos tiekimo tinklų statybos pasiruošimo ir atlikimo darbus (nauja statyba, kapitalinis remontas, rekonstravimas).

Aprašas reglamentuoja teisinį pagrindą, t. y. teisės aktus, kuriais remiantis vykdoma statybos techninė priežiūra, pateikia juridines sąvokas ir jų išaiškinimus, apibrėžia pasiruošimo statybos darbams taisykles, terminus, išskirdamas du variantus, kuomet šilumos tiekimo tinklų statytojas yra ne Bendrovė ir kuomet statybos darbus atlieka Bendrovė (verslo projektas, atsižvelgiant į technines ir ekonomines sąlygas), nustato techninės priežiūros darbus, statybinės dokumentacijos priėmimą iš rangovo, tikrinimą ir perdavimą archyvuui.

Procesas

Vadovaujantis Aprašo 4 punktu, kai statytojas yra ne Bendrovė, rangovas, vykdydantis šilumos tiekimo tinklų statybos darbus, ne vėliau kaip 2 darbo dienas prieš darbų pradžią privalo

pateikti Bendrovės techninės priežiūros vadovui (TPES darbuotojui) dokumentus pagal numatytą sąrašą (projektą, patvirtintą statytojo techninės priežiūros vadovo; statybą leidžiantį dokumentą; statybos techninio prižiūrėtojo paskyrimo dokumentą su kvalifikacijos atestato kopija; rangovo tvarkomąjį dokumentą dėl statybos vadovo paskyrimo su kvalifikaciją patvirtinančiu dokumentu; rangos sutarties ištrauką; rangovo kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus).

Kuomet statytojas yra Bendrovė, statinio statybos techninės priežiūros vadovas kiekvienam objektui paskiriamas Bendrovės tvarkomuoju dokumentu. Statinio statybos techninės priežiūros vadovas pavizuotą projektą privalo pateikti rangovui su statybą leidžiančiu dokumentu. Rangovas atitinkamai ne vėliau kaip 2 darbo dienos prieš darbų pradžią turi pateikti Bendrovės techninės priežiūros vadovui (TPES darbuotojui) dokumentus pagal numatytą sąrašą (rangovo tvarkomąjį dokumentą dėl statybos vadovo paskyrimo su kvalifikaciją patvirtinančiu dokumentu; suderintą darbų grafiką; darbuotojų, vykdysiančių darbus objekte, sąrašą; suderintą atliekų valdymo planą).

Abiem atvejais Bendrovės techninės priežiūros vadovas per 1 darbo dieną privalo patikrinti dokumentus ir pateikti išvadą rangovui.

TPES arba Bendrovės Projektų valdymo skyrius (toliau – PVS) (projekto priežiūrą vykdamas struktūrinis padalinys) turi pateikti rangovui statybos darbų žurnalą.

Jeigu šilumos tiekimo tinklų statybos proceso metu statomi ar rekonstruojami ypatingieji ar neypatingieji statiniai, išsami informacija apie statybą (statybos darbų pradžia; pasamdytas rangovas; statinio statybos vadovas ir kt.) iki statybos darbų pradžios privalo būti pateikta prižiūrėtojai institucijai – Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos.

Aprašo 5 punktas numato statinio statybos techninės priežiūros vadovo funkcijas bei pareigas (organizuoja ir dalyvauja užsakovui perduodant statinio rangovo statybos vadovui pagal aktą statybvietyje; kartu su rangovu dalyvauja vykdamas inžinerinių tinklų nužymėjimą objekte, atliktus darbus įforminant laisvos formos geodezinio inžinerinių tinklų nužymėjimo aktu; tikrina, kad statybos metu naudojami statybos produktai bei įrenginių kokybė, nurodyta atitikties dokumentuose, atitiktų reikalavimus, nurodytus statinio projekto techninėse specifikacijose; tikrina ir priima iš statinio statybos vadovo šiuos paslėptus statybos darbus ir pasirašo atitinkamus aktus).

Priimant darbus etapais, statybos darbų žurnale turi būti pildomi įrašai apie dalinai atliktus bei priimtus darbus.

Techninės priežiūros darbai gali būti perkami viešųjų pirkimų būdu iš atestuotų fizinių ar juridinių asmenų, kuriems taikomos Aprašo nuostatos.

Pagal Aprašo 6 punktą, atlikus visus šilumos tiekimo tinklų statybos darbus, rangovas pateikia visą statybinę dokumentaciją Bendrovės techninės priežiūros vadovui, kuris per 5 darbo dienas patikrina pagal Aprašo 1 priede nustatytą dokumentų rejestrą, ar dokumentų apimtis ir turinys atitinka sprendinius ir faktinę situaciją bei pateikia rangovui išvadą. Esant pastabų, dokumentacija gražinama rangovui, pataisius, dokumentai teikiami pakartotinai nustatyta tvarka.

Kuomet dokumentacija tinkama, rangovui parašams išduodamas šilumos tinklų atitikimo techninėms sąlygoms ir projektui bei parengimo paleidimui aktas. Užpildytas aktas pateikiamas Bendrovės techninės priežiūros vadovui. Aktas perduodamas TPES vadovaujančiam specialistui, kuris parengia pažymą apie energetikos įrenginio atitiktį projektui, kurią tvirtina Bendrovės Perdavimo tinklo direktorius. Visi dokumentai, aktai bei pažymos perduodamos/ gražinamos rangovui.

Analizės rezultatai

1. Techninės priežiūros santykių reglamentavimo genezė, apimtis ir taikymas

• Atliekant analizę buvo nustatyta, kad iki 2020 m. kovo 13 d., kuomet Bendrovėje buvo priimtas Aprašas, šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninė priežiūra iš esmės buvo vykdoma, vadovaujantis pagrindiniais statybos srities norminiais teisės aktais, kurių reguliavimo sritis yra platesnio pobūdžio (Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, statybos techniniai reglamentai, Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklės). Atsižvelgiant į Bendrovės veiklos sritį ir statybos objektų specifiką (šilumos tiekimo tinklai, kaip energetikos infrastruktūriniai įrenginiai), techninės priežiūros veiklos ypatumus, neabejotinai egzistavo būtinybė formalizuoti/ detalizuoti šios srities procesus, taisykles, suteikiant daugiau teisinio aiškumo, apibrėžtumo bei skaidrumo šių visuomeninių santykių dalyviams, kadangi dauguma procesų paraleliai vyko pagal nusistovėjusią kasdienę Bendrovės atsakingų darbuotojų ir rangovų praktiką. Taigi galima teigti, jog Bendrovė, įvertinusi susiklosčiusias aplinkybes, iš esmės ėmėsi juridinės technikos priemonių (patvirtinto

Aprašą), siekdama užtikrinti šilumos tiekimo statybos darbų procese dalyvaujančių subjektų teisėtus interesus, apibrėžti funkcijas, teises ir pareigas, etapus.

- Vis dėlto pagal Aprašo nuostatas nėra aišku, kaip šis teisės aktas yra prieinamas ir taikomas rangovams. Tik 5.5 punkte yra numatyta, kad techninės priežiūros darbai gali būti perkami ir atliekami kitų atestuotų fizinių ar juridinių asmenų, kuriems galioja šis aprašas ir kuris gali būti įtrauktas į sudėtį rengiant pirkimo dokumentus. Tačiau šiame kontekste nėra reglamentuota situacija, kuomet statytojas yra ne Bendrovė ir jis samdo rangovą ir statinio techninės priežiūros vadovą arba statytojas yra Bendrovė, kurios techninės priežiūros vadovas yra TPES darbuotojas, kuriam savaime taikomas Aprašas, o Bendrovė viešojo pirkimo būdu samdo rangovą šilumos tiekimo tinklų statybos darbams atlikti.

2. Techninės priežiūros reglamentavimo šaltiniai.

- Aprašo 2 punkte juridinės hierarchijos principu yra nurodyti teisės aktai (dokumentai), kuriais vadovaujantis atliekama šilumos tiekimo tinklų statybos techninė priežiūra. Šiame sąrašė esantys teisės aktai neturi išsamių oficialių rekvizitų, t. y. nenurodytas kompetentingas subjektas, priėmęs teisės aktą (pvz., statybos techniniai reglamentai tvirtinami Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais; Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklės tvirtina Lietuvos Respublikos energetikos ministras), nėra teisės akto datos ir numerio. Prie teisės akto yra tik bendro pobūdžio pastaba „aktuali redakcija“. Kai kurie teisės aktai stokoja legitimumo ir konkretumo indikacijų (pvz., 2.1.5 punktas nurodyta, jog vadovaujama si vamzdynų tiekėjų rekomendacijomis, kurios yra viešai prieinamos internete bei leidiniuose, kas yra neaišku ir abstraktu). Teisės šaltiniai (dokumentai) turi sudaryti darnią ir apibrėžtą sistemą, o Aprašo blanketinio pobūdžio (su nuoroda į kitus teisės aktus) teisės normos būti aiškios techninės priežiūros visuomeniniuose santykiuose dalyvaujantiems subjektams.

3. Techninės priežiūros procedūros ir terminai.

- Aprašas apibrėžia kelis šilumos tiekimo tinklų statybos techninės priežiūros veiklos etapus, t. y. pasiruošimas statybos darbams, techninės priežiūros darbai, statybinės dokumentacijos priėmimas iš rangovo, tikrinimas, perdavimas archyvu. Nustatyta, kad kai kurie etapai turi aiškiai darbo dienomis apibrėžtus terminus (pvz., 4.1 punktas numato, kad rangovas, vykdysiantis šilumos tiekimo tinklų statybos darbus, ne vėliau kaip 2 darbo dienas prieš darbų pradžią Bendrovės techninės priežiūros vadovui pateikia atitinkamus dokumentus, kurie patikrinami ir dėl kurių priimama išvada per 1 darbo dieną), kai tuo tarpu kiti analogiški procesai terminų prasme yra neapibrėžti (pvz., 4.2.5 punktas tiesiog nustato, kad Bendrovės (TPES arba PRVS), vykdantis projekto priežiūrą, *parengia ir pateikia* rangovui statybos darbų žurnalą. Pagal 6.1 punktą, atlikus visus šilumos tiekimo tinklų statybos darbus rangovas *pateikia* visą statybinę dokumentaciją Bendrovės techninės priežiūros vadovui. Vadovaujantis 6.4 punktu, esant tinkamai dokumentacijai rangovui parašams *išduodamas* šilumos tinklų atitikimo techninėms sąlygoms ir projektui bei parengimo paleidimui aktas). Techninės priežiūros veikloje susiklostantys procesai turi būti visapusiškai standartizuoti ir apibrėžti laiko prasme, kadangi dabartinis teisinis reguliavimas reglamentuoja procesų rėmus dalinai, nėra aiškus kriterijus, kuriuo vadovaujantis vieni etapai yra terminuoti, o kiti ne.

- Bendraujant su TPES darbuotojais gauta informacijos, kad Apraše numatyti procedūrų terminai praktikoje atlieka daugiau formalų vaidmenį, t. y. toliau vadovaujama si nusistovėjusia ilgamete praktika, dokumentų reikalaujama ar jie pateikiami, taip pat sprendimai priimami pagal galimybes/ situaciją, atsižvelgiant į TPES žmogiškuosius resursus, darbuotojų užimtumą atitinkamą dieną, rangovo galimybes ir pan.

- Taip pat nustatytas reglamentavimo atotrūkis tarp konkrečių Aprašo teisės normų ir skyrių pavadinimų (pvz., VI skyrius „Statybinės dokumentacijos priėmimas iš rangovo, tikrinimas, perdavimas archyvu“ mini finalinę dokumentų archyvavimo stadiją, tačiau nuostatuose tik nurodoma, jog visi dokumentai, aktai bei pažymos perduodamos/ gražinamos rangovui, o „archyvas“ apskritai nėra minimas).

4. Techninės priežiūros sąvokos.

- Apraše plačiai vartojamos įvairios statybų srities sąvokos, tačiau jos ne visada tiksliai apibrėžtos, galima jų kolizinė interpretacija (pvz., 4.1.1.7 punkte numatyta, kad rangovas Bendrovės techninės priežiūros vadovui prieš statybos darbų pradžią pateikia *rangovo kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus*, tačiau jie nėra detalizuojami ar apibrėžiami, tarkim, pagal statinio kategoriją arba teisės norma formuluojama blanketiškai su nuoroda į kitą teisės aktą, apibrėžiantį galimos kvalifikacijos tipus. 6.1 punkte apibendrintai vartojama sąvoka „statybinė dokumentacija“).

- Bendraujant su TPES darbuotojais sužinota, kad kai kurios sąvokos, apibrėžiančios dokumento rūšį, praktikoje neturi konkrečios formos ir standarto (pvz., 4.2.4 punktas numato, jog Bendrovės techninės priežiūros vadovas per 1 darbo dieną patikrina dokumentus ir pateikia išvadą rangovui, tačiau nėra aiškus šios „išvados“ turinys ir forma (žodžiu, raštu, nustatytame blanke ar pan.).

4. Techninės priežiūros vadovų diskrecija ir kontrolės/ priežiūros mechanizmas.

- Apraše vartojama sąvoka „techninės priežiūros vadovas“, kaip Bendrovės darbuotojas, turintis įgaliojimus priimti teisinės pasekmės sąlygojančius sprendimus šilumos tiekimo tinklų statybos darbų procese. Pagal Apraše nustatytą teisinį reglamentavimą techninės priežiūros vadovas beveik visais atvejais turi absoliučią ir vienasmenišką diskreciją (pvz., 4 punktas numato, kad techninės priežiūros vadovas tvirtina dokumentus prieš statybos darbų pradžią. Pagal 5 punktą techninės priežiūros vadovas priima darbus etapais, daro atitinkamus įrašus statybos darbų žurnale. Vadovaujantis 6.2 punktu techninės priežiūros vadovas tikrina rangovo pateiktus dokumentus, ar jų apimtis ir turinys atitinka sprendinius ir faktinę situaciją). Nėra aišku, ar kiti Bendrovės darbuotojai ir kokia apimtimi (pvz., TPES, PVS, Perdavimo tinklo departamento vadovai dalyvauja, derinant bei tvirtinant techninės priežiūros vadovo sprendimus (dokumentus), kokia jų sąveika su techninės priežiūros vadovu.

- Bendraujant su TPES darbuotojais, gauta informacijos, kad dažniausiai techninės priežiūros proceso sprendimai priimami savarankiškai, su vadovais yra „konsultuojamasi“, esant poreikiui. Yra „tam tikrų“ dokumentų, kuriuos pagal nustatytą formą tvirtina ir kiti subjektai (pvz., Bendrovės Šilumos tinklų skyriaus vadovas, rangovo atstovas ir pan.), tačiau iš Aprašo nuostatų bei priedų tai nėra aišku ir apibrėžta. Esama situacija suponuoja, jog nėra nustatytos konkrečios sprendimų priėmimo taisyklės ir tame dalyvaujantys subjektai. Aprašo Baigiamosios nuostatos formuluoja bendrinę teisinės atsakomybės už šio Aprašo pažeidimus nuostatą, kuri iš esmės yra orientuota į techninės priežiūros vadovus, kaip sprendimų priėmėjus. Vadovaujančio rango Bendrovės darbuotojai (pvz., Perdavimo tinklo departamento darbuotojas) turi formalią pareigą atlikti supažindinimo su šiuo Aprašu funkciją. Tai pat Apraše nepateikiama jokia nuoroda (nuostata) apie galimybę skųsti techninės priežiūros vadovo sprendimus. Iš pokalbių su TPES darbuotojais tapo žinoma, kad skundų būna, tačiau dažniausiai jie neformalizuojami ir sprendžiama pagal situaciją ir nusistovėjusią praktiką (pvz., žodžiu).

5. Techninės priežiūros proceso dokumentacija.

- Šilumos tiekimo tinklų statybos dokumentacija (projekto byla) formuojama pagal Aprašo 1 priedą – dokumentų registrą. Dokumentai yra popieriniame formate. Be skaitmeninių teksto bei grafinių atvaizdų dokumentuose daromi įrašai, tvirtinimai, korekcijos ranka. Anot TPES darbuotojų, tam tikrai atvejais prie dokumentų yra klijuojami lipnūs lapeliai su techninės priežiūros vadovo rašytinėmis pastabomis, kurios aptariamoms ir sprendžiamoms susitikus gyvai ar telefonu bei nėra fiksuojami oficialiu dokumentu. Tokia praktika neatitinka teisinio proceso bei oficialumo reikalavimų. Be to, informacija, esanti popieriniuose dokumentuose, yra imlesne neteisėtoms korekcijoms ar nesankcionuotam duomenų keitimui.

5. Ryšiai tarp techninės priežiūros vadovų ir rangovų

- Be prieš tai minėtų trūkumų, kaip antai, teisinio apibrėžtumo, detalizacijos, sąvokų išaiškinimo, teisių, pareigų ir funkcijų apibrėžimo, bendraujant su TPES darbuotojais, paaiškėjo, kad šilumos tiekimo tinklų statybos srityje veikia sąlyginai siauras ratas asmenų (specialistų, rangovų), todėl tai gali sąlygoti per daug tarpusavio ryšius, tame tarpe ir neformalius, dėl ko gali kilti skaidrumo ir šališkumo rizika.

Išvada

Atlikus Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros srityje, nustatyta, kad analizuojamu laikotarpiu trūko detalesnio teisinio reglamentavimo. Bendriniai statybos srities Lietuvos Respublikos norminiai teisės aktai užtikrina pagrindinius juridinius saugiklius ir taisykles. Vis dėlto dėl analizuojamų procesų ir juose susiklostančių kontrolės ir priežiūros santykių ypatumo bei specializuoto reglamentavimo poreikio egzistavo būtinybė Bendrovėje priimti vadinamą teisės aktą šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros srityje. Nors tas ir buvo padaryta, šioje srityje galiojantis lokalus reglamentavimas nėra pakankamai išsamus (detalus), yra neapibrėžtų sąvokų, terminai dalinai formalūs, techninės priežiūros vadovai turi plačius įgaliojimus, tačiau nėra aiškus jų veiklos priežiūros ir apskundimo mechanizmas, aukštesnio rango vadovų vaidmuo, nusistovėjusi kasdienė

„praktika“ dalinai išeina už teisinio reglamentavimo rėmų ir galioja neformaliai, šios srities siauro rato dalyviai (Bendrovės darbuotojai ir rangovai) palaiko ganėtinai tamprus tarpusavio ryšius.

Apibendrinant analizę laikytina, kad Bendrovės šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra, bet jos atsiradimą mažina Bendrovės vadovybės nuostata imtis efektyvių teisinio reguliavimo priemonių lokaliu lygmeniu, ko pasekoje buvo parengtas ir patvirtintas Aprašas, taip pat siekis nuolat ir sistemingai vertinti Aprašo nuostatų įgyvendinimą bei sąveiką su Lietuvos Respublikos statybos srities bendriniais norminiais teisės aktais, veiklos praktika realybėje bei inicijuoti savalaikius ir adekvačius teisinio reguliavimo bei kontrolės ir priežiūros pokyčius. Minėti bendriniai norminiai teisės aktai užtikrina pakankamus antikorpucinius saugiklius.

Taip pat nemaža dalis Bendrovės darbuotojų, tarp kurių patenka ir TPES darbuotojai, pildo privačių interesų deklaracijas, kuriose turi nurodyti galimus interesus, kas sąlyginai riboja jų potencialias galimybes piktnaudžiauti.

Todėl, dėl visų minėtų priežasčių teigtina, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali ir ji yra kontroliuojama.

Taikytinos priemonės

- Vertinti ir tobulinti Bendrovės vidinį teisinį reglamentavimą šilumos tiesimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros srityje, atsižvelgiant į šios analizės metu nustatytus trūkumus.

- Inicijuoti šilumos tinklų statybos darbų techninės priežiūros veiklos auditą, siekiant ir identifikuoti naujus šios srities trūkumus bei nustatyti faktinį tvarkos įgyvendinimo lygį.

- Esant galimybei, nustatyti aiškius kriterijus, kada, kokia apimtimi Aprašo nuostatos taikomos trečiosioms šalims (statytojui, jo samdomam techninės priežiūros vadovui) bei koku būdu yra sudaromos sąlygos šio teisės akto prieinamumui (supažindinimui) prieš statybos darbų pradžią bei inkorporavimui į bendrą statybos dokumentų sistemą.

- Nustatyti aiškią šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros skirtinguose etapuose dalyvaujančių Bendrovės darbuotojų (techninės priežiūros specialistų ir vadovų, kitų skyrių darbuotojų) procedūrinę sąveiką, priežiūros mechanizmą, aiškias sąvokas ir terminus bei dokumentų formas ir turinį, fiksuojančius techninės priežiūros veiklos procesus.

- Ateityje, atsiradus poreikiui, pasitvirtinti Bendrovės techninės priežiūros vadovų (TPES specialistų) rotacijos kriterijus.

- Svarstyti būdus ir galimybes dėl šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninės priežiūros procesų, dokumentacijos formavimo ir jos archyvavimo skaitmenizavimo.

Priedas Nr. 1

Korupcijos pasireiškimo tikimybės išvada

Šilumos tiekimo tinklų statybos darbų techninę priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų sąrašas (aktuali redakcija)

- Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 patvirtintas Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848 patvirtintas Statybos techninis reglamentas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos techninė priežiūra“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 1-160 patvirtintos Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklės;
- AB Vilniaus šilumos tinklai Technikos direktoriaus įsakymu Nr. V1-10 patvirtintas Suvirinimo darbų vykdymo tvarkos AB Vilniaus šilumos tinklai objektuose aprašas;

- AB Vilniaus šilumos tinklai generalinio direktoriaus 2020-03-09 įsakymu Nr. V1-91 patvirtintas AB Vilniaus šilumos tinklai teritorijų planavimo, vartotojų šilumos ūkio bei šilumos tinklų prisijungimo techninių sąlygų išdavimo, investicinių ir rekonstravimo bei apsaugos zonų sutarčių rengimo, projektų derinimo bei atitikimo techninėms sąlygoms patikrinimo tvarkos aprašas.

SĮ „VILNIAUS ATLIEKŲ SISTEMOS ADMINISTRATORIUS“

**KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NAUDOJANTIS TARNYBINIU
TRANSPORTU NUSTATYMO SAVIVALDYBĖS ĮMONĖJE „VILNIAUS ATLIEKŲ
SISTEMOS ADMINISTRATORIUS“
MOTYVUOTA IŠVADA**

2020-09-30 *№. PER-2020-004*
Vilnius

Savivaldybės įmonė „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ (toliau – VASA, Įmonė), kaip apibrėžiama Vilniaus miesto savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 6.32 punkte, Savivaldybės įsteigtas juridinis asmuo, Savivaldybės tarybos pavedimu atliekantis komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo, Savivaldybės vežėjų, atliekų turėtojų kontrolės funkcijas, vykdamas vietinės rinkliavos administravimą, kontroliuojantis rinkliavos surenkamumą, atliekantis kitas šių Taisyklių III skyriaus antrame skirsnyje nurodytas funkcijas.

Daugumą VASA priskirtų funkcijų, pavyzdžiui, vykdyti konteinerių vietų parinkimą esamiems ir naujiems komunalinių atliekų turėtojams; prižiūrėti ir kontroliuoti Savivaldybės vežėjų veiklą; vykdyti komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo kontrolę, maršrutų stebėjimą; spręsti dėl tvarkos konteinerių aikštelėse ir su komunalinių atliekų surinkimu kylančias problemas, nepriemokų išieškojimą ir kt., Įmonės darbuotojai įgyvendina ne Įmonės administracijos patalpose, o vykdamas už jos ribų. Šiuo tikslu Įmonės darbuotojai naudojami tarnybiniais lengvaisiais automobiliais, kuriuos Įmonė valdo ir naudoja nuomos pagrindais iš viešojo pirkimo konkursą laimėjusios įmonės.

Siekiant nustatyti riziką Įmonės darbuotojams piktnaudžiauti tarnybiniu transportu, įvertinti sprendimų priėmimo dėl tarnybinio transporto naudojimo apimčių ir atskaitingumo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarko aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 7 punktu, Įmonėje atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės Įmonės darbuotojams naudojantis tarnybiniais lengvaisiais automobiliais nuo 2018 m. gruodžio 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. įvertinimas. Pažymėtina ir tai, jog tarnybinio transporto naudojimas yra viena iš sričių, kuri Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programoje minima kaip svarbi korupcijos sąlygų ir rizikos mažinimo ir šalinimo, korupcijos rizikos valdymo atžvilgiu.

Vertinimą atliko vyriausioji teisininkė Laura Kovriginė, vyriausioji teisininkė Monika Domarkienė ir teisininkė Dovilė Vinikaitė bendradarbiaudamos su įmonės darbuotojais. Analizuotas laikotarpis nuo 2018 m. gruodžio 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę vadovautasi Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170. Vertinimas atliktas analizuojant tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimą tvarką reglamentuojančius teisės aktus: Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-06-22 įsakymu Nr. 40-305 patvirtintas Tarnybinių

lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklės ir SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-20 patvirtintas Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus darbuotojų tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės, Atliekų tvarkymo kontrolės skyriaus nuostatus ir šio skyriaus atsakingų darbuotojų pareigybės aprašymus, darbuotojų individualios materialinės atsakomybės sutarties nuostatus. Vertinta, ar aukščiau nurodytuose dokumentuose įtvirtinta pakankama tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo kontrolė, siekiant nustatyti, ar esamas reguliavimas yra pakankamas, ar nesudaroma aplinkybių Įmonės darbuotojams piktnaudžiauti naudojantis tarnybiniais lengvaisiais automobiliais.

Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių skyrimo

Tarnybiniai automobiliai, kaip apibrėžta Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-06-22 įsakymu Nr. 40-305 patvirtintose Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklių 2.3. punkte, yra Įmonių automobiliai su / be vairuotojo, skirti naudotis Įmonių darbuotojams tarnybinėms užduotims atlikti. Pagal minėtų taisyklių 6 punktą, tarnybinių automobilių darbuotojams įsakymu skiria Įmonės vadovas ir perduoda už Įmonės transportą atsakingas struktūrinis padalinys (toliau – Padalinys), atstovaujamas Padalinio vadovo, ar kitas Įmonės vadovo įgaliotas asmuo (toliau – kitas įgaliotas asmuo) tarnybinio automobilio perdavimo-priėmimo aktu, pasirašomu tarnybinių automobilių perduodančio ir priimančio asmenų. Nuo automobilio priėmimo momento darbuotojai, kurie pasirašo individualios materialinės atsakomybės sutartį pagal formą, turi vadovautis kelių eismo taisyklėmis, automobilio eksploatavimo instrukcija, automobilio draudimo taisyklėmis, automobilyje įrengtų ryšio priemonių ir signalizacijos eksploatavimo taisyklėmis. Tarnybiniai automobiliai gali būti naudojami tik tarnybinėms užduotims įvykdyti (Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklių 13 punktas).

Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus darbuotojų tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės (toliau – VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės), kurios yra patvirtintos SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ 2017 m. rugpjūčio 28 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-20 „Dėl Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos atliekų vežėjų kontrolės skyriaus darbuotojų tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių patvirtinimo“ nustato tarnybinių automobilių naudojimo tvarką Atliekų vežėjų kontrolės skyriuje ir privalomos šio skyriaus darbuotojams (toliau – Darbuotojai). Pagal VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 3 punktą, darbuotojų darbo funkcijų vykdymui įmonės direktoriaus įsakymu skiriamas tarnybinis automobilis, kurį perduoda Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos vadovas tarnybinio automobilio perdavimo-priėmimo aktu, pasirašomu tarnybinių automobilių perduodančio ir priimančio asmenų.

Šiuo metu Įmonė nuomos pagrindais naudoja ir valdo 7 tarnybinius lengvuosius automobilius (Toyota Aygo valst. Nr. KSC437; Toyota Aygo valst. Nr. KSC442; Toyota Aygo valst. Nr. KSC435; Toyota Aygo KRE485; Toyota Aygo KRE486, Toyota Aygo KRE484 ir Toyota Aygo KSC446), kurie yra pažymėti pagal pavyzdines tarnybinių automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 543. Informacija apie Įmonės tarnybinius lengvuosius automobilius yra paskelbta Įmonės internetiniame tinklapyje <https://sivasa.lt/tarnybiniai-lengvieji-automobiliai>.

Pagal Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo skyriaus tarnybos atliekų vežėjų kontrolės skyriaus nuostatų 7.1.1. papunktį, Skyrius vykdo komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo kontrolę, maršrutų stebėjimą. Atitinkamai vadovaujantis Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus specialisto pareigybės aprašymo 3.1. papunktį, šio skyriaus darbuotojas vykdo komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo kontrolę, maršrutų stebėjimą. Vykdydamas nustatytą funkciją, <....> patruliuoja Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje ir kontroliuoja, kaip laikomasi Vilniaus miesto atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimų bei kitų komunalinių atliekų surinkimą ir vežimą reglamentuojančių teisės aktų. Aukščiau minėtoms funkcijoms įgyvendinti skyriaus Darbuotojams skiriami tarnybiniai automobiliai. Vertinimo metu nustatyta, kad Įmonės valdomi Tarnybiniai lengvieji automobiliai Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus Darbuotojams tarnybiniam naudojimui yra paskirti Įmonės direktoriaus įsakymu.

Nuo 2020 rugpjūčio 1 d. buvo patvirtinta nauja Įmonės struktūra. Pakeitus struktūrą buvo panaikinta Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnyba, o Atliekų vežėjų kontrolės skyrius pervadintas į Atliekų tvarkymo kontrolės skyrių (toliau – ATKS). Be to, po naujos struktūros patvirtinimo pasikeitė ir kai kurių Įmonės direktoriaus įsakyme nurodytų Darbuotojų pareigos. Įvertinus išdėstytas faktines aplinkybes, siūlytina pakeisti Įmonės direktoriaus įsakymą dėl tarnybinių automobilių skyrimo, atsižvelgiant į Įmonės struktūrinius pasikeitimus.

Pagal VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 3 punktą, <...> *tarnybinis automobilis Darbuotojui skiriamas perdavimo-priėmimo aktu, kuris pasirašomas automobilį perduodančio ir priimančio asmens.* Vertinimo metu nustatyta, jog Darbuotojams Įmonės direktoriaus įsakymu priskirti tarnybiniai automobiliai buvo perduoti perdavimo-priėmimo aktais kaip tai numato VASA tarnybinių automobilių taisyklės ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 40-305 patvirtintos Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklės.

Taip pat pagal VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 4 punktą, <...> *nuo automobilio priėmimo momento Darbuotojai, kurie pasirašo individualios materialinės atsakomybės sutartį pagal formą (Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintų Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklių 2 priedas) <...>.* Vadovaujantis nustatytu reglamentavimu su Darbuotojais, kuriems Įmonės direktoriaus įsakymu yra priskirti Tarnybiniai lengvieji automobiliai, turi būti pasirašytos individualios materialinės atsakomybės sutartys. Vertinimo metu nustatyta, kad individualios materialinės atsakomybės sutartys yra sudarytos su Darbuotojais, kuriems perdavimo-priėmimo aktu yra perduoti Tarnybiniai lengvieji automobiliai.

Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo

Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklių 13 p. numatyta, kad Tarnybiniai automobiliai gali būti naudojami tik tarnybinėms užduotims vykdyti. Analogiška tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo tvarka nustatyta VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 12.3 p., kuriame numatytas draudimas naudoti automobilį ne darbo tikslais, važiuoti automobiliu ne darbo metu.

Įmonė su UAB „Ecofleet Lietuva“ (naujas pavadinimas UAB „Fleet Complete Lietuva“) 2019 m. sausio 11 d. pasirašė „Transporto kontrolės sistemos nuomos ir paslaugų teikimo sutartį Nr. VPS-

19-004-TAS0001761 (toliau – Nuomos ir paslaugų teikimo sutartis). Pagrindinė minėtos sistemos funkcija – Tarnybinių lengvųjų automobilių stebėjimas ir kontrolė. Į Įmonės pateiktas transporto priemones yra sumontuoti GPS/GSM/GPRS terminalai. Vertinimo metu taip pat nustatyta, jog pagal Nuomos ir paslaugų teikimo sutarties 3.7 p. paslauga yra teikiama nepertraukiamai 24 valandas per parą, todėl korupcijos pasireiškimo tikimybė šiuo atžvilgiu beveik neįmanoma.

Svarbu paminėti, jog ATKS Darbuotojai savo tarnybines funkcijas atlieka skirtingose Vilniaus miesto teritorijos zonose (I, II, III, IV ir V zonos), todėl stebint Tarnybinius lengvuosius automobilius visą parą, yra matoma kokių maršrutu kiekvienas ATKS darbuotojas, kuriam priskirtas Tarnybinis lengvasis automobilis, važiavo. Tokiu būdu galima nustatyti, ar Darbuotojas vykdė tarnybines užduotis savo zonoje ar Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojo kitiems tikslams. Įmonės direktorius 2016 m. spalio 11 d. įsakymu „Dėl darbo tvarkos taisyklių tvirtinimo“ Nr. V-16 patvirtino Įmonės darbo tvarkos taisyklės (toliau – Darbo tvarkos taisyklės). Minėtose Darbo tvarkos taisyklėse¹ imperatyviai nustatyta, jog Darbuotojams naudotis įmonės turtu, gadinti ar pasisavinti įmonės turtą ir juo naudotis ne darbo tikslais yra draudžiama. Pažymėtina, kad už minėtų taisyklių nesilaikymą Įmonės darbuotojams, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis yra nustatyta atsakomybė. Tiriamuoju laikotarpiu neužfiksuota atvejų, kuomet Tarnybiniai lengvieji automobiliai buvo naudojami Darbuotojų asmeniniams tikslams tenkinti. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė naudoti Tarnybinius automobilius asmeniniams tikslams yra beveik negalima.

Pagal VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 6.3 p., baigus darbo dieną, Darbuotojas turi pastatyti automobilį saugomoje aikštelėje bei pasirašyti nustatytos formos žurnale. Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklėse² nustatyta, jog Tarnybiniai automobiliai poilsio ar švenčių dienomis turi būti laikomi įmonės garaže, išskyrus tam tikras išimtis.

Įmonės su UAB „NT valdos“ 2018 m. sausio 5 d. sudaryta negyvenamųjų patalpų nuomos sutartimi Nr. SUT-18-36ICAS-001-18 (toliau – Patalpų nuomos sutartis) Įmonei kartu buvo perduota 10 vnt. automobilių stovėjimo vietų automobilių stovėjimo aikštelėje (parkavimo schema yra numatyta minėtos sutarties Priede Nr. 3). Išanalizavus Nuomos sutarties priede nurodytą schemą matyti, kokios konkrečios parkavimo vietos yra skirtos Įmonės Tarnybiniam transportui statyti. Įvertinus minėtus teisės aktų reikalavimus, Patalpų nuomos sutarties nuostatas bei faktinę Įmonėje taikomą Tarnybinių automobilių statymo praktiką, vertinimo metu nustatyta, jog automobiliai pasibaigus darbo valandoms, yra statomi automobilių stovėjimo aikštelėje, nurodytoje Nuomos sutarties priede Nr. 3.

Toliau analizuojant VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 6.3 p. ir vertinant praktiką, nustatyta, jog Darbuotojai nustatytos formos žurnale nepasirašo. Pažymėtina, nors ir konstatuotas nevisapusiškas VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 6.3 p. įgyvendinimas, tačiau visapusiškas minėto punkto įgyvendinimas būtų vertinamas kaip perteklinis, kadangi Tarnybiniai lengvieji automobiliai yra stebimi visą parą nepertraukiamai. Tarnybinius lengvuosius automobilius stebint visą parą, nesunku nustatyti, ar Darbuotojai Tarnybinių lengvųjų

¹ Darbo tvarkos taisyklių 58.3 p. ir 58.9 p.

² Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklių 16 p.

automobilį pasibaigus darbo valandoms paliko stovėti Patalpų nuomos sutartyje nustatytoje aikštelėje, ar kitoje vietoje. Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklėse³ taip pat numato, kad visi pavedimai leidžiantys naudoti tarnybinių automobilių poilsio ar švenčių dienomis turėtų būti įforminami Įmonės vadovo įsakymu, išskyrus tam tikras išimtis. Išanalizavus visus įmonės vidaus dokumentus, susijusius su Tarnybinių automobilių naudojimu, nustatyta, jog visi Tarnybinių automobilių naudojimams poilsio ar švenčių dienomis, kai tai buvo būtina darbo funkcijoms atlikti, įforminami Įmonės direktoriaus įsakymu.

Vertinimo metu nustatyta, kad automobiliai po darbo valandų yra statomi automobilių stovėjimo aikštelėje ir po darbo valandų nėra naudojami savo asmeninėms reikmėms, išskyrus atvejus, kuomet Įmonės Tarnybinio automobilio naudojimas ne darbo ir švenčių dienomis, kai tai būtina darbo funkcijoms atlikti, yra įformintas atskiru Įmonės direktoriaus įsakymu.

Dėl Darbuotojų kontrolės vykdymo naudojantis tarnybiniais lengvaisiais automobiliais

Pagal VASA Tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės Automobilius vairuojantys darbuotojai kiekvieną mėnesį turi pildyti lengvojo automobilio kelionės lapą, kuriame įrašo savo vardą, pavardę, spidometro rodmenis prieš ir po kelionės, degalų likutį prieš ir po kelionės, įpiltų ir sunaudotų degalų kiekį bei bendrą kelionės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių, nurodo maršrutus. Užpildytus kelionės lapus mėnesiui pasibaigus pateikia Tarnybos vadovui. Po to, kai einamojo mėnesio kelionės lapai yra patikrinami, ir Tarnybos vadovas patvirtina jų teisingumą, darbuotojui leidžiama pildyti kito mėnesio kelionės lapus. Pažymėtina, kad analogiškas reikalavimas yra įtvirtintas ir Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklių 7,8 ir 9 punktuose.

Vertinimo metu nustatyta, jog minėtos taisyklių nuostatos nėra įgyvendinamos tiesiogiai, tačiau šių punktų laikymosi kontrolė ir priežiūra yra vykdoma kitais būdais. Vertinimo metu nustatyta, kad automobilių degalų sunaudojimo apskaitos funkcija nėra įtraukta nė į vieno darbuotojo pareigybės aprašymą, tačiau Įmonė degalų sunaudojimo kontrolės funkciją įgyvendina kitais būdais. Darbuotojams, vairuojantiems Tarnybinius lengvuosius automobilius, išduodamos kuro kortelės. Kuro kortelių naudojimo tvarka numatyta Įmonės su UAB „Emsi“ 2019-01-14 pasirašytoje pirkimo – pardavimo sutartyje Nr. VPS-19-005 (toliau – Degalų pirkimo – pardavimo sutartis).

Degalų pirkimo – pardavimo sutarties 2.3 p. nustatyta, jog Pirkėjas (Įmonė) turintis Pardavėjo (UAB „Emsi“) išduotą kreditinę mokėjimo kortelę, pirktamas Degalus, EMSI degalinės operatoriumi (kasininkui) pateikia Kortelę, surenka kortelės identifikavimo kodą, o degalinės operatorius Pirkėjui išduoda kasos aparato kvitą. Vertinimo metu nustatyta, kad kvitai nėra renkami, tačiau nustatyta, kad Pardavėjui už faktiškai parduotus degalus apmokama pagal Pardavėjo Įmonei pateiktas sąskaitas – faktūras ir atskaitas apie parduotus degalus. Atkreiptinas dėmesys, kad „Ecofleet“ sistemos suformuotoje atskaitoje atsispindi įpiltų ir faktiškai sunaudotų degalų santykis, todėl šiuo aspektu tikimybė pasireikšti korupcijai yra itin maža. Faktiškai įsipiltų ir faktiškai sunaudotų degalų kontrolę vykdo Atliekų tvarkymo kontrolės skyriaus vadovas, o apskaitą – Įmonės buhalterines paslaugas teikianti įmonė.

³ Tarnybinių lengvųjų automobilių įsigijimo, nuomos ir naudojimo Vilniaus miesto savivaldybės įmonėse taisyklių 19 p.

Toliau analizuojami kiti VASA Tarnybinių lengvųjų automobilių tvarkos 13 p. reikalavimai. Kaip jau ir buvo minėta anksčiau, „Ecofleet“ sistemos savitarnoje realiu laiku matoma, kurioje vietoje yra automobilis, galima gauti ataskaitas apie tai, kiek kilometrų buvo nuvažiuota su Tarnybiniu lengvuju automobiliu, maršrutus, kur buvo važiuota darbo valandų metu, bei informaciją apie automobilio veikimą (kada variklis užvestas/užgesintas, vidutinis greitis ir vidutinis kuro sunaudojimas bei kita informacija).

Nors ir tyrimo metu nustatyta, jog Įmonės darbuotojai nepildo kelionės lapų, tačiau korupcijos pasireiškimas minėtu atveju yra visiškai minimalus dėl kitų Įmonėje taikomų būdų, mažinančių korupcijos pasireiškimo tikimybę, Darbuotojams naudojantis Tarnybinais lengvaisiais automobiliais.

Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių kontrolės funkcijos

VASA tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių 1 punkte įtvirtinta, kad paslaugos administravimo tarnybos Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus darbuotojų tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės nustato tarnybinių automobilių naudojimo tvarką Savivaldybės įmonės „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos Atliekų vežėjų kontrolės skyriuje ir yra privalomos šio skyriaus darbuotojams. Minėtų taisyklių 3 punkte nurodoma, kad darbuotojų funkcijų vykdymui įmonės Direktorius įsakymu skiriamas tarnybinis automobilis, kurį perduoda Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos vadovas tarnybinio automobilio perdavimo-priėmimo aktu, pasirašomu tarnybinių automobilių perduodančio ir priimančio asmenų.

Vertinimo metu atlikus su Darbuotojais sudarytų individualios materialinės atsakomybės sutarčių analizę, pastebėta, jog minėtose sutartyse nurodoma, kad Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos vadovas R. K., veikiantis Įmonės direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-20 pagrindu, yra atsakingas už Įmonės transportą. Įmonės direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-20 1 punktu buvo patvirtintos Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus darbuotojų tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės; 2 punktu įsakymo vykdymo kontrolė buvo pavesta Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos vadovui A. V. Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos vadovas R. K. buvo atleistas iš eitų pareigų nuo 2019 m. birželio mėn., ir faktiškai šios Tarnybos vadovo funkcijas atliko AVKS vadovas.

Išanalizavus AVKS nuostatus⁴, nustatyta, kad šiuose nuostatuose nėra įtvirtinta lengvųjų automobilių naudojimo Įmonėje kontrolės funkcija. Papildomai išanalizavus Atliekų tvarkymo paslaugos tarnybos vadovo, Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus vadovo, AVKS specialisto ir vyr. specialisto pareigybių aprašymus taip pat nenustatyta, jog juose būtų įtvirtinta tarnybinių automobilių naudojimo Įmonėje kontrolės funkcija. Pareigybių aprašymuose įtvirtinta tik atsakomybė už patikėto turto tinkamą naudojimą ir saugojimą bei padarytą materialinę žalą pagal galiojanti Lietuvos Respublikos darbo bei civilinį kodeksus. Nors Įmonės teisės aktuose nėra reglamentuota, tačiau formaliai tarnybinių automobilių naudojimo Įmonėje kontrolės funkciją vykdo Atliekų tvarkymo kontrolės skyriaus vadovas.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, siūlytina Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo kontrolės funkciją įtvirtinti ne Įmonės direktoriaus įsakymu, o ATKS vadovo pareigybės aprašyme,

⁴ SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ direktoriaus 2017 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. V-10.

kad pasikeitus ATKS vadovui, nereikėtų Įmonės direktoriaus įsakymu paskirti už kontrolę atsakingo asmens, o ši funkcija automatiškai pereitų šias pareigas einančiam Darbuotojui. Tokiu būdu esant Darbuotojų kaitai, Įmonė maksimaliai suvaldytų riziką piktnaudžiauti Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo tvarka.

IŠVADA:

Įvertinus riziką Įmonės darbuotojams piktnaudžiauti tarnybiniu transportu, nustatyta, kad tyrimo metu identifikuoti rizikos veiksniai korupcijos pasireiškimui didelės įtakos neturi, todėl darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė Savivaldybės įmonėje „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ analizuotoje srityje vertintina kaip nedidelė.

Siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, siūlytinos šios priemonės:

1. Į ATKS nuostatus ir ATKS darbuotojų pareigybių aprašymus įtraukti funkcijas dėl tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo kontrolės ir priežiūros vykdymo.

2. Įvertinus, kad Įmonė sustiprino Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo kontrolę, įsidiegusi „Ecofleet“ sistemą, kuri suteikia galimybę efektyviai vykdyti automobilių naudojimo kontrolę realiu laiku, siūlytina peržiūrėti ir atitinkamai pakeisti SĮ „Vilniaus atliekų sistemos administratorius“ 2017 m. rugpjūčio 28 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-20 patvirtintas „Atliekų tvarkymo paslaugos administravimo tarnybos Atliekų vežėjų kontrolės skyriaus darbuotojų tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių“ nuostatas panaikinant perteklines prievoles Darbuotojams (pildyti kelionių lapus, pasirašyti nustatytos formos žurnale pastačius automobilį saugomoje aikštelėje ir kita), kurių nevykdymas neturi įtakos korupcijai pasireikšti.

L. e. p. direktorius

Arvydas Darulis

Monika Domarkienė, el. p. m.domarkiene@sivasa.lt
Dovilė Vinikaitė, el. p. d.vinikaite@sivasa.lt
Laura Kovriginė, el. p. l.kovrigine@sivasa.lt

Buv. adr. Smolensko g. 5
Vilnius, LT-03202
Tel. 8 650 04900,
el. p. info@sivasa.lt

Reg. adr. Konstitucijos pr. 3
Vilnius, LT-09601
Duomenys kaupiami ir saugomi,
Juridinių asmenų registre, kodas 304195262

A/s LT807300010146988148
AB Swedbank

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“

Savivaldybės įmonės „Susisiekimio paslaugos“
Direktoriui

**IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS**

2020 m. rugsėjo 17 d.
Vilnius

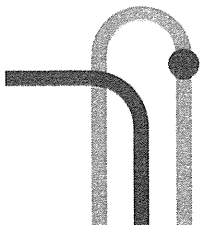
Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 ir 7 str., Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, nuostatomis, atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, remdamasi Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovu, Savivaldybės įmonės „Susisiekimio paslaugos“ (toliau – Įmonė) Korupcijos prevencijos darbo grupė atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Įmonės veikloje.

SĮ „Susisiekimio paslaugos“ Korupcijos prevencijos darbo grupė buvo sudaryta direktoriaus 2020 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 2020-V-74 „Dėl korupcijos prevencijos darbo grupės sudarymo“ iš šių darbuotojų: Personalo ir teisės skyriaus vadovės – vyr. teisininkės Kristinos Makauskienės (darbo grupės vadovė), Personalo ir teisės skyriaus teisininkės Jolantos Čuchonskos, Duomenų apsaugos pareigūnės Jelenos Jonis ir Personalo ir teisės skyriaus teisininko Mindaugo Lauciaus.

Korupcijos prevencijos darbo grupė, sudariusi Įmonės veiklos sričių sąrašą (priedas Nr. 1), pasirinko korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atlikti **privatų ir viešųjų interesų derinimo srityje**. Komisijos pasirinkimą lėmė tai, kad tinkamas pareigos derinti viešuosius ir privačius interesus vykdymas mažina korupcijos pasireiškimo tikimybę daugelyje nurodytų Įmonės veiklos sričių, be to viešųjų ir privatų interesų derinimas Įmonėje nebuvo vertintas korupcijos pasireiškimo tikimybės aspektu ankstesniais metais.

Analizuojamas laikotarpis: 2019 m. sausio 1 d. – 2019 m. gruodžio 31 d. Analizė pradėta 2020 m. rugpjūčio 4 d., baigta 2020 m. rugsėjo 11 d.

Analizės atlikimo metu buvo vertinama, ar pasirinktoje srityje nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, ar nėra tikimybės korupcijos apraiškoms, ar teisės aktuose įtvirtinti sprendimo priėmimo principai, aiškūs ir suprantami kriterijai,

sprendimų priėmimo terminai, aiškiai apibrėžti sprendimus priimančiosios subjektai, atskirtos sprendimo priėmimo ir kontrolės funkcijos, ar nustatyta tvarka yra pakankama, konkrečiai apibrėžta, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų įmonės darbuotojams veikti savo nuožiūra, ar aiški sprendimų apskundimo tvarka.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo atliekamas naudojant formalųjį, lyginamąjį, sisteminį metodus: buvo analizuojami teisės aktai, padalinių nuostatai, darbuotojų pareigybių aprašymai ir kt., kalbėtasi su atsakingais už nurodytą sritį įmonės struktūrinio padalinio darbuotojais.

Dėl interesų konfliktų reglamentavimo

Siekiant įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę SJ „Susisieikimo paslaugos“ viešųjų ir privačių interesų derinimo srityje buvo peržiūrėti aktualūs teisės aktai ir lokaliniai aktai:

1) Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas (toliau – Įstatymas). Vertinamuoju laikotarpiu aktuali Įstatymo redakcija. Šiuo metu galioja 2020 m. sausio 1 d. Įstatymo redakcija;

2) Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklės, patvirtintos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) 2012-07-05 sprendimu KS-84 (VTEK 2017-06-21 sprendimo Nr. KS-73 redakcija) (toliau – VTEK taisyklės);

3) VTEK 2009 m. gegužės 11 d. rezoliucija Nr. KS-41 „Dėl prievolės vengti interesų konflikto ir pareigos nusišalinti“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 1 d.);

4) VTEK 2009 m. kovo 26 d. rezoliucija Nr. KS-25 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 1 d.);

5) VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimas Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (galioja nuo 2020 m. sausio 1 d.);

6) SJ „Susisieikimo paslaugos“ Etikos kodeksas, patvirtintas SJ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 73;

7) SJ „Susisieikimo paslaugos“ korupcijos prevencijos politika, patvirtinta direktoriaus 2017 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 2018-V-21;

8) SJ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (neteko galios nuo 2020 m. sausio 3 d.);

9) SJ „Susisieikimo paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakymas Nr. 2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“.

Interesų konfliktas yra situacija, kai asmuo eidamas savo pareigas privalo atlikti tam tikrą veiksmą, tačiau tas veiksmas (veikla) yra susijęs ne tik su jo pareigomis, bet ir su jo privačiu

interesu. Jeigu valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo patenka į interesų konflikto situaciją ir nenusišalina, t. y. priima ar dalyvauja priimant sprendimą, susijusį ir su jo privačiu interesu, jis pažeidžia prievolę vengti interesų konflikto ir pareigą nusišalinti.

Įstatymo 3 straipsnio „Asmenų, pretenduojančių dirbti, dirbančių ir dirbusių valstybinėje tarnyboje, prievolės“ 1 dalyje nustatyta, kad viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas (1 punktą), teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra (2 punktą), nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti (3 punktą), priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu (4 punktą), nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai (5 punktą), nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia valstybės ar savivaldybių valdomu turtu ne tarnybinei veiklai (6 punktą).

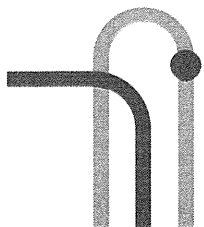
Minėto straipsnio 2 dalyje nustatyta prievolė asmenims, pretenduojantiems dirbti ir dirbantiems valstybinėje tarnyboje deklaruoti privačius interesus.

Įstatymo 11 „Pareiga nusišalinti“, 12 „Teisės atstovauti apribojimai“, 13 „Tarnybinių teisių apribojimas“, 14 „Dovanų ar paslaugų priėmimo ir teikimo apribojimai“, 17 „Prievolė raštu informuoti apie susitarimą“, 18 „Apribojimai sudaryti sandorius ar naudotis individualiomis lengvatomis“, 20 „Atstovavimo apribojimai“ straipsniuose įstatymų leidėjas nustatė interesų konfliktų valdymo priemones.

VTEK 2009 m. gegužės 11 d. rezoliucijoje Nr. KS-41 „Dėl prievolės vengti interesų konflikto ir pareigos nusišalinti“ konstatavo, kad būtina vengti net interesų konflikto regimybės, pateikė rekomendacijas dėl nusišalinimo bei interesų deklaravimo tvarkos.

Įmonės Etikos kodekso 11.1 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad darbuotojai turi vengti bet kokių veiksmų, kurie gali daryti neigiamą įtaką jų veiklos, susijusios su Įmone objektyvumui ir šališkumui, t. y. vengti asmeninio intereso patenkinimo, naudos kitiems fiziniams bei juridiniams asmenims ir panašių veiksmų. Darbuotojai negali piktnaudžiauti savo pareigomis, naudoti dokumentų, patvirtinančių einamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, siekdami paveikti nepavaldžius asmenis priimti jiems palankų sprendimą. Etikos kodekso 12.1 papunktyje taip pat nurodyta, kad darbuotojai negali priimti ar duoti dovanų, siūlyti ar priimti pramogų, bei kitos asmeninės naudos, kuri koku nors būdu galėtų daryti įtaką jų veiklai, susijusiai su Įmonės veikla.

Įmonės Korupcijos prevencijos politikos 8.9 papunktyje įtvirtinta nuostata, kad Įmonės verslo sprendimai ir veiksmai grindžiami didžiausios naudos Įmonei principu. Įmonės darbuotojai vengia bet kokio interesų konflikto, kuris gali turėti neigiamos įtakos bešališkam ir objektyviam jų pareigų ir funkcijų vykdymui. Darbuotojai įsipareigoja nesiekti asmeninės naudos sau ar artimiesiems, Įmonės sąskaita dengti asmenines išlaidas, naudodamiesi savo

pareigomis turėti asmeninių ar susijusių asmenų interesų Įmonės sandoriuose, naudotis Įmonės vardu ir reputacija asmeninėse situacijose.

Įmonės veikla grindžiama skaidrumo, viešumo, atsakingumo ir bet kokios formos korupcijos netoleravimo principais. Darbuotojams yra sudarytos galimybės apie bet kokius antikorupcinių principų pažeidimus pranešti specialiu el. paštu netylek@vilniustransport.lt, siunčiant paštu Įmonės adresu ar tiesiogiai įteikiant (Korupcijos prevencijos politikos 4, 5, 9 p.).

Korupcijos prevencijos politikos 8.2 papunktyje nustatyta, kad Įmonė teikia ir priima tik tokias nereikšmingos vertės verslo dovanas ir svetingumą, kurios neperžengia įprastos verslo praktikos ir skaidrumo standartų, yra simbolinės ir reprezentacinės. Įmonė netoleruoja jokių dovanų, mokėjimų ar svetingumo, kuriais skatinama arba atlyginama už sprendimą ar tokiu būdu yra siekiama įgyti palankumo ar išskirtinio vertinimo bet kokiose su Įmone susijusiose veiklose. Priimdamas bet kokias dovanas darbuotojas turi įvertinti, ar tokiais veiksmais nėra siekiama padaryti neteisėtą poveikį.

Įvertinusi vidaus teisės aktus, Komisija vertinimo metu **nustatė**, kad tikslinga papildyti vidaus dokumentus nuostatomis, reglamentuojančiomis interesų konfliktų valdymo priemonių įgyvendinimą, pvz.: interesų deklaravimo tvarką, nusišalinimo ir kontrolės tvarką, dovanų įvertinimo ir saugojimo tvarką, kadangi lokalinių aktų trūkumas šioje srityje didina riziką neužtikrinti tinkamo Įstatymo įgyvendinimo, sudaryti sąlygas asmenims, deklaravusiems privačius interesus, netinkamai vykdyti interesų konfliktų valdymo reikalavimus.

Privačius interesus deklaruojantys asmenys

Įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje (1 straipsnis). Įstatymas taip pat numato, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje – tai asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių Įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus, tačiau detaliau nereglamentuoja administravimo įgaliojimų sąvokos. Kadangi Įstatyme nebuvo apibrėžta administravimo įgaliojimų sąvoka, kiekvienai institucijai buvo palikta teisė savarankiškai nustatyti privačių interesų deklaracijas turinčių teikti darbuotojų ratą. Pažymėtina, kad 2020 m. sausio 1 d. galiojančioje Įstatymo redakcijoje 2 straipsnio 5 dalyje yra išvardijami valstybės tarnyboje dirbantys asmenys, o 7 punkte nurodyta, kad prie valstybės tarnyboje dirbančių asmenų priskiriami valstybės ir savivaldybių Įmonių, biudžetinių įstaigų ir šių juridinių asmenų struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai.

VTEK taisyklių 46 p. buvo rekomenduojama, kad savivaldybių institucijų, įstaigų, Įmonių (taip pat viešųjų įstaigų, asociacijų) vadovai ar jų įgalioti atstovai patvirtintų aktualų sąrašą pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus. Vertinimo metu

nustatyta, kad ši rekomendacija Įmonėje buvo įgyvendinta ir SĮ „Susisiekimo paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ buvo patvirtintas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas (toliau – Sąrašas). Sąrašė buvo numatyta, kad SĮ „Susisiekimo paslaugos“ deklaracijas teikia Įmonės direktorius, direktoriaus pavaduotojas bei visi struktūrinių padalinių vadovai.

Įstatymas nuo 2018 m. sausio 1 d. atskirai išskiria ir specialią grupę asmenų, kurie taip pat turi deklaruoti privačius interesus (Įstatymo 5 straipsnio 4 dalis) - viešojo pirkimo komisijos nariai, asmenys, perkančiosios organizacijos vadovo paskirti atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai. Šie asmenys privačių interesų deklaraciją turi pateikti elektroninėmis priemonėmis (jeigu jos dar nebuvo pateiktos) iki dalyvavimo viešojo pirkimo procedūrose pradžios. Vertinimo metu nustatyta, kad 2017 m. gruodžio 8 d. SĮ „Susisiekimo paslaugos“ direktoriaus 2016 m. spalio 13 d. įsakymas Nr. 233 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ buvo papildytas nauju 2 punktu, kuris numatė, kad deklaracijas taip pat privalo pateikti: 1) viešųjų pirkimų komisijos (-ų) nariai; 2) viešųjų pirkimų vykdytojai; 3) viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai.

Atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. sausio 1 d. Įstatymas buvo išdėstytas nauja redakcija, bei į VTEK rekomendacijas pateiktas 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ (Įstatymo nuostatų laikymąsi įgaliotiems prižiūrėti Įstatymo kontrolės subjektams teisės aktai nustato šias kontrolės funkcijas: tvirtinti pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą) SĮ „Susisiekimo paslaugos“ direktorius 2020 m. sausio 3 d. priėmė naują įsakymą Nr. 2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ kur nurodyta, kad privačius interesus privalo deklaruoti visi prieš tai minėti darbuotojai, kurie eina Įmonėje atitinkamas pareigas ar vykdo atitinkamas funkcijas bei pirkimo iniciatoriai (paskelbtas Įmonės internetinėje svetainėje adresu <https://beta.vilniustransport.lt/lt/korupcijos-prevencijos-politika>).

Remiantis tuo, kas išdėstyta, **darytina išvada**, kad Įmonė tinkamai įgyvendino VTEK rekomendacijas dėl asmenų, kurie privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo.

Privačių interesų deklaravimo vykdymo kontrolė SĮ „Susisiekimo paslaugos“

Įstatymų leidėjas Įstatymo 22 straipsnio „Kontrolės institucijos ir pareigūnai“ 1 dalies 2 punktu įpareigojo savivaldybių institucijų, įstaigų vadovus ar jų įgaliotus atstovus kontroliuoti, kaip asmenys, kuriems atsiranda pareiga deklaruoti privačius interesus, vykdo Įstatymo nuostatas.

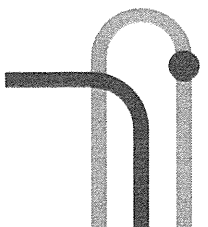
Taisyklių 49 punkte nustatyta, kad savivaldybių institucijų, įstaigų vadovai ar (ir) jų įgalioti atstovai, perkančiųjų organizacijų vadovai arba jų įgalioti asmenys VTEK nustatyta tvarka registruojasi elektroninėje Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinėje

sistemoje (PIDTIS). <...> administruoja joje dirbančių asmenų pateiktas Deklaracijas, o perkančioji organizacija - į pareigas paskirtų viešojo pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų pateiktas Deklaracijas, atlieka tokių deklaracijų apskaitą, deklaracijose nurodytų duomenų analizę bei įgyvendina kitas Įstatymo ir Taisyklių vykdymo priežiūros ir kontrolės funkcijas.

VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ patvirtintose rekomendacijose nurodyta, kad rekomenduojama institucijoje (įmonėje, įstaigoje, organizacijoje) paskirti už Įstatymo nuostatų laikymosi priežiūrą ir kontrolę, asmenų konsultavimą, privačių interesų deklaravimo, interesų konfliktų prevencijos ir koordinavimo su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija klausimais asmenį (ar asmenis), vadinamuosius *Atitikties pareigūnus*, ir priskirti jam (jiems) išvardytąsias funkcijas ar dalį jų.

Vertinamuoju laikotarpiu Įmonėje kontroliuoti, kaip asmenys, kuriems taikomos Įstatymo nuostatos, jį vykdo, buvo pavesta Personalo ir teisės skyriui (Personalo ir teisės skyriaus nuostatų 9.4.4. p.). Šį „Susisiekimo paslaugos“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakyme Nr.2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ nurodyta, kad Personalo ir teisės skyriaus vadovas-vyr. teisininkas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį organizuoja prevencinę Įmonės darbuotojų privačių interesų deklaracijų teikimo kontrolę ir jų turinio stebėseną. Personalo ir teisės skyriaus vadovė-vyr. teisininkė Kristina Makauskienė nurodė, kad vienam iš skyriaus teisininkų yra pavesta kuruoti šią sritį. Vertinimo metu nustatyta, kad prie PIDIS prisijungimą turi Įmonės vadovė, Personalo ir teisės skyriaus vadovė-vyr. teisininkė bei Personalo ir teisės skyriaus teisininkė. Personalo ir teisės skyriaus teisininkė, prisijungusi prie PIDIS, turi kontroliuoti ar visi Įmonės darbuotojai, kuriems yra privaloma deklaruoti privačius interesus yra juos deklaravę, ar deklaracijos pateiktos Įstatyme nustatytais terminais.

Atskirai paminėtina privačių interesų deklaracijų kontrolė viešųjų pirkimų srityje, kadangi Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnis numato, kad asmenys gali dalyvauti pirkimo procedūrose ar priimti su pirkimu susijusius sprendimus tik prieš tai pasirašę, be kitų dokumentų, Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaracijas. Šių deklaracijų pateikimo kontrolės funkcija yra nustatyta Įmonės Viešųjų pirkimų skyriaus (įsteigtas 2019 m. rugpjūčio 30 d.) darbuotojams. Išanalizavus Skyriaus nuostatus, Skyriaus vadovo bei viešųjų pirkimų specialisto pareiginius nuostatus nustatyta, kad viešųjų pirkimų specialistui yra pavesta kontroliuoti ir užtikrinti, kad visi Įmonės viešuosius pirkimus vykdantys asmenys, ekspertai, kiti su viešaisiais pirkimais susiję asmenys būtų pasirašę nešališkumo deklaracijas, konfidencialumo pasižadėjimus, pateikę viešųjų ir privačių interesų deklaracijas teisės aktų nustatyta tvarka (Pareiginių nuostatų 9.20 p.).

Pokalbio metu Personalo ir teisės skyriaus teisininkė informavo, kad vykdant periodinę darbuotojų privačių interesų deklaracijų teikimo kontrolę, nustatoma, kad ne visi darbuotojai teisingai teikia duomenis deklaracijose (dažniausiai netinkamai parenkamas pareigų kodas). Nustačius tokius atvejus Įmonės darbuotojams buvo siunčiami pranešimai ir paaiškinama, kaip teisingai deklaruoti. Paskutinį kartą kontrolė buvo vykdyta 2020 m. liepos mėnesį. Šiuo metu privačių interesų deklaracijas yra pateikę visi Įmonės darbuotojai, kurie turi tokią pareigą jas pateikti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **darytina išvada**, kad SĮ „Susisiekimo paslaugos“ yra paskirtas atsakingas padalinys ir atsakingi asmenys už tinkamą Įstatymo ir VTEK taisyklių nuostatų įgyvendinimą privačių interesų deklaracijų kontrolės srityje.

Struktūrinių padalinių vadovų susipažinimas/supažindinimas su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis

VTEK 2009 m. kovo 26 d. rezoliucijoje Nr. KS-25 „Dėl Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje Įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ nurodė, kad *atsižvelgdama* į tai, kad privačių interesų deklaracijų duomenys dažniausiai yra žinomi tik specialistams, atsakingiems už privačių interesų deklaracijų priėmimą ir saugojimą, o ne vadovams, skirstantiems užduotis ir duodantiems pavedimus pavaldiems tarnautojams; *atkreipdama dėmesį*, kad kiekvienas vadovo pareigas einantis asmuo privalo žinoti pavaldžių tarnautojų privačių interesų deklaracijų duomenis, kad galėtų jiems tinkamai paskirstyti užduotis ar nušalinti nuo tam tikrų užduočių atlikimo, **rekomendavo** (tarnybų, departamentų, valdybų, skyrių, poskyrių, grupių ir pan.) vadovams susipažinti su pavaldžių tarnautojų privačių interesų deklaracijose pateiktais duomenimis ir neskirti užduočių, susijusių su Įmonėmis, kuriose jie turi privačių interesų (akcijos, artimų asmenų darbas, narystė ir pan.) ar kitų užduočių, galinčių sukelti interesų konfliktą.

Pažymėtina, kad nors Įstatyme ir yra įtvirtinta nuostata, jog darbuotojas privalo informuoti savo institucijos vadovą ar jo įgaliotą atstovą apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis), tačiau struktūrinių padalinių vadovai taip pat turi pareigą įsitikinti, kad darbuotojai atlikdami konkrečias užduotis bus objektyvūs ir nešališki, kad nekils viešųjų ir privačių interesų konfliktas atliekant pavestą užduotį. Siekiant išvengti galimų interesų konflikto, vadovai privalo periodiškai peržiūrėti ir susipažinti su jiems pavaldžių padalinio darbuotojų teikiamomis ir tikslinamomis privačių interesų deklaracijomis, priminti pavaldiems darbuotojams apie pareigą vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

Komisija nustatė, kad vertinamuoju laikotarpiu Įmonėje nebuvo reglamentuota struktūrinių padalinių vadovų pareiga susipažinti su darbuotojų deklaracijų turiniu. Personalo ir teisės skyriaus atsakinga teisininkė nurodė, kad joks struktūrinio padalinio vadovas

nesikreipė dėl susipažinimo su tiesiogiai pavaldžių darbuotojų deklaracijų duomenimis per PIDIS. Pokalbio su kai kuriais Įmonės struktūrinių padalinių vadovais metu, pastarieji taip pat pripažino, kad su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis jie asmeniškai nėra susipažinę.

VTEK 2019 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. KS-291 „Dėl rekomendacijos dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų laikymosi kontrolės vykdymo“ patvirtintose rekomendacijose nurodyta, kad už viešųjų pirkimų vykdymą institucijose (įmonėse, įstaigose, organizacijose) atsakingiems asmenims rekomenduotina laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną, o nustačius, kad šių asmenų veikloje gali kilti interesų konflikto situacija ar jų privatūs interesai gali daryti poveikį institucijoje (įmonėje, įstaigoje, organizacijoje) vykdomų pirkimų rezultatams, apie tai nedelsiant informuoti institucijos (įmonės, įstaigos, organizacijos) vadovą ar jo įgaliotą atstovą. Savivaldybės įmonės vadovams VTEK taip pat rekomenduoja laiku atlikti nuolatinę (prevencinę) deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų teikimo ir jų turinio stebėseną, nustatyti planinius (rutininius) visų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų tikrinimo periodus.

Vertinimo metu nustatyta, kad SĮ „Susisiekiama paslauga“ direktoriaus 2020 m. sausio 3 d. įsakymu Nr.2020-V-3 „Dėl privačių interesų deklaravimo“ darbuotojų privačių interesų deklaracijų turinio stebėseną yra pavesta Personalo ir teisės skyriaus vadovui – vyr. teisininkui. Komisijos vertinimu, toks reglamentavimas yra ydingas, kadangi tik tiesioginis vadovas, paskirdamas tiesiogiai pavaldiems darbuotojams užduotis, gali tinkamai įvertinti deklaracijoje pateiktą informaciją ir išvengti interesų konfliktų.

Viešuosiuose pirkimuose dalyvauti paskirtų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaracijų kontrolė yra tinkamai reglamentuota (aprašyta anksčiau šioje išvadoje), tačiau papildomai būtina numatyti priemones viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų deklaracijų turinio stebėsenai užtikrinti.

Komisija **nustatė**, kad Įmonės vidaus teisės aktuose nėra įtvirtinta struktūrinių padalinių vadovų pareiga periodiškai susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis. Taip pat nėra nustatyta ir patvirtinta tvarka, koku būdu struktūrinių padalinių vadovai turėtų susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis, nėra nustatytas periodiškumas, kas kiek laiko struktūrinių padalinių vadovai turėtų susipažinti su pavaldžių darbuotojų deklaracijų duomenimis. Kita vertus, darbuotojams taip pat nėra įtvirtinta pareiga pranešti apie privačių interesų deklaracijos pateikimą ar apie deklaracijos duomenų keitimą ir tikslinimą, todėl struktūrinių padalinių vadovai galimai nėra informuojami apie naujo konflikto atsiradimą ar senojo

išnykimą. Nustatyta situacija atskleidžia nepakankamą interesų konfliktų prevencijos mechanizmą ir yra vertintina kaip korupcijos rizikos veiksnys.

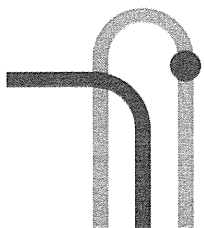
Vertinimo išvados ir pasiūlymai:

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, darytina išvada, kad SĮ „Susisiekimo paslaugos“ viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymo veiklos srityje egzistuoja nedidelė korupcijos pasireiškimo tikimybė:

1. Įmonė yra patvirtinusi pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą;
2. Įmonėje kiekvieną ketvirtį vykdoma deklaracijų teikimo kontrolė;
3. Įmonėje nėra nustatyta pareiga ir tvarka, kaip struktūrinių padalinių vadovai turi susipažinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis, todėl skirstydami užduotis vadovai galimai neįvertina, ar jas atliekantys darbuotojai nebus veikiami galimo interesų konflikto;
4. Įmonėje nėra nustatyta pareiga darbuotojams pranešti apie pateiktą privačių interesų deklaraciją ar patikslintus deklaracijos duomenis;
5. Nėra nustatyta darbuotojų nusišalinimo (nušalinimo) tvarka;
6. Nėra reglamentuota dovanų priėmimo, įvertinimo ir saugojimo tvarka.

Siekiant pašalinti, valdyti išvadoje dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatytus korupcijos rizikos veiksnus, užtikrinti tinkamą Įmonėje dirbančių asmenų privačių ir viešųjų interesų suderinimą, bei užkirsti kelią atsirasti korupcijai, **Komisija siūlo:**

1. nustatyti darbuotojų privačių interesų deklaravimo, nusišalinimo (nušalinimo) tvarką;
2. reglamentuoti dovanų priėmimo, įvertinimo ir saugojimo tvarką;
3. parengti vidaus teisės aktą, jame nustatant, bet neapsiribojant:
 - 3.1. terminą, per kurį naujai paskirtas struktūrinio padalinio vadovas privalo susipažinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų duomenimis;
 - 3.2. terminą, per kurį struktūrinio padalinių vadovas privalo susipažinti su naujai priimto pavaldaus darbuotojo privačių interesų deklaracijos duomenimis;
 - 3.3. darbuotojų pareigą per nustatytą terminą informuoti struktūrinio padalinio vadovą apie užpildytą privačių interesų deklaraciją, ir kaip ši informacija pasiekia tiesioginį vadovą bei kitus atsakingus asmenis;
 - 3.4. privačių interesų deklaracijų turinio tikrinimo privalomumą ir tvarką, įskaitant viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų deklaracijų turinio efektyvią kontrolę;

4. organizuoti mokymus viešųjų ir privačių interesų derinimo tema atskiroms tikslinėms Įmonės darbuotojų grupėms.

PRIDEDAMA:

1. Ši „Susisiekimo paslaugos“ veiklos sritys antikorupciniam vertinimui atlikti.

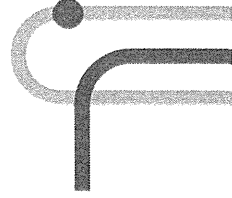
Darbo grupės vadovė

Darbo grupės nariai

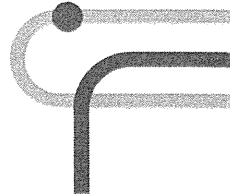
 Kristina Makauskienė
 Jolanta Čuchonska
 Jelena Jonis
 Mindaugas Laucius

SĮ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“ VEIKLOS SRIČIŲ SĄRAŠAS

Įmonės veiklos sritys	Įmonės veiklos srities aktualumą antikorpuciniu požiūriu lemiantys kriterijai pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalį					
Darbuotojų priėmimas, darbo užmokesčio nustatymas Įmonėje, kita žmogiškųjų išteklių valdymo veikla	Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika	Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas	Kai kurių valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka ir atsakomybė nėra išsamiai reiklmentuoti	Veikia yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu	Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo	Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija
Interesų konfliktų valdymas, nepotizmo prevencija					✓	✓
						Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos

Savivaldybės įmonei patikėjimo teise (VMSA nuosavybės teise) priklausancio turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo, įskaitant tarnybinio transporto naudojimą						✓		
Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas			✓			✓		
Teikiamos administracinės paslaugos išduodant leidimus teisės aktų nustatytais atvejais (rinkliavų už automobilių stovėjimą srityje)			✓		✓	✓		
Kita rinkliavų už automobilių stovėjimą organizavimo veikla			✓			✓		
Viešojo transporto kontrolės veikla			✓		✓	✓		
Kita viešojo transporto organizavimo veikla						✓		
Šviesoforinio reguliavimo ir valdymo organizavimas						✓		

Kodas 181705485. Duomenys kaupiami saugomi Juridinių asmenų registre.
Lvovo g. 89-75, LT-08104 Vilnius, tel. (8 5) 213 03 97, faks. (8 5) 233 32 54, el. p. info@vaatc.lt,
www.vaatc.lt

A. s. LT69 7044 0600 0137 8196, PVM kodas LT100002064111

Darbo grupei korupcijos pasireiškimo
Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
veiklos srityse tikimybei nustatyti

2020-09-30 Nr. 1.13-20/205

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, Korupcijos rizikos analizės tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintomis rekomendacijomis buvo atliktas UAB „VAATC“ (toliau – Bendrovė) veiklos srities, kurioje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas bei vertinimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą atliko bei parengė išvadą Teisės tarnybos viešųjų pirkimų specialistė Jolanta Gaižutytė.

Nustatant Bendrovės korupcijos pasireiškimo tikimybę analizuotas laikotarpis nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 1 d.

Bendrovės korupcijos pasireiškimo tikimybei nustatyti ir įvertinti naudotas klausimynas darbuotojams apklausti dėl vertinamų veiklos sričių, palyginimo bei apibendrinimo metodai.

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatyti kriterijai, kurie numato, kad įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka vieną ar kelis iš šių kriterijų:

- 1) padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;
- 2) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;
- 3) atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuotos;
- 4) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- 5) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;
- 6) naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija;
- 7) anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Pažymėtina, kad atliekų priėmimo didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse veiklos sritis ir dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ veiklos sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytą kriterijų, pagal kurį nustatoma, ar valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė:

daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Pasirinkimą įvertinti korupcijos tikimybės požiūriu atliekų priėmimo didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse ir dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ veiklos sritis lėmė aplinkybės, kad Bendrovėje šios sritys niekada nebuvo analizuotos bei tai, kad atliekų tvarkymas yra viena iš prioritetinių sričių, kurios Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, minima kaip svarbi korupcijos sąlygų ir rizikos mažinimo ir šalinimo, korupcijos rizikos valdymo aspektu. Programos 27.3. punkte įvardijama, kad siekiant didesnio viešojo sektoriaus valdymo efektyvumo, sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo ir atskaitingumo visuomenei, didesnio valstybės tarnybos atsparumo korupcijai privaloma sumažinti korupcijos pasireiškimo prielaidas gaminių, pakuočių, atliekų apskaitos ir tvarkymo srityse, didinant aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės skaidrumą, mažinant administracinę naštą ūkio subjektams.

Analizės Bendrovėje tikslas – korupcijos rizikos veiksnių nustatymas, o nustačius korupcijos rizikos veiksnius, kurie gali sudaryti prielaidas darbuotojams padaryti korupcinio pobūdžio pažeidimus, nustatyti priemones, kurios galėtų juos sumažinti ir panaikinti.

Nustatant korupcijos rizikos veiksnius pasirinktose srityse buvo nagrinėjami Bendrovės teisės aktai. Vertinta:

- ar nagrinėjamose srityse priimti visi įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai;
- ar Bendrovės priimtuose įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo tvarka yra skaidri ir pakankama, ar joje nesuteikiama per daug įgaliojimų Bendrovės darbuotojams veikti savo nuožiūra ir ar nenustatoma perteklinių reikalavimų;
- ar Bendrovės priimtuose įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose įtvirtinta vidaus kontrolės tvarka, ar vidaus kontrolės sistema veikia tinkamai;
- ar nagrinėjamoje srityje laikomasi teisės aktų, reikalavimų.

Analizuoti teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas;
- Atliekų tvarkymo taisyklės¹;
- UAB „VAATC“ atliekų priėmimo didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse procedūros aprašas, patvirtintas UAB „VAATC“ direktoriaus 2017 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1.24-VĮ-63 „Dėl UAB „VAATC“ teisės aktų, susijusių su atliekų priėmimu Bendrovės eksploatuojamose didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse, patvirtinimo“ (su pakeitimais);
- UAB „VAATC“ eksploatuojamų didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių veiklos priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas UAB „VAATC“ direktoriaus 2020 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 1.24-VĮ-34/2020 „Dėl UAB „VAATC“ eksploatuojamų didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- UAB „VAATC“ direktoriaus 2019 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. 1.24-VĮ-12 „Dėl UAB „VAATC“ atliekų surinkimo aikštelėse priimamų atliekų kiekio ir mokamai priimamų atliekų priėmimo įkainių patvirtinimo“.

¹ Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

- UAB „VAATC“ direktoriaus 2019 m. birželio 11 d. įsakymas Nr. 1.24-VĮ-12 „Dėl dalijimosi stotelių tinklo „Dėk‘ui“ veiklos aprašo patvirtinimo“ (su pakeitimais) (toliau – Aprašas).

Atliekų priėmimas didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse (toliau – DGASA) ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse (toliau – ŽASA)

Bendrovė eksploatuoja 18 DGASA ir 6 ŽASA Vilniaus regione, kuriose iš viso dirba 26 operatoriai, priimančys atliekas ir vykdančys atliekų priėmimo apskaitą.

Buvo atlikta aikštelių operatorių apklausa (toliau – Apklausa), kuria buvo siekta sužinoti, ką jie apskritai žino ir yra girdėję apie korupciją, kaip jie vertina korupcijos pasireiškimo tikimybę jų veikloje². Apklausos duomenys parodė, kad beveik visi apklaustieji apie korupciją sužino iš žiniasklaidos ar interneto ir tik vienas apklaustasis nurodė, kad prie informavimo prisidėjo Bendrovė. Pažymėtina, kad Bendrovės tinklalapyje ir dokumentų valdymo sistemoje yra pateikta informacija apie korupciją. Tai parodo informacijos pasiekiant darbuotojus trūkumą Bendrovėje, nors ir pateikiama informacija Bendrovės viešinimo priemonėmis, darbuotojų ji nepasiekia, todėl tikslinga su informacija supažindinti kiekvieną. Vertindami korupcijos pasireiškimo tikimybę jų veikloje, operatoriai pažymėjo, kad tokia tikimybė egzistuoja priimant atliekas nesilaikant nustatytų reikalavimų.

Vertinant Bendrovėje priimtų teisės aktų nuostatų atitikimą Atliekų tvarkymo įstatymui ir Atliekų tvarkymo taisyklėms³ prieštaravimų nenustatyta.

Paminėtinas bendras įstatyminio lygmens teisės aktų ydingumas nemokamai priimamų atliekų kontekste, kuomet jos aikštelėse priimanos iš gyventojų atskiriant juridinius asmenis ir tokioje situacijoje atsiranda prielaidos juridinių asmenų, verslo subjektų (pavyzdžiui, remonto paslaugas teikiančios įmonės) siekiui pristatyti atliekas tvarkymui pasinaudojant gyventojų finansuojama infrastruktūra. Tikėtina, kad tai gali būti daroma ir fizinių asmenų vardu, kurie galbūt papildomai už tai sumoka paslaugos teikėjui net nežinodami, kad atliekas gali pristatyti sutvarkymui nemokamai. Todėl labai svarbu tiek užtikrinti verslo subjektų veiklos kontrolę, tiek informacijos apie atliekų priėmimą nemokamai prieinamumą gyventojams.

Pažymėtini ir valstybės lygmens teisinio reguliavimo, apibrėžiančio atliekų identifikavimą, neaiškumai bei praktikoje pasitaikantys atvejai, kuomet kyla ginčytinos dėl situacijų įvairovės nereglamentuotos situacijos, kuriose operatoriai savarankiškai turi atlikti vertinimą bei priimti sprendimus. Šias spragas Bendrovė įvertindama patirtis užpildo vidaus teisės aktais ar išaiškinimais.

Iš atliktos Apklausos galima identifikuoti šiuos korupcijos rizikos veiksnius DGASA ir ŽASA atliekų priėmimo veikloje:

- tikimybė nemokamai priimti mokamai priimtinas ar nepriimtinas atliekas iš gyventojų už mokestį operatoriui;
- tikimybė priimti atliekas iš juridinių asmenų už mokestį operatoriui;
- tikimybė operatoriui savintis atliekas, kurios turi vertę.

Pagrindines atliekų priėmimo procedūrų taisykles Bendrovėje nustato UAB „VAATC“ atliekų priėmimo didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse procedūros aprašas⁴, o atliekų priėmimo eigą aikštelėse pagal žingsnius nurodo šio aprašo 5 priedas.

² Klausimynas skirtas darbuotojams.

³ Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

⁴ UAB „VAATC“ atliekų priėmimo didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse procedūros aprašas, patvirtintas UAB „VAATC“ direktoriaus 2017 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. Nr. 1.24-VĮ-63 „Dėl

Atlikus teisės akto vertinimą, pažymėtina, kad procedūros eiga išdėstyta išsamiai ir aiškiai, nurodant kiekvieno etapo aprašymą, su kuriuo susipažinęs DGASA/ŽASA operatorius atlieka reikalingus veiksmus. DGASA ir ŽASA nemokamai priimamų atliekų kiekiai ir mokamai priimamų atliekų kiekiai bei įkainiai nurodyti Bendrovės direktoriaus įsakyme⁵, kuriuo operatoriai privalo vadovautis priimant atliekas.

Bendrovėje siekiant įgyvendinti priežiūrą DGASA ir ŽASA veikloje, patvirtintas UAB „VAATC“ eksploatuojamų didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių veiklos priežiūros tvarkos aprašas⁶, kuriame nustatyta planinės ir neplaninės aikštelių veiklos kontrolės vykdymo tvarkos. Planinės kontrolės metu, atsakingas darbuotojas ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį atlieka patikrą, siekdamas įsitikinti, kaip laikomasi teisės aktų nustatytų reikalavimų. Prieš tokią patikrą atsakingas asmuo peržiūri atliekų apskaitos sistemoje užfiksuotus duomenis bei atsitiktinai pasirinkto laikotarpio vaizdo stebėjimų kamerų įrašus. Po planinio patikrinimo atsakingas darbuotojas užpildo DGASA/ŽASA atitikčių/neatitikčių anketa, kuri vėliau patalpinama dokumentų valdymo sistemoje. Neplaninė kontrolė gali būti vykdoma: gavus skundą susijusį su aikštelės veikla; siekiant įvertinti, ar buvo pašalinti ankstesnės aikštelės veiklos kontrolės metu nustatyti pažeidimai ir (ar) įgyvendinti priimti sprendimai; Bendrovės direktoriaus ar Gamybinio proceso tarnybos vadovo pavedimu; prieš planinį kontroliuojančios institucijos patikrinimą. Galima teigti, kad nustatyta priežiūros kontrolė yra pakankamai griežta, tačiau net ir tokių patikrinimų tvarkoje įžvelgiama rizika – atsakingas asmuo pats parenka tikrinimo laikotarpį, dėl to, gali iš anksto informuoti operatorių apie patikrinimą ir pan.

Taip pat, Bendrovė savo internetiniame tinklalapyje yra paskelbusi gyventojų – DGASA ir ŽASA klientų apklausą dėl veiklos vertinimo⁷, kurioje kiekvienas klientas gali pasisakyti dėl eksploatuojamų aikštelių paslaugų teikimo procedūros, jų kokybės bei gali palikti kitus atsiliepimus (anketa anonimiška).

Bendrovė siekia negauti neigiamų atsiliepimų iš gyventojų dėl DGASA ir ŽASA veiklų. Paminėtina, kad Bendrovė nagrinėjamu laikotarpiu dėl šių aikštelių veiklos nėra gavusi skundų ar pranešimų dėl korupcinių nusizengimų.

Išanalizavus atliekų priėmimo DGASA ir ŽASA veiklą korupcijos tikimybės atžvilgiu, galima daryti šias išvadas:

- siektina stiprinti antikorupcinį Bendrovės darbuotojų švietimą – Bendrovė nepakankamai pasirūpina asmeniniu kiekvieno darbuotojo švietimu – informacija pateikiama tik bendrai darbuotojams prieinamuose šaltiniuose;
- labai svarbu, kad informacija apie atliekų priėmimą (ypatingai nemokamai priimamų) bei bandymų nesilaikant nustatytos tvarkos atsikratyti atliekomis pasiektų visą visuomenę;
- Bendrovėje priežiūros kontrolė vykdoma vadovaujantis UAB „VAATC“ eksploatuojamų didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių veiklos priežiūros tvarkos

UAB „VAATC“ teisės aktų, susijusių su atliekų priėmimu Bendrovės eksploatuojamose didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelėse, patvirtinimo“ (su pakeitimais).

⁵ UAB „VAATC“ direktoriaus 2019 m. lapkričio 22 d. įsakymas Nr. 1.24-VĮ-12 „Dėl UAB „VAATC“ atliekų surinkimo aikštelėse priimamų atliekų kiekio ir mokamai priimamų atliekų priėmimo įkainių patvirtinimo“.

⁶ UAB „VAATC“ eksploatuojamų didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių veiklos priežiūros tvarkos aprašas, patvirtintas UAB „VAATC“ direktoriaus 2020 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. 1.24-VĮ-34/2020 „Dėl UAB „VAATC“ eksploatuojamų didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių veiklos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd4RfbioUMoCEqHtNy69VvRxLXjX4eiExoiwOZGdy8gbeddBA/viewform>

aprašu, laikantis jo nuostatų vykdomi planiniai ir neplaniniai patikrinimai užtikrinant operatorių darbo skaidrumą.

Dėl dalijimosi daiktais stotelių „Dėk‘ui“ veiklos vertinimo.

Bendrovė eksploatuoja 16 „Dėk‘ui“ stotelių Vilniaus regione, kurių pagrindinis tikslas – atliekų kiekio mažinimas, tinkamiems naudoti daiktams šanso būti panaudotiems dar kartą suteikimas. Čia gyventojai gali tiek pristatyti daiktus, tiek pasiimti.

Aprašas nustato reikalavimus į UAB „VAATC“ eksploatuojamose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse veikiančias stoteles „Dėk‘ui“ pristatomiems daiktams šių daiktų priėmimo, apžiūros, rezervacijos ir atidavimo tvarką. Pažymėtina, kad stotelėse dirba ne tik operatoriai, kurie gali priimti ir atiduoti daiktus, tačiau jiems talkina ir savanoriai.

Nors sukurto tinklo tikslas kilnus, atsiranda neigiamo požiūrio iš piliečių. Dažniausiai skundžiamasi dėl to, kad gyventojai negauna daiktų, kuriuos tikėjosi gauti. Bendrovė yra identifikavusi visas to priežastis. Pradėjus veikti stotelių tinklui dažnu atveju pastebėti rezervavimo sistemos trukdžiai, klaidos. Neišvengiama jų ir dabar, „nėra stabilios sistemos“. Kita priežastis – operatoriaus/savanorio klaida. Dėl didelio klientų srauto pasitaiko atvejų, kuomet daiktas atiduodamas, tačiau neišimamas iš sistemos ir rezervuojamas dar kartą kito asmens. Nutinka ir tokių atvejų, kuomet nuo daikto nuimama/nukrenta rezervavimo kortelė ir rezervuotas daiktas atiduodamas kitam asmeniui. Dar viena priežastis – klientų neapdairumas/nesąžiningumas. Operatoriai aikštelėse dirba ne tik stotelėse „Dėk‘ui“, tačiau tuo pačiu metu priima atliekas. Tokiu atveju susidaro situacija, kai atvykęs pasiimti daikto, gyventojas neinformuoja operatoriaus apie pasiimtą daiktą ir paima rezervuotą daiktą.

Visgi, Bendrovei labai svarbi gyventojų nuomonė stotelių „Dėk‘ui“ veikloje bei svarbu išvengti bet kokių įtarimų neskaidria veikla. Stotelių „Dėk‘ui“ veikloje nustatyti du korupcijos rizikos veiksniai – daiktų pasisavinimo tikimybė iki registravimo ir daikto atidavimo už atlygį tikimybė. Aprašo 40 punktas nustato, kad UAB „VAATC“ darbuotojams draudžiama pasisavinti daiktus, pristatytus į stoteles „Dėk‘ui“. Aprašo 44 punktas nustato, kad gyventojai gali pateikti savo skundus Bendrovei nurodytais kontaktais ir pranešti apie tokius atvejus.

Įvertinus Aprašą, galima teigti, kad jame pakankamai išsamiai apibrėžtos operatorių/savanorių pareigos ir teisės. Tačiau Apraše nėra pakankamai aiškiai detalizuota atsakomybė. Pažymėtina, kad aprašas paskutinį kartą peržiūrėtas ir pakeistas 2020 m. rugpjūčio 12 d., todėl poreikio jo keisti iš esmės nėra, o atsakomybės klausimus galima aptarti susitikimų/mokymų metu.

Išanalizavus daiktais dalijimo stotelių „Dėk‘ui“ veiklą korupcijos tikimybės atžvilgiu, galima daryti šias išvadas:

- daiktų dalijimosi stotelių „Dėk‘ui“ tinklo veikloje nustatyti du korupcijos rizikos veiksniai – daiktų pasisavinimo tikimybė iki registravimo ir daikto atidavimo tikimybė už atlygį operatoriui;

- Aprašas pakankamai išsamiai reglamentuoja daiktų dalijimosi stotelių „Dėk‘ui“ tinklo veiklą, nustato operatorių/savanorių teises bei pareigas.

Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

Eil. Nr.	Tikslas	Priemonė	Terminas
1.	Daugiau dėmesio skirti operatorių, savanorių ir visuomenės švietimui	Parengti atmintines operatoriams apie korupciją.	2020 m. IV ketv.

		Organizuoti susitikimus/mokymus, įtraukiant antikorupcinį švietimą.	Operatoriams – kas ketvirtį; kiekvienam naujam „Dėk‘ui“ stotelių savanoriui.
		Informaciniai į visuomenę orientuoti pranešimai apie atliekų priėmimą aikštelėse Bendrovės internetinėje svetainėje ir visuomenės informavimo priemonėse.	Nuolat.
		Informacinės priemonės apie nepakantumą korupcijai (lipdukai, plakatai).	2020 m. IV ketv.
2.	Bendrovėje veikiančios priežiūros veiklos tęsimas	Patikrinimų vykdymas ir laikymasis UAB „VAATC“ eksploatuojamų didelių gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelių veiklos priežiūros tvarkos aprašo.	Nuolat.
3.	Stipresnės kontrolės mechanizmas	Aikštelėse įdiegiant svėrimo, numerių nuskaitymo įrangą.	Priemonė svarstyтина 2021-2027 m.

Išanalizavus Bendrovės teisės aktus, reglamentuojančius atliekų priėmimą DGASA ir ŽASA bei dalijimosi daiktais stotelių „Dėkui“ veiklą, darytina išvada, kad korupcijos rizika egzistuoja, tačiau ji yra maža.

Siekiant užtikrinti kuo skaidresnę veiklą Bendrovėje patvirtintas vidaus auditų procesas⁸, kuris nustato vidaus auditų atlikimo tvarką Bendrovėje, įskaitant atliekų/daiktų priėmimą aikštelėse. Taip pat Bendrovėje veikia informacijos apie pažeidimus UAB „VAATC“ teikimo vidinis kanalas⁹, kuris suteikia galimybę pateikti informaciją apie galimai rengiamus, padarytus ar daromus pažeidimus Bendrovėje.

PRIDEDAMA. Klausimynai, 12 lapų.

Direktorius

Tomas Vaitkevičius

J. Gaižutytė, tel. +3706 80 46457, el. p. jolantag@vaatc.lt

⁸ UAB „VAATC“ direktoriaus 2019 m. rugsėjo 26 d. įsakymas Nr. 1.24-VĮ-52/2019 „Dėl UAB „VAATC“ vidaus auditų planavimo ir vykdymo proceso patvirtinimo“, UAB „VAATC“ direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. 1.24-VĮ-51/2020 „Dėl 2020 m. UAB „VAATC“ vidaus auditų atlikimo plano patvirtinimo“.

⁹ <https://www.vaatc.lt/apie-bendrove/korupcijos-prevencija/korupcijos-pasireiskimo-tikimybe-2/>

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
„VILNIAUS VIEŠASIS TRANSPORTAS“

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Personalo departamento
Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriui
Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Siunciama el. paštu bozena.bevza@vilnius.lt

2020-10-08 Nr. SM-492 (1.29)
Į 2020-09-02 Nr. VMS-25 (1.29)

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBIŲ NUSTATYMO

Atsižvelgdami į Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Personalo departamento Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriaus 2020-09-02 el. laišku pateiktą prašymą pateikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadas bei Vilniaus miesto savivaldybės mero 2020 m. rugpjūčio mėn. potvarkio Nr. 22-139/20 3 punktą ir vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 20 str. 2 d. 11 p., 4 ir 5 d., Uždarosios akcinės bendrovės „Vilniaus viešasis transportas“ (toliau – **Bendrovė**) Teisės ir personalo skyriaus Korupcijos prevencijos specialistas 2020 m. III ketvirtį atliko Bendrovės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo procesą:

- 1) analizuotas 2019 m. spalio mėn. – 2020 m. rugsėjo mėn. laikotarpis, taikant dokumentų analizės metodą, kartu naudojant lyginamąjį ir sisteminį metodus;
- 2) sistemiškai peržiūrėti ir įvertinti bendrovės vidaus teisės aktai: generalinio direktoriaus įsakymai, darbuotojų pareigybių aprašymai, taip pat aiškintasi dėl darbuotojų konkrečių funkcijų apibrėžties (jos pakankamumo).

Korupcijos prevencijos specialistas, sudaręs Bendrovės veiklos sričių sąrašą ir atsižvelgęs į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos rekomendacijas dėl rizikų valdymo perkančiųjų organizacijų atliekamuose viešuosiuose pirkimuose, pasirinko viešųjų pirkimų sritį korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimui atlikti.

Analizės rūšis — veiklos atitinkamoje srityje analizė antikorupciniu požiūriu.
Analizuojamas laikotarpis: 2020 m. sausio 1 d. — 2020 m. rugsėjo 30 d.

Pagrindinis šios analizės tikslas buvo nustatyti, ar Bendrovės vykdomuose viešuosiuose pirkimuose egzistuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos nustatyti dažniausiai pasitaikantys korupcijos rizikos veiksniai viešuosiuose pirkimuose, jei taip – nustatyti konkrečias sąlygas, įvykius bei aplinkybes, galinčias sudaryti prielaidas korupcijai, taip pat pateikti pasiūlymus dėl procesų tobulinimo.

Korupcijos pasireiškimo tikimybių nustatymo analizė atlikta dokumentiniu ir žodiniu būdais, naudojant formalųjį, lyginamąjį bei sisteminių tyrimo metodus: analizuoti teisės aktai, Savivaldybės, institucijų teisės aktai ir kt., Bendrovės priimti teisės aktai, diskutuota su viešųjų pirkimų skyriuje dirbančiais darbuotojais.

Analizės atlikimo metu buvo vertinama, ar nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri ir ar nėra tikimybės korupcijos apraiškos, ar teisės aktuose apibrėžti sprendimus priimančys subjektai, ar nustatyta tvarka yra tinkama ir pakankama, nagrinėta, ar Bendrovėje patvirtintos tvarkos nesuteikia per daug įgaliojimų Bendrovės darbuotojams veikti savo nuožiūra.

Bendrovės viešųjų pirkimų vykdymo procesas

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo tvarka, taip pat šių pirkimų subjektų teises, pareigas ir atsakomybę, viešųjų pirkimų kontrolės ir ginčų sprendimo tvarką.

Atsižvelgiant į tai, kad įstatymuose daugiausiai nustatomos tik principinės nuostatos, Viešųjų pirkimų tarnyba dėl konkrečių procedūrų rengia įgyvendinamuosius teisės aktus, kurie skirti padėti perkantiesiems subjektams viešuosius pirkimus vykdyti teisėtai, efektyviai ir skaidriai. Visgi, perkantiesiems subjektams palikta ganėtinai plati diskrecija reglamentuoti ir/ar nustatyti vykdomų viešųjų pirkimų procedūras.

Viešieji pirkimai Bendrovėje atliekami vadovaujantis šiais vidaus teisės aktais:

- a. UAB „Vilniaus viešasis transportas“ mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu UAB „Vilniaus viešasis transportas“ generalinio direktoriaus 2017-07-05 įsakymu Nr. V-89(1.12);
- b. UAB „Vilniaus viešasis transportas“ viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarka, patvirtinta Bendrovės Generalinio direktoriaus 2020 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. V-75 (1.12) „Dėl Uždarnosios akcinės bendrovės „Vilniaus viešasis transportas“ Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarkos tvirtinimo“;
- c. UAB „Vilniaus viešasis transportas“ viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu, patvirtintu Bendrovės Generalinio direktoriaus 2020 m. rugsėjo 3 d. įsakymu „Dėl UAB „Vilniaus viešasis transportas“ viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamento tvirtinimo“.

Bendrovėje viešieji pirkimai vyksta toliau nurodoma tvarka:

1. viešieji pirkimai yra iš anksto numatyti metiniame Viešųjų pirkimų plane, pirkimų iniciatorius sudaro užsakymą pirkimams, ruošia techninę specifikaciją su kuria supažindinama Viešųjų pirkimų komisija.
2. Viešųjų pirkimų komisijai ar Investiciniam komitetui patvirtinus techninę specifikaciją pirkimas publikuojamas Viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. Visoje viešųjų pirkimų grandinėje teoriškai silpniausia grandinė gali būti sąmoningai vienam pardavėjui pritaikyta techninė specifikacija ir pirkimo sąlygos, tačiau ši grandis kontroliuojama per svarstymus Viešųjų pirkimų komisijoje, kurių nariai gali objektyviai vertinti pateiktas sąlygas ar, reikalui esant, pasitelkti išorės konsultantus.

3. Viešųjų pirkimų komisijai pritarus, viešojo pirkimo iniciatorius privalo patalpinti patvirtintą užsakymą vidiniame Viešųjų pirkimų užsakymo modulyje, priklausomai nuo pirkimo vertės užsakymas privalo būti pakartotinai patvirtintas.

4. Visi Viešųjų pirkimų komisijų nariai, pirkimų organizatoriai pirkimų iniciatoriai, ekspertai supažindinti ir raštu pasirašę Nešališkumo deklaraciją ir Konfidencialumo pasižadėjimus.

Papildomai, siekiant užtikrinti kuo mažesnes korupcijos pasireiškimo tikimybes viešųjų pirkimų srityje, Bendrovėje 2020 metais įgyvendinami šie uždaviniai/tiksłai:

Tikslas/ uždavinys	Atsakingi asmenys/skyriai
Interneto svetainėje skelbti prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų planą, informaciją apie einamuoju metu vykdomus pirkimus bei informaciją apie jau įvykusius pirkimus.	Viešųjų pirkimų skyrius
Didinti viešųjų pirkimų apimtį per CPO.	Viešųjų pirkimų skyrius
Tikrinti viešojo pirkimo būdu įsigytų prekių (paslaugų) atitikimą techninėms specifikacijoms.	Viešųjų pirkimų skyrius
Atnaujinti Korupcijos prevencijos politiką	Teisės ir personalo skyrius, korupcijos prevencijos specialistas
Nustatyti veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.	Teisės ir personalo skyrius, korupcijos prevencijos specialistas
Bendradarbiauti su STT ir kitomis valstybės institucijomis, vykdančiomis korupcijos prevenciją.	Teisės ir personalo skyrius, korupcijos prevencijos specialistas
Organizuoti Bendrovės darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis mokymus viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo, korupcijos prevencijos klausimais.	Teisės ir personalo skyrius, korupcijos prevencijos specialistas
Didinti antikorporcinio švietimo sklaidą	Teisės ir personalo skyrius, korupcijos prevencijos specialistas
Siekti užtikrinti informacijos viešumą ir priimamų svarbių sprendimų skaidrumą	Teisės ir personalo skyrius, korupcijos prevencijos specialistas
Užtikrinti, kad Bendrovėje nebūtų prielaidų korupcinio pobūdžio nusikalstamoms veikoms	Generalinis direktorius, Teisės ir personalo skyrius

Interesų konfliktų valdymas, nepotizmo prevencija

Darbuotojų veiksmai, kurie galimai reikštų interesų konfliktą ar nepotizmo apraiškas, analizės atlikimo metu nebuvo užfiksuoti, darbuotojų skundų negauta.

Bendrovė priimdama darbuotojus vadovaujasi Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatytomis nuostatomis, kurios apibrėžia darbo santykius tarp darbdavio ir darbuotojo.

Darbuotojų atliekamos funkcijos taip pat detalizuotos vidiniuose Bendrovės teisės aktuose (Pareiginiuose nuostatuose, Darbo tvarkos taisyklėse).

UAB „Vilniaus viešasis transportas“ generalinio direktoriaus 2018-05-07 įsakymu Nr. V-65(1.12) sudaryta Darbuotojų kvalifikacijos vertinimo (atestavimo) komisija rekomenduoja

generaliniam direktoriui suteikti darbuotojams, kurių pareigybės pavadinime yra žodis „vairuotojas“, kvalifikacines klases, įsidarbinus yra suteikiama „0 klasė“, praėjus 3 mėn. bandomajam laikotarpiui suteikiama 3 kvalifikacinė klasė, o išdirbus ne mažiau kaip 2 metus, 2 kvalifikacinė klasė yra suteikiama tik tiesioginio darbuotojo vadovo teikimu, darbuotojas privalo neturėti galiojančių nuobaudų už darbo pareigų pažeidimus, per 2 metų laikotarpį neturėti KET pažeidimų, norit gauti 1 kvalifikacinę klasę privalu būti išdirbus su 2 kvalifikacine klasė ne mažiau kaip 2 metus. Be to, kandidatai atitinkantys šiuos reikalavimus, privalo išlaikyti KET testą.

Bendrovės veiksmai ir veiklos uždaviniai, kurie įgyvendinami, siekiant užtikrinti korupcijos prevenciją

Bendrovėje yra paskirtas korupcijos prevencijos specialistas, korupcijos prevencijos užtikrinimo klausimais aktyviai bendradarbiaujantis su Vilniaus miesto savivaldybės bei Specialiųjų tyrimų tarnybos specialistais.

Taip pat Bendrovėje 2020 metais buvo nustatyti šie korupcijos prevencijos tikslai/uždaviniai:

Tikslas/ uždavinys	Atsakingi asmenys/skyriai
Siųsti už korupcijos prevenciją atsakingus darbuotojus į mokymus.	Teisės ir personalo skyrius
Užtikrinti nuolatinį darbuotojų, planuojančių, organizuojančių bei vykdančių viešuosius pirkimus, kvalifikacijos tobulinimą.	Viešųjų pirkimų skyrius
Bendrovės interneto svetainėje teikti informaciją apie vykdomą antikorpucinę veiklą	Technologijų infrastruktūros skyrius, Teisės ir personalo skyriaus Korupcijos prevencijos specialistas
Parengti ir vidinėje interneto svetainėje paskelbti straipsnį antikorpuciniais klausimais	Teisės ir personalo skyriaus Korupcijos prevencijos specialistas
Užtikrinti, kad į darbą būtų priimti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys	Teisės ir personalo skyrius
Išsamiai reglamentuoti darbuotojų pareigines funkcijas	Teisės ir personalo skyrius
Bendrovės interneto svetainėje skelbti nuorodas, kur kreiptis, susidūrus su galima korupcija	Teisės ir personalo skyriaus Korupcijos prevencijos specialistas
Tirti piliečių skundus dėl darbuotojų sukčiavimo, piktnaudžiavimo, vilkinimo atvejų ir prielaidų korupcijai susidarymo	Teisės ir personalo skyriaus Korupcijos prevencijos specialistas
Sukurti pranešimo įrankį intraneto svetainėje, kuriuo naudojantis buvę ir esami bendrovės darbuotojai galėtų anonimiškai pranešti apie galimus pažeidimus	Technologijų infrastruktūros skyrius, Teisės ir personalo skyriaus Korupcijos prevencijos specialistas

Išvados

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę, teigtina, kad bendrovėje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė viešųjų pirkimų srityje bei yra įmanomi interesų konfliktų atvejai personalo valdymo srityje, tačiau vidinių korupcinio pobūdžio pažeidimų tiriamuoju laikotarpiu nebuvo nustatyta, nebuvo gauta skundų iš išorės ir vidaus procesų dalyvių, bendrovės vykdomoje veikloje nuolatos atkreiptinas dėmesys į išorinius, įtaką galinčius daryti veiksnius bei galimas korupcijos pasireiškimo galimybes.

Atsižvelgiant į tai, UAB „Vilniaus viešasis transportas“ generalinio direktoriaus 2017-03-23 įsakymu Nr. V-46(1.12) patvirtina Korupcijos prevencijos politika, kurios priede pateikti galimi korupcijos pavyzdžiai. Tai sudaro galimybę darbuotojams turėti prieinamą ir aiškią informaciją, kaip jiems elgtis pastebėjus daromą korupcinio pobūdžio teisės pažeidimą.

Nurodome, kad atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę, bendrovėje nustatyti tik galimi formalūs korupcijos rizikos veiksniai. Realių rizikos veiksnių nenustatyta, teisinės ir organizacinės priemonės, darbuotojų sąžiningumas, motyvuotas požiūris į darbinių pareigų atlikimą nesudaro sąlygų korupcijos apraiškoms atsirasti, joms vežėti ir plisti.

Pažymėtina, kad, siekiant sumažinti neigiamą korupcijos rizikų veiksnių įtaką, bendrovėje būtina stebėti jau patvirtintus vidaus teisės aktus ir esant poreikiui juos atnaujinti/tobulinti bei plačiau reglamentuoti kai kurias procedūras, užtikrinti tinkamą jau įtvirtintų procedūrų vykdymą bei vykdyti šių procedūrų stebėseną, taip pat vykdyti efektyvią vidaus kontrolę, plėtoti antikorpacinę kultūrą šviečiant darbuotojus, rengiant informacinius pranešimus ir organizuojant mokymus.

Manome, jog tolimesnis glaudus bendradarbiavimas šiomis temomis galėtų padėti pasiekti dar geresnių rezultatų stiprinant bendrovės antikorpacinę aplinką. Jei kiltų papildomų klausimų, nedvejodami kreipkitės į bendrovės paskirtą Asmens duomenų apsaugos ir korupcijos prevencijos specialistę Indrę Kemėšiūtę el. paštu indre.kemesiute@vilniausvt.lt.

Generalinis direktorius

Rimantas Markauskas

Indrė Kemėšiūtė, mob. tel. 8655 46246, el. p. indre.kemesiute@vilniausvt.lt arba duomenu.sauga@vilniausvt.lt

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriui

2020-09-30 Nr. 300
Į 2020-09-01 Nr. 22-139/20

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO UAB „VILNIAUS APŠVIETIMAS“ TIKIMYBĖS IŠVADOS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, 2020 m. II ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas UAB „Vilniaus apšvietimas“ (toliau – Bendrovė).

Pagrindinė Bendrovės veikla – Vilniaus gatvių apšvietimo elektros tinklų priežiūra, remontas, eksploatavimas, įrengimas; 100 proc. jos akcijų valdo Vilniaus miesto savivaldybė.

Nustatant ir vertinant veiklos sritis, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, ypatingas dėmesys skirtas veiklos sričių ir atskirų funkcijų atlikimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų peržiūrėjimui, analizei, sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo skaidrumo bei sprendimus priimančių darbuotojų įgaliojimų įvertinimui. Analizuotas laikotarpis – nuo 2019 m. liepos 1 d. iki 2020 m. birželio 30 d.

Informacija rinkta analitiškai nagrinėjant Lietuvos Respublikos darbo kodeksą, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymą, Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisykles, Elektros įrenginių įrengimo bendrąsias taisykles, Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisykles, Lietuvos standartus LST EN 12464, LST CEN/TR 13201, Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2000 m. birželio 14d. įsakymą Nr. 220 Dėl „Elektros ir kitų linijų eksploatavimo bendrojo naudojimo atramos reikalavimų“ patvirtinimo; Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymą Nr.1-281 „Dėl Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašo patvirtinimo“, Bendrovės vidaus tvarkas, UAB „Vilniaus apšvietimas“ ir darbuotojų profesinės sąjungos pasirašytą kolektyvinę sutartį.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės atžvilgiu analizuotos Bendrovės veiklos sritys:

- Darbuotojų priėmimo į darbą organizavimas, vykdymas;
- Apšvietimo įrengimo projektų derinimas.

Analizė atlikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ
VILNIAUS APŠVIETIMAS

Išanalizavus ir įvertinus Bendrovėje vykstančius procesus bei visą medžiagą, korupcijos pasireiškimo tikimybė Bendrovėje įvertinta pagal šiuos kriterijus:

1. Ar padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Bendrovėje nebuvo nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų. Atkreiptinas dėmesys, kad Bendrovės tinklalapyje www.vilniausapsvietimas.lt ir Vilniaus miesto savivaldybės tinklalapyje <http://www.vilnius.lt/index.php?2386863615> arba pasitikėjimo telefonu Nr. (85) 2112885 yra numatyta galimybė pranešti apie korupcinę veiklą anonimiškai.

2. Ar pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Bendrovės pagrindinės funkcijos yra gatvių apšvietimo elektros įrenginių priežiūra ir remontas, apšvietimo įrengimas, prisijungimo sąlygų išdavimas ir apšvietimo projektų derinimas, atliktų darbų atitikimo projekto reikalavimams įvertinimas, apšviestumo matavimai. Bendrovės direktoriaus įsakymu yra patvirtinti vidaus teisės aktai, parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, techninių projektų rengimo, apšvietimo elektros įrenginių įrengimą bei priežiūrą reglamentuojančiais ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, taip pat teisės aktais, reglamentuojančiais Bendrovės veiklą bei veiklos procesus.

3. Ar atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Bendrovės darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė yra reglamentuoti pareigybių aprašymuose, darbo tvarkose ir kituose Bendrovės direktoriaus patvirtintuose vidaus teisės aktuose bei Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Remiantis Bendrovėje priimtais teisės aktais, Bendrovės darbuotojai už savo veiklą atsiskaito padalinio (tarnybos ar grupės) vadovui. Nuolat peržiūrimi ir tikslinami pareigybių aprašymai, vidaus darbo tvarkos, tarnybų, grupių nuostatai. Šiuose Bendrovės teisės aktuose atliekami reikalingi pakeitimai, atsižvelgiant į pasikeitusias konkrečių padalinių funkcijas bei darbo funkcijų persiskirstymą tarp padalinių ar konkrečių Bendrovės darbuotojų. Dalis Bendrovės ar atskirų padalinių funkcijų, darbo ir sprendimų priėmimo tvarkų bei atsakomybių yra reglamentuoti atitinkamų Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Pranešimų apie kontrolės bei priežiūros funkcijas atliekančių Bendrovės darbuotojų korupcinio pobūdžio veiklą nebuvo gauta.

4. Ar veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Bendrovės veikla yra susijusi su prisijungimo prie aptarnaujamų elektros įrenginių sąlygų išdavimu, projektų derinimu ir atliktų darbų atitikimo projekto reikalavimams įvertinimu.

Siekiant minimalizuoti galimus korupcijos pasireiškimo atvejus, Bendrovėje sudarytos sąlygos visus prašymus bei dokumentus, susijusius su prisijungimo sąlygų išdavimu, projektų derinimu, pateikti elektroniniu paštu, dauguma projektų derinami interneto svetainėje www.infostatyba.lt. Projektų derinimas registruojamas Bendrovės vedamame registre, yra paskirti darbuotojai, atsakingi už projektų derinimą. Kai derinamame projekte yra numatyta įrengti naują maitinimo punktą, tokį projektą papildomai peržiūri ir IT grupė bei Automatikos grupė. Projektą derina vienas Bendrovės darbuotojas, todėl, siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo galimybes, siūloma nustatyti, kad projektą derintų ne mažiau kaip 2 Bendrovės darbuotojų komisija.

Visi skelbimai apie darbuotojų atranką skelbiami interneto svetainėse www.vilniausapsvietimas.lt bei www.vilnius.lt, socialiniuose tinkluose, specializuotuose darbo vietų pasiūlos tinklapiuose. Darbuotojų atrankoje dalyvauja mažiausiai 2 Bendrovės darbuotojai. Siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo galimybes siūloma nustatyti, kad į

vadovaujamas pareigas pretenduojančio kandidato atrankoje dalyvautų ne mažiau kaip 3 Bendrovės darbuotojų komisija.

5. Ar daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Bendrovė savarankiškai priima sprendimus, susijusius su 2 punkte nurodyta veikla. Bendrovės 100 proc. akcijų priklauso Vilniaus miesto savivaldybei. Bendrovės veiklą kontroliuoja Valdyba, kuriai yra deleguotos priežiūros ir kontrolės funkcijos, dalies sprendimų priėmimas, kaip pvz., lėšų, viršijančių 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, panaudojimo klausimai, biudžeto tvirtinimas, Bendrovės struktūros tvirtinimas, investicijų planų tvirtinimas ir panašiai. Sprendimai priimami Valdybos narių balsų dauguma. Sprendimus, susijusius su priėmimo į darbą bei projektų derinimo sritimis, priima atsakingi Bendrovės darbuotojai ir direktorius.

6. Ar naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija

Bendrovė nenaudoja valstybės paslaptis sudarančios informacijos, taip pat ji nėra paslapčių subjektas pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslaptį įstatymą.

Bendrovės informacijos apsaugai, yra parengtas ir patvirtintas Konfidencialios informacijos aprašas. Su juo pasirašytinai supažindinti visi Bendrovės darbuotojai.

7. Ar anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų

Anksčiau atliktoje korupcijos rizikos analizėje buvo siūloma atliktų darbų atitikimo projekto reikalavimams įvertinimui sudaryti 3 darbuotojų komisiją. Tokia komisija buvo sudaryta ir veikia nuo 2017-08-31, įsakymo Nr. V-66.

Taip pat parengtos ir patvirtintos UAB „Vilniaus apšvietimas“ rekomendacijos techniniams projektams ir pritarimo jiems tvarka, kurioje nurodyti pagrindiniai tokių projektų rengimo principai ir jų derinimo tvarka.

Išvados

Bendrovėje, siekiant užtikrinti efektyvų darbo su paslaugų gavėjais (miesto gyventojais, svečiais, eismo dalyviais, projektų vystytojais ir rangovais) organizavimą ir įgyvendinti priemones paslaugų gavėjų informavimui ir aptarnavimo kokybei gerinti, sudaryta galimybė nuomonę ar skundus pateikti interneto svetainėje [https://www.vilniausapsvietimas.lt/pranesti-apie-korupcija/arba-visa-para-veikianciu-vilniaus-miesto-savivaldybes-anoniminiu-pasitikėjimo-telefonu-\(85\)2112885](https://www.vilniausapsvietimas.lt/pranesti-apie-korupcija/arba-visa-para-veikianciu-vilniaus-miesto-savivaldybes-anoniminiu-pasitikėjimo-telefonu-(85)2112885).

Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės veikla yra pakankamai reglamentuota įstatymų ir kitų teisės aktų, taip pat į tai, kad Bendrovė siekia valdyti korupcijos rizikos veiksnius ir jos pasireiškimo galimybes kitomis priemonėmis, galima daryti išvadą, kad UAB „Vilniaus apšvietimas“ egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, tačiau antikorupcinė veikla vykdoma tinkamai, todėl korupcijos apraiškų neužfiksuota.

Direktorius

Sigitas Mocevičius

Justina Skebėrytė., 861515826, justina.skeberyte@vilniausapsvietimas.lt
Gintautas Maniūšis, 869318308, gintautas.maniusis@vilniausapsvietimas.lt

Vilniaus miesto savivaldybės
administracijos
Korupcijos ir nusižengimų
prevencijos skyriaus patarėjai
Giedrei Udraitėi

2020-09-30 Nr. SR-20-

giedre.udraite@vilnius.lt

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) mero 2020-09-01 potvarkiu Nr. 22-139/20 sudaryta darbo grupė korupcijos pasireiškimo Savivaldybės administracijos veiklos srityse tikimybei nustatyti, kuri įpareigota atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą seniūnų teikiamų notarinių paslaugų srityje, o Savivaldybės kontroliuojamų įmonių vadovai įpareigoti korupcijos pasireiškimo Savivaldybės įmonėse tikimybės nustatymo išvadas sudarytajai darbo grupei pateikti iki 2020 m. rugsėjo 30 d.

Pagal SĮ „Vilniaus planas“ įstatų, patvirtintų Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 30-654, 8 punktą, Įmonės veiklos tikslai – teikti teritorijų planavimo, projektavimo, geografinių informacinių sistemų ir kitas susijusias viešąsias paslaugas bei vykdyti kitą veiklą, siekiant tenkinti viešuosius interesus, kaip tai apibrėžta šiuose įstatuose. Įmonės įstatų 9.4 punktu, SĮ „Vilniaus planas“ nustatyta veikla tenkinant viešuosius interesus yra rengti sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, atlikti geodezinių topografinių-inžinerinių nuotraukų sudarymą, vykdyti sklypų ribų žymėjimo vietoje darbus (atlikti žemės sklypų kadastrinius matavimus). Nustatyta, kad per 2020 m. I ir II ketvirčius SĮ „Vilniaus planas“ gavo 31 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos užsakymą parengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, 5 užsakymus atlikti geodezinių topografinių-inžinerinių nuotraukų sudarymą ir 7 užsakymus atlikti žemės sklypų kadastrinius matavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-

savivaldybės įmonė „Vilniaus planas“,
Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius.
Tel. (8-5) 211 2446. El. p. info@vplanas.lt
Kodas Juridinių asmenų registre 123615345
PVM mokėtojo kodas LT236153417
A.s. LT30 7044 0600 0111 4282 AB SEB bankas

170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, SĮ „Vilniaus planas“ (toliau – Įmonė) pasirinko atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą veiklos srityje – sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimas, nes šioje srityje ankstesniais laikotarpiais ji nebuvo vertinta, o taip pat dėl to, kad šie žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai sudaro ženklia dalį bendrame Įmonės Geografinių informacinių sistemų skyriaus projektų skaičiuje.

Analizuotas laikotarpis nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2020 m. birželio 30 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko SĮ „Vilniaus planas“ teisininkė Rosita Žibeliienė.

Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę nurodytoje srityje buvo analizuoti teisės aktai, reglamentuojantys žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo procesą, taip pat pasitelkta statistinė informacija iš Įmonės duomenų bazės bei bendrauta su Geografinių informacinių sistemų skyriaus atstovais.

Vadovaujantis LR Žemės įstatymo 40 straipsnio 1 dalimi, žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai rengiami:

- kai pagal detaliojo plano, numatančio tik žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo principus, nustatytus teritorijos naudojimo reglamentus suformuojami nauji žemės sklypai arba pertvarkomos esamų žemės sklypų ribos vadovaujantis detaliojame plane numatytais žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo principais ir nustatoma ar keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas;

- kai keičiama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas, jeigu tai neprieštarauja savivaldybės ar jos dalies bendrajam planui, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama nerengiant žemėtvarkos planavimo dokumentų;

- kai formuojami žemės sklypai esamiems statiniams ir įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį;

- kai žemės sklypai padalijami, atidalijami, sujungiami ar perdalijami, išskyrus atvejus, kai tai draudžia įstatymai ar kiti teisės aktai, ir šio straipsnio 9 dalyje nustatytą atvejį (dviejų bendrą ribą turinčių žemės sklypų perdalijimo atveju);

- kai formuojami valstybinės žemės sklypai esamoms susisiekimo komunikacijoms, aikštėms ir kitoms viešosioms erdvėms, kapinėms, paplūdimiams, parkams, skverams ir kitiems želdynams eksploatuoti, kultūros paveldo objektų užimtoms teritorijoms;

- kai įsiterpęs valstybinės žemės plotas Vyriausybės nustatyta tvarka ir atvejais sujungiamas su besiribojančiu žemės sklypu, jeigu laisvoje valstybinėje žemėje negalima suformuoti racionalaus dydžio ir ribų žemės sklypo;

- kai suformuojami nauji valstybinės žemės sklypai, išskyrus atvejus, kai sklypai formuojami Žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka.

Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius (LR Žemės įstatymo 40 straipsnio 2 dalis), o teisę inicijuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimą turi valstybinės žemės patikėtiniai, statinių, prie kurių formuojami žemės sklypai, savininkai, pastatų bendrojo naudojimo objektų valdytojai, privačios žemės savininkai arba valstybinės žemės naudotojai, valstybės ar savivaldybių institucijos ir kiti asmenys, pageidaujantys ir turintys teisę įsigyti nuosavybės ar nuomoti valstybinės žemės sklypus ne aukciono tvarka arba juos valdyti patikėjimo teise (LR Žemės įstatymo 40 straipsnio 3 dalis).

Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų finansavimo, rengimo, derinimo, visuomenės informavimo ir šių projektų tvirtinimo tvarka nustatoma Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 3D-452/D1-513 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymo Nr. 3D-1/D1-1 redakcija).

Pagal LR Žemės įstatymo 40 straipsnio 7 dalį, žemės sklypų formavimo ar pertvarkymo projektui turi raštiškai pritarti projekto rengimą inicijavę asmenys, žemės sklypo savininkai; apie projekto rengimą turi būti informuota visuomenė Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka; projektas turi būti suderintas Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka, o suderintus ir Nacionalinės žemės tarnybos patikrintus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus tvirtina savivaldybės administracijos direktorius Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse nustatyta tvarka. Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas gali būti tvirtinamas tik gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą, kad šį projektą tvirtinti tikslinga.

Patvirtinus žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo nustatyta tvarka atliekami kadastriniai matavimai, o pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą suformuoti žemės sklypai, daiktinės teisės į juos, šių teisių suvaržymai ir įstatymų nustatyti juridiniai faktai Nekilnojamojo turto registro įstatymo nustatyta tvarka registruojami Nekilnojamojo turto registre. Suformuotų žemės sklypų kadastro

duomenys Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo nustatyta tvarka įrašomi į Nekilnojamojo turto kadastrą (LR žemės įstatymo 40 straipsnio 8 ir 10 dalys).

Primintina, kad SĮ „Vilniaus planas“ per analizuojamą laikotarpį gavo 31 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos užsakymą atliktį žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, iš kurių baigti 4 projektai, o kiti vykdymo stadijoje. Minėti užsakymai gauti vadovaujantis 2019 m. vasario 14 d. Paslaugų teikimo sutartimi Nr. A64-55/19, kuri sudaryta vadovaujantis Savivaldybės Tarybos 2019 m. sausio 9 d. sprendimu Nr. 1-1895 „Dėl paslaugų pirkimo iš savivaldybės įmonės „Vilniaus planas“. Šios sutarties pagrindu yra teikiamos Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano rengimo, keitimo, koregavimo ir stebėsenos vykdymo; specialiųjų planų rengimo, keitimo, koregavimo ir stebėsenos vykdymo; detaliųjų planų rengimo, keitimo, koregavimo, žemės valdos projektų ir kitų planavimo dokumentų rengimo paslaugos; statinių projektavimo ir tyrinėjimų, statinių projektų vykdymo priežiūros ir kitos su tuo susijusios paslaugos; projektų įgyvendinimo aplinkos, socialinių ekonominių sąlygų analizės, procesų prognozių ir imitacinio modeliavimo bei urbanistinių maketų gamybos ir atnaujinimo paslaugos, o taip pat geografinės informacinės sistemos palaikymo ir plėtros paslaugos.

Bendraujant su Geografinių informacinių sistemų skyriaus atstovais, buvo aiškinamasi, ar SĮ „Vilniaus planas“ ir/ar jo darbuotojai, rengiantys žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, turi galimybę ir kuriose srityse savo nuožiūra priimti sprendimus.

Iš pateiktos Įmonės duomenų bazės analizės matyti, kad visi gauti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos užsakymai yra pavesti vykdyti Geografinių informacinių sistemų skyriaus darbuotojai Ž. B., kuri turi geodezijos (matavimo inžinerijos magistro) išsilavinimą ir turi daugiau kaip 10 metų patirtį rengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus. Pažymėtina, kad šiuo metu Įmonėje rengti tokio pobūdžio projektus gali tik nurodytas asmuo. Kartu su užsakymu yra pateikiamas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus (ar jo įgalioto asmens) įsakymas dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo, o taip pat pridedami projekto rengimo reikalavimai. Atsižvelgiant į pateiktą medžiagą, SĮ „Vilniaus planas“ darbuotojas neturi galimybės priimti sprendimą rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą kitaip nei yra nurodoma pateiktame užsakyme ir jį lydinčiuose dokumentuose. Jei SĮ „Vilniaus planas“ darbuotojas, rengiantis žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, pastebi, kad užsakovo pateiktuose dokumentuose yra įsivėlusį klaidą ir/ar perteklinis reikalavimas, tokiu atveju apie tai yra informuojamas užsakovas, o projektas rengiamas ištaisius klaidą ir/ar panaikinus perteklinį reikalavimą. Parengus žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, jis yra teikiamas derinimui su

užsakovo atstovais, tikslinamasi dėl sklypų ribų ir kitų reikalavimų. Užsakovas (organizatorius) projektą derina pasirašytinai ant sprendinių brėžinio, nes projekto rengimo reikalavimuose organizatorius įrašo reikalavimą, kad reikalinga Žemės tvarkymo ir administravimo skyriui pateikti derinti projektą analogine (popierine) forma. Suderinus žodžiu su užsakovu projektą, jis rengėjo (SĮ „Vilniaus planas“ atstovo) vardu suvedamas į Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą (toliau – ŽPDRIS), kurioje galima teikti prašymus, stebėti projektų rengimo, derinimo, svarstymo su visuomene bei viešinimo eigą ir kt. Suvedus projekto duomenis į sistemą, ją tikrina ir derina užsakovas (organizatorius), kuris pats parenka kitas projektą derinančias institucijas. ŽPDRIS sistemoje vyksta projekto derinimas, pastabų teikimas ir tikrinimas, visi veiksmai yra matomi ir yra aiškus kiekvieno veiksmo atsekamumas. SĮ „Vilniaus planas“ kaip rengėjas turi skirtingas teises nei užsakovas (organizatorius) sistemoje, todėl mato tik jam aktyvias užduotis. Suderinus žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, gaunama Nacionalinės žemės tarnybos išvada, kad projektą galima tvirtinti arba projekto tvirtinti negalima. Pastaruoju atveju privalo būti nurodomos argumentuotos priežastys.

Kai yra gauta Nacionalinės žemės tarnybos išvada, kad projektą galima tvirtinti, SĮ „Vilniaus planas“ perdavimo – priėmimo aktu perduoda užsakovui žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, o jį tvirtinti turi jau Savivaldybės administracijos direktorius (ar jo įgaliotas asmuo) savo įsakymu.

Pokalbio metu su Geografinių informacinių sistemų skyriaus atstovais taip pat buvo aptartos žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų procedūros, jei tokią paslaugą užsakytų ne Vilniaus miesto savivaldybės administracija, tačiau privatus fizinis ar juridinis asmuo. Paašškėjo, kad tokiu atveju būtų nustatoma skirtinga paslaugos teikimo kaina, nes Vilniaus miesto savivaldybės administracijai paslaugos kaina nustatoma vadovaujantis SĮ „Vilniaus planas“ teikiamų paslaugų įkainių nustatymo metodika ir įkainių sąrašu, patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2019 m. sausio 9 d. sprendimu Nr. 1-1895 „Dėl paslaugų pirkimo iš savivaldybės įmonės „Vilniaus planas“, o privačiam fiziniam ar juridiniam asmeniui – darbuotojo valandiniu įkainiu, kuris būtų didesnis nei taikomas Vilniaus miesto savivaldybės administracijai. Tokiu atveju gali kilti pagrįsta rizika korupcijos pasireiškimui, nes paslaugos kainos nustatymas nėra aiškiai reglamentuotas ir ji gali būti nustatoma nevienodai.

Taip pat buvo aptarti klausimai, kaip būtų paskirstyti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai, jei juos Įmonėje darytų ne vienas asmuo (kuriam kuris projektas), kas gali nustatyti, kad vėliau gautas užsakymas žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektui būtų rengiamas pirmiau nei anksčiau gautas užsakymas ir pan. Paašškėjo, kad šiuo metu

Įmonėje nėra teisės akto, numatančio, kaip turėtų būti paskirstomi gauti užsakymai, jei juos atliktų ne vienas asmuo, o tokiu atveju kiltų rizika, kad vienas darbuotojas galėtų gauti pelningesnius užsakymus arba užsakymų skaičius būtų paskirstomas neproporcingai. Taip pat nėra Įmonėje aiškiai nustatytų rašytinių kriterijų, kuriems užsakymams rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus yra teikiama pirmenybė ir kas turi teisę priimti sprendimą, kad atitinkamas projektas turi būti rengiamas anksčiau. Pažymėtina, kad naujų užsakymų priėmimas ir jų prioritetų klausimas būna aptariamasis SĮ „Vilniaus planas“ vadovybės positarimo metu, tačiau nustatytus tuos kriterijus vidinėje tvarkoje, išnyktų korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnys.

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę, nustatyta, kad:

1. Žemės sklypų formavimo ir projektų rengimo srityje egzistuoja minimali korupcijos pasireiškimo

tikimybė, nes ši paslauga teikiama per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą, kurioje aiškus veiksmų atsekamumas, o identifikuotos rizikos esminės įtakos korupcijos pasireiškimui nedaro.

2. Siekiant dar didesnio skaidrumo šioje srityje, reikalinga SĮ „Vilniaus planas“ vidiniu teisės aktu įtvirtinti užsakymų paskirstymo tvarką, identifikuoti prioritetinius projektus ir jų kriterijus bei nustatyti vienodą paslaugų kainą privatiems fiziniams ir juridiniams asmenims užsakant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus.

Direktorius

Marius Vaivada

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	PsL
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2020-10-02 Nr. VTA-120-194	Patvirtintas	1 iš 7

UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS

Tikslas	Atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti Bendrovės lėšomis finansuojamų infrastruktūros plėtros ir statybos investicinių projektų planavimo ir įgyvendinimo procese
Taikymo sritis	Plėtros ir techninės dokumentacijos departamentas, Infrastruktūros statybų skyrius, Infrastruktūros planavimo ir techninės strategijos skyrius
Susiję teisės aktai	Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimas dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymas dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo

Turinys

1. Bendra informacija
2. Bendrovės veiklos sričių atitiktis Lietuvos respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas bendrovės lėšomis finansuojamų infrastruktūros plėtros ir statybos investicinių projektų planavimo ir įgyvendinimo procese
4. Vertinimo metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai
5. Priemonės dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

1. Bendra informacija

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, buvo nustatomos UAB „Vilniaus vandenys“, įmonės kodas 120545849 (toliau – Bendrovė) veiklos sritys, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė ir atliekamas pasirinktų sričių vertinimas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatė, vertino ir aprašė Bendrovės Prevencijos skyrius. Prevencijos skyrius įgaliotas Bendrovėje vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę. Vertinamas laikotarpis: 2019-10-01 – 2020-09-01.

2. Bendrovės veiklos sričių atitiktis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams

Bendrovės pagrindinės funkcijos yra tiekti geriamą vandenį bei surinkti ir tvarkyti nuotekas Vilniaus miesto, Vilniaus rajono, Švenčionių rajono ir Šalčininkų rajonų savivaldybėse. Šių funkcijų užtikrinimui Bendrovėje vykdomos dvi pagrindinės veiklos:

- gamybos ir infrastruktūros valdymas;
- pardavimų ir klientų aptarnavimo valdymas.

Pagrindinėse veiklose, t. y. Gamybos ir infrastruktūros bei Pardavimų ir klientų aptarnavimo valdyme, išskiriama dešimt detalesnių veiklos sričių:

- a. Gamybos operatyvinis valdymas.
- b. Gamybos palaikymas.
- c. Infrastruktūros eksploatavimas.
- d. Infrastruktūros plėtra ir statyba.
- e. Infrastruktūros duomenų valdymas.

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2020-10-02 Nr. VTA-I20-194	Patvirtintas	2 iš 7

- f. paslaugų ir pardavimų valdymas
- g. klientų aptarnavimas
- h. paslaugų teikimas
- i. apskaitos ir atsiskaitymų valdymas
- j. kokybės kontrolė

Vertinama, kaip Bendrovės veiklos sritys atitinka įstatyme numatytus kriterijus:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.
2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.
3. Atskirų Bendrovės darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.
4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.
5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.
6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.
7. Anksčiau atliekant korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Pagal aukščiau pateiktus duomenis sudaryta lentelė, kurioje atsispindi Bendrovės veiklos sričių atitikties įstatyme numatytiems vertinimo kriterijams. Lentelėje ir tekste kriterijai bei veiklos sritys sunumeruoti tapačiai. Lentelėje ženklų „+“ pažymėtas veiklos sričių atitikimas kriterijams, ženklų „-“ pažymėtas neatitikimas.

Bendrovės veiklos sritys	Įstatymu nustatyti kriterijai						
	1	2	3	4	5	6	7
a	-	-	+	-	-	-	-
b	-	-	-	-	-	-	-
c	-	-	-	-	-	-	-
d	-	-	+	-	-	-	-
e	-	-	-	-	-	-	-
f	-	-	+	+	-	-	-
g	-	-	-	-	-	-	-
h	-	-	+	-	-	-	-
i	-	+	-	-	-	-	-
j	-	+	+	-	-	-	-

Įstatymo nustatytus kriterijus atitinka šešios Bendrovės veiklos sritys. Paslaugų ir pardavimų valdymas bei teikiamų paslaugų kokybės kontrolė atitinka du įstatymo numatytus kriterijus, tačiau šios veiklos nėra didelio masto. Tuo tarpu, infrastruktūros plėtra ir statyba atitinka tik vieną kriterijų, tačiau šia veiklai planuojama skirti dideles lėšas. Bendrovės 2020 – 2022 metų veiklos ir plėtros plane strateginei kryptiai „Darni plėtra ir modernizavimas“ numatyta skirti: 2020 m. – 20.967 tūkst. eurų; 2021 m. – 24.276 tūkst. eurų; 2022 m. – 34.340 tūkst. eurų. Iš viso: 79.583 tūkst. eurų. Investicijos yra didelės apimties, todėl piktnaudžiavimai šioje srityje gali sukelti dideles pasekmes. ES fondų lėšomis finansuojamų investicinių projektų planavimo ir valdymo vertinimas buvo atliekamas 2019 metais ir buvo nustatytos reglamentavimo spragos. Liko neįvertintas Bendrovės nuosavomis lėšomis finansuojamų investicinių projektų planavimas ir įgyvendinimas. Bendrovės Audito komiteto nuomone (2019 m. gruodžio 5 d. audito komiteto veiklos ataskaita), ES fondų lėšomis finansuojami investiciniai projektai yra mažiau rizikingi už kitus investicinius projektus, kadangi jų įgyvendinimą kontroliuoja ne tik pati Bendrovė, bet ir kitos institucijos. Bendrovės Audito komitetas 2019 m. gruodžio 5 d. audito komiteto veiklos ataskaitoje rekomendavo, o Bendrovės vadovybė įsipareigojo atlikti ES fondų lėšomis nefinansuojamų investicinių projektų planavimo ir įgyvendinimo procesų vertinimą.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, korupcijos pasireiškimo tikimybė įvertinta Bendrovės nuosavomis lėšomis finansuojamų infrastruktūros plėtros ir statybos investicinių projektų planavimo ir įgyvendinimo procese.

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2020-10-02 Nr. VTA-I20-194	Patvirtintas	3 iš 7

3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas Bendrovės lėšomis finansuojamų infrastruktūros plėtros ir statybos investicinių projektų planavimo ir įgyvendinimo procese

Analizuotų ir vertintų teisės aktų ar kitų dokumentų sąrašas:

- Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas.
- Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas.
- Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
- Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų veiklos planų rengimo taisyklės.
- Projektų valdymo tvarkos aprašas.
- Infrastruktūros investicinių projektų planavimo ir valdymo tvarkos aprašas.
- Infrastruktūros investicinių objektų statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų įgyvendinimo tvarkos aprašas (projektas).
- Infrastruktūros plėtros objektų reitingavimo metodika.
- Vandentiekio, nuotekų tinklų ir stočių rekonstrukcijos objektų reitingavimo metodika.
- Nurodymas dėl gamybos tarnybos prekių, paslaugų ir darbų techninių specifikacijų rengimo, pirkimų iniciavimo, pasiūlymų nagrinėjimo ir sutarčių valdymo organizavimo.
- Techninių specifikacijų rengimo ir valdymo tvarkos aprašas.
- Įsakymas dėl investicinių projektų rengimo darbo grupės patvirtinimo bei funkcijų ir atsakomybių nustatymo
- UAB „Vilniaus vandenys“ viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos aprašas.
- UAB „Vilniaus vandenys“ viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo ir valdymo tvarkos aprašas.

Vertinimo metodika

Analizuojant veiklas buvo vykdoma teisės aktų ir procedūrų peržiūra bei vertinimas, atlikta lyginamoji dokumentų analizė, procese dalyvaujančių darbuotojų apklausa.

Analizės aprašymas

Visi Bendrovėje vykdomi projektai valdomi ir stebimi pagal Projektų valdymo procesą VP.24.1, kurį aprašo Projektų valdymo tvarkos aprašas. Nagrinėjamu laikotarpiu aprašas buvo atnaujintas ir patvirtintas Bendrovės Generalinio direktoriaus 2020-05-15 įsakymu Nr. VTA-I20-105. Aprašas reglamentuoja Bendrovės projektų valdymo, koordinavimo, stebėsenos ir kontrolės veiksmus visuose projekto vykdymo etapuose. Projektai skirstomi į:

- Infrastruktūrinius;
- IT projektus.

Nagrinėjimui aktualūs yra infrastruktūriniai projektai. Projektas gali būti pripažintas strateginiu projektu. Apraše numatyti aiškūs kriterijai pagal kuriuos projektas priskiriamas strateginio projekto kategorijai. Susidarius neaiškiai situacijai sprendimą, dėl projekto pripažinimo strateginiu, priima vadovų taryba (VT).

Apraše numatyta, kad infrastruktūrinių projektų valdymą ir įgyvendinimą detaliau reglamentuoja Infrastruktūros investicinių projektų planavimo ir valdymo tvarkos aprašas. Tačiau, jei projektas pripažįstamas strateginiu, jo valdymui papildomai taikomas Projektų valdymo tvarkos aprašo reguliavimas (VP.24.1). Tokiu būdu, svarbus ar sudėtingas investicinis infrastruktūros projektas kontroliuojamas ir koordinuojamas papildomai.

Strateginio investicinio projekto valdyme dalyvauja:

- Projekto savininkas;
- Projekto priežiūros komitetas;
- Projekto vadovas;
- Vyresnysis projekto vadovas;
- Projektų ir procesų valdymo skyriaus vadovas;
- Vadovų taryba.

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2020-10-02 Nr. VTA-I20-194	Patvirtintas	4 iš 7

Projektų valdymo tvarkos apraše visų valdymo etapų eiga detalai reglamentuota, yra numatyti valdymo kriterijai, valdyme dalyvaujantys subjektai, apibrėžtos subjektų pareigos ir atsakomybės, nustatyti terminai, užtikrintas atskaitingumas ir kontrolė.

Infrastruktūros investicinių projektų inicijavimas Bendrovėje apibrėžtas Infrastruktūros plėtros ir rekonstrukcijos objektų reitingavimo procesu GIV.3.1. Infrastruktūros investiciniai projektai inicijuojami kai kyla poreikis:

- rekonstruoti esamus vandentiekio ir nuotekų tvarkymo objektus, tai yra rekonstruoti esamą infrastruktūrą;
- statyti naujus vandentiekio ir nuotekų tvarkymo objektus, tai yra plėsti infrastruktūrą.

Esamos infrastruktūros atranka rekonstrukcijai Bendrovėje vykdoma pagal Infrastruktūros rekonstrukcijos objektų reitingavimo sub-procesą GIV.3.1.1 kuris aprašytas 2018-01-28 registruotu dokumentu Nr. VTA-336 „Vandentiekio, nuotekų tinklų ir stočių rekonstrukcijos objektų reitingavimo metodika“. Tačiau pats dokumentas patvirtintas ir įsigaliojo dar 2017-10-13 įsakymu Nr. 06 -171 (19.02).

2019 metais vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę planuojant ir valdant ES fondų lėšomis pilnai ar dalinai finansuojamus investicinius projektus, šis dokumentas buvo analizuotas. Minėto vertinimo (2019-09-25 Nr. SD-2979) rezoliucinėje dalyje buvo pasiūlyta atnaujinti šį vidaus teisės aktą (VTA) suderinant su dabartine Bendrovės organizacine struktūra ir aktualiais VTA. Šio vertinimo metu dokumentas nėra atnaujintas.

Šiuo metu galiojantis VTA detalai reglamentuoja infrastruktūros objektų reitingavimo procesą. Reitingavimo metu yra sudaromas investicinių objektų sąrašas. Į sąrašą patenka esami vandentiekio ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektai, kuriuos reikia rekonstruoti. VTA yra numatyti aiškūs, konkretūs vertinimo kriterijai pagal kuriuos objektai suskirstomi į grupes ir jiems suteikiamas balas. Kiekvienai grupei sudaromas sąrašas objektus jame išdėstant eilės tvarka, pagal suteiktą balą – nuo didžiausio iki mažiausio.

Reitingavimo eiga detalai reglamentuota, yra numatyti principai, tikslai, aiškūs kriterijai, reitingavime dalyvaujantys subjektai, apibrėžtos jų pareigos, numatyti terminai.

Sudarytas investicinių objektų sąrašas (išreitinguoti objektai) yra pagrindas svarstyti jų įtraukimą į Bendrovės investicinį planą. Šiame VTA nustatyti tik įtraukimo į planą principai: į investicinį planą patenka didžiausius balus turintys objektai, atsižvelgiant į turimą biudžetą ir objekto suskaičiuotą preliminarią sąmatą. Šis VTA skelbia, kad įtraukimo į investicinį planą procedūra numatyta Infrastruktūros investicinių projektų planavimo ir valdymo tvarkos apraše. Šis dokumentas yra priskirtas Infrastruktūros investicinių objektų statybos darbų įgyvendinimo procesui GIV.3.2.

Naujų vandentiekio ir nuotekų tvarkymo objektų statyba, tai yra infrastruktūros plėtra, planuojama pagal Infrastruktūros plėtros objektų reitingavimo sub-procesą GIV.3.1.2 kurį aprašo Infrastruktūros plėtros objektų reitingavimo metodika. Ši metodika patvirtinta 2020-01-22 įsakymu Nr. VTA-I20-16.

Metodika taikoma kai infrastruktūra plečiama apgyvendintose gyvenamosiose teritorijose, kurios atitinka VTA apibrėžtas sąlygas. Taip pat yra apibrėžtos infrastruktūros objektų grupės. Detalai aprašytas visas procesas. Jo esmė yra priimtas paraiškas įvertinti pagal metodikoje pateiktą formulę ir priskirti reitingavimo koeficientą. Pagal priskirto reitingavimo koeficiento reikšmę sudaromas infrastruktūros objektų sąrašas, kuris teikiamas Bendrovės valdybai. Tik gavus Bendrovės valdybos pritarimą, sąrašas skelbiamas viešai. Jei pareiškėjas įvykdo metodikoje nurodytas sąlygas, pasirašomos reikiamos sutartys.

Šis procesas detalai reglamentuotas, yra nustatyti tikslai, kriterijai, reitingavime dalyvaujantys subjektai, apibrėžtos jų pareigos, numatyti terminai, metodika skelbiama viešai. Numatyta papildoma kontrolė- Bendrovės valdybos pritarimas.

Pagal šią metodiką atrinkto Infrastruktūros objekto plėtra įtraukiama į Bendrovės investicijų planą. Metodikoje nustatyti įtraukimo į planą principai: į investicinį planą patenka mažiausią reitingo koeficientą turintys infrastruktūros objektai, atsižvelgiant į turimą biudžetą ir infrastruktūros objekto suskaičiuotą preliminarią sąmatą. Apraše nurodyta, kad įtraukimo į investicinį planą procedūra turėtų būti numatyta Infrastruktūros investicinių projektų planavimo ir valdymo tvarkos apraše. Šis dokumentas yra priskirtas Infrastruktūros investicinių objektų statybos darbų įgyvendinimo procesui GIV.3.2.

Sureitinguotų rekonstruotinių ir naujai statytinių infrastruktūros objektų įtraukimą į Bendrovės investicijų planą šiuo metu reglamentuoja Infrastruktūros investicinių projektų planavimo ir valdymo tvarkos aprašas, patvirtintas 2018-11-26 įsakymu Nr. VTA-I-197. 2019 metais vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę planuojant ir valdant ES fondų lėšomis pilnai ar dalinai finansuojamus investicinius projektus, šis dokumentas buvo analizuotas. Minėto vertinimo (2019-09-25 Nr. SD-2979) rezoliucinėje dalyje buvo pasiūlyta atnaujinti šį VTA suderinant jį su dabartine Bendrovės organizacine struktūra ir aktualiais VTA. Atliekant šių metų vertinimą jau yra parengta nauja VTA redakcija, tačiau dar vyksta derinimas ir turinys nėra galutinis. Ne

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2020-10-02 Nr. VTA-I20-194	Patvirtintas	5 iš 7

galutinėje, derinamoje VTA versijoje nebėra infrastruktūros objektų inicijavimo etapo. Gautas Infrastruktūros plėtros ir rekonstrukcijos objektų reitingavimo proceso (GIV.3.1.) vadovo paaiškinimas, kad inicijavimo etapas bus reglamentuotas naujame VTA - „Infrastruktūros investicinių projektų planavimo tvarkos aprašas“, kuris šiuo metu yra rengiamas. Esant tokiai situacijai nėra prasminga analizuoti inicijavimo etapo.

Panaši situacija su Infrastruktūros investicinių objektų statybos darbų įgyvendinimo procesu (GIV.3.2.). Šį procesą aprašo jau minėtas Infrastruktūros investicinių projektų planavimo ir valdymo tvarkos aprašas, patvirtintas 2018-11-26 įsakymu Nr. VTA-I-197. Kaip minėta aukščiau, 2019 metais (2019-09-25 Nr. SD-2979) jį buvo pasiūlyta atnaujinti. Šiuo metu DVS yra derinamas naujas VTA kurio turinys kinta. Analizuoti šiuo metu galiojantį dokumentą nėra prasminga, kadangi netrukus jis bus pakeistas. Čia bus vertinamas rengiamas ir derinamas per DVS naujos redakcijos VTA [„Infrastruktūros investicinių objektų statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų įgyvendinimo tvarkos aprašas“](#).

Įgyvendinimo procesas prasideda skirstomas į šiuos pagrindinius etapus:

- darbų pradžios paskelbimas;
- projektavimas;
- statybos vykdymas;
- užbaigtų statybos darbų perdavimas;
- statybos užbaigimas.

Darbų pradžios paskelbimo etape yra paskiriamas projekto vadovas ir inžinierius, sudaromas projekto vykdymo planas ir rengiami pirkimų dokumentai bei techninės specifikacijos. Korupcijos prevencijos prasme jautri vieta šiame etape yra Techninių specifikacijų parengimas. Šis procesas (Techninių specifikacijų rengimo ir valdymo procesas GIV.4.4) yra reglamentuotas Techninių specifikacijų rengimo ir valdymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2019-07-23 įsakymu Nr. VTA-I-135. Nagrinėjamo aprašo 9-ame priede yra Dokumentų vizavimo ir tvirtinimo matrica, kur numatyti dokumentus rengiantys derinantys, vizuojantys bei pasirašantys subjektai. Be to, Techninių specifikacijų rengimas ir derinimas reglamentuotas 2019-04-11 įsakymu Nr. VTA-I-87 „Dėl investicinių projektų rengimo darbo grupės patvirtinimo bei funkcijų ir atsakomybių nustatymo“ bei 2020-01-31 Gamybos tarnybos direktoriaus nurodymu Nr. VT-N20-10 „Dėl gamybos tarnybos prekių, paslaugų ir darbų techninių specifikacijų rengimo, pirkimo iniciavimo, pasiūlymų nagrinėjimo ir sutarčių valdymo organizavimo“. Techninių specifikacijų rengimas ir derinimas, iš esmės, yra pakankamai reglamentuotas: numatyti dalyvaujantys subjektai, apibrėžtos jų pareigos, numatyti terminai, yra lygiagreti ir kelių lygių vertikali kontrolė. Tačiau nagrinėjamo aprašo 9-as priedas ir Gamybos tarnybos direktoriaus nurodymas 2020-01-31 Nr. VT-N20-10 nėra suderintas su Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu 2019-04-11 Nr. VTA-I-87. Apraše ir nurodyme numatyta, kad rengiama techninė specifikacija yra derinama su keliais subjektais iš kurių aukščiausias pareigas užimantis yra Gamybos tarnybos direktorius (nurodymo 1.2.5. punktas). Tačiau įsakyme Nr. VTA-I-87 nurodyta, kad nuosavomis lėšomis finansuojamų projektų technines specifikacijas derina padalinį kuruojantis direktorius (įsakymo 2 priedas), tai yra, vadovaujantis įsakymu Nr. VTA-I-87, techninės specifikacijos galima būtų neteikti tvirtinti Gamybos tarnybos direktoriui. Tokiu būdu atsiranda dviprasmybė.

Parengus pirminius dokumentus viešas pirkimas inicijuojamas per Bendrovės dokumentų valdymo sistemą (DVS).) Viešųjų pirkimų procedūrų vykdymas ir sutarčių pasirašymas vykdomas pagal Viešųjų pirkimų organizavimo procesą VP.13.2. ir Pirkimo sutarčių valdymo procesą VP.13.3. kuriuos aprašo 2020-03-06 įsakymu Nr. VTA-I20-58 patvirtintas Viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos aprašas ir 2019-11-27 įsakymu Nr. VTA-I-210 patvirtintas Viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašas. Šie procesai yra tinkamai reglamentuoti.

Projektavimo etapas gali būti trumpesnis ar ilgesnis, priklausomai nuo to ar rangovas pats atlieka projektavimą ar vykdo darbus pagal Bendrovės pateiktą projektą. Kai projektą rengia rangovas, projekto vadovas yra atsakingas už rangovo parengto projekto ekspertizę. Kaip projektą pateikia bendrovė, šio etapo nėra. Tiek vienu, tiek kitu atveju, už pritarimą darbo projektui yra atsakingas Bendrovės skiriamas techninis prižiūrėtojas.

2019 m. gruodžio 5 d. Audito komiteto ataskaitoje (17 punktas) pastebėta, jog derinant rangovo parengtą projektą nepakanka kontrolės. Analizuojamame VTA, kurio nauja redakcija šiuo metu yra derinama, akivaizdu, kad kontrolė sustiprinta. Aprašo 9-ame priede numatyti subjektai, vizuojantys projektinius pasiūlymus ir projektą. Projektinius pasiūlymus vizuoja 3, o projektą vizuoja 5 subjektai. Po vizavimo, tiek pasiūlymus, tiek projektus pasirašo Plėtros ir techninės dokumentacijos departamento direktorius. Be to, projekto vadovas, sudarydamas projekto įgyvendinimo planą, gali numatyti papildomus subjektus ir apibrėžti jų funkcijas. Taip jų dalyvavimas procese tampa būtinas. Tokiu būdu, atnaujintame VTA, rangovo parengto projekto kontrolė yra pakankama ir aiškiai reglamentuota – numatyti subjektai, apibrėžtos funkcijos, numatyti terminai.

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2020-10-02 Nr. VTA-I20-194	Patvirtintas	6 iš 7

Statybos vykdymo etape pirminės kontrolės funkciją atlieka techninis prižiūrėtojas – vykdo atliekamų darbų atitiktį projektui, sutartyje numatytiems terminams bei tikrina rangovo atliktų darbų aktus. Jei techninis prižiūrėtojas nėra Bendrovės darbuotojas, lygiagrečiai rangovo kontrolę vykdo Bendrovės inžinierius. Be to, numatytais atvejais, papildomą rangovo kontrolę vykdo Bendrovės inžinierius, atsakingas už technologinę dalį. Rangovo parengtus atliktų darbų aktus vizuoja techninis prižiūrėtojas, Bendrovės inžinierius, Bendrovės inžinierius atsakingas už technologinę dalį (numatytais atvejais) ir projekto vadovas. Tik esant visoms numatytoms vizoms, aktą pasirašo Gamybos tarnybos padalinio, vykdančio investicinį infrastruktūros projektą, vadovas. Projektų vadovas toliau vykdo mokėjimų ir įsipareigojimų monitoringą kuris reglamentuotas Viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos apraše (2019-11-27 Nr. VTA-I-210) bei kitais Bendrovės VTA. Visų (ne tik paminėtų) kontrolės subjektų pareigos, atsakomybė ir terminai numatyti aprašo 2-ame ir 9-ame prieduose.

Statybos vykdymo etape yra stipri kontrolė. Ji vykdoma lygiagrečiai ir vertikaliai. Lygiagreti kontrolė stiprinama pagal apibrėžtą poreikį. Tokia sustiprinta rangovo kontrolė yra būtina siekiant statybos darbų kokybės. Yra apibrėžtos subjektų pareigos, numatyti terminai.

Užbaigtų statybos darbų perdavimo etape pirminę kontrolę atlieka techninis prižiūrėtojas. Rangovo užbaigtus darbus įvertina komisija. Komisijoje dalyvauja Bendrovės Gamybos tarnybos suinteresuotų padalinių atstovai ir rangovo atstovai. Komisijos sprendimas įforminamas Užbaigtų darbų apžiūros aktu. Šį aktą iš Bendrovės pusės pasirašo techninis prižiūrėtojas, projekto vadovas, Bendrovės paskirtas inžinierius (jei jis nėra techninis prižiūrėtojas), Gamybos tarnybos padalinio, vykdančio investicinį projektą bei eksploatuojančio įrenginį (statinį) vadovai ir Gamybos tarnybos direktorius. Tinkamai užbaigti darbai perduodami Bendrovei pasirašant rangovo užbaigtų statybos darbų perdavimo statytojui aktą. Jį vizuoja projekto vadovas, Bendrovės paskirtas inžinierius, Gamybos tarnybos padalinio, vykdančio investicinį projektą, vadovas. Esant visoms numatytoms vizoms aktą iš Bendrovės pusės pasirašo Gamybos tarnybos direktorius.

Aprašo 2-ame ir 9-ame prieduose numatyti proceso subjektai, jų pareigos ir atsakomybės ribos, numatyti terminai.

Statybos užbaigimo etapas pradedamas iš rangovo gavus statybos užbaigimo aktą ar deklaraciją. Vyksta Nekilnojamojo turto registravimo ir išregistravimo procesas GIV.4.2., kuris reglamentuotas 2019-09-23 įsakymu Nr. VTA-I-177 patvirtintu Nekilnojamojo turto registravimo ir išregistravimo tvarkos aprašu. Atnaujinami duomenys Bendrovės geografinėje informacinėje sistemoje (GIS) pagal 2020-08-20 įsakymu Nr. VTA-I20-170 patvirtintą GIS duomenų kaupimo ir atnaujinimo tvarkos aprašą. Gamybos tarnybos skyriai, vykde infrastruktūros investicinio objekto įgyvendinimą organizuoja rangovo garantinių įsipareigojimų užtikrinimą objektų defektiniu laikotarpiu (trys metai po objekto užbaigimo). Gamybos tarnybos padaliniai priima pastatytus infrastruktūros investicinius objektus eksploatuoti, atlieka naujai sukurto ilgalaikio turto perdavimo į eksploataciją bei kitas procedūras pagal Bendrovės vidaus teisės aktus. Šio etapo subjektai numatyti apraše, jų pareigos ir terminai numatyti apraše bei susijusiuose kituose Bendrovės VTA. Be to, nekilnojamo turto registracijos veiksmus reglamentuoja išorės teisės aktai.

4. Vertinimo metu nustatyti korupcijos rizikos veiksniai

Analizuojant Bendrovės lėšomis finansuojamų infrastruktūros plėtros ir statybos investicinių projektų planavimo ir įgyvendinimo procesą išryškėja šie trūkumai:

- esamos infrastruktūros atranka rekonstrukcijai (GIV.3.1.1) vykdoma pagal VTA 2018-01-28 Nr. VTA-336 „Vandentiekio, nuotekų tinklų ir stočių rekonstrukcijos objektų reitingavimo metodika“, kurio turinys neatitinka šiuo metu esančios Bendrovės struktūros ir nėra tinkamai suderintas su galiojančias Bendrovės VTA.
- infrastruktūros investicinių projektų inicijavimo etapas yra reglamentuotas dokumente, kurio galiojimas netrukus baigsis (2018-11-26 Nr. VTA-I-197) – patvirtinus šiuo metu derinamą GIV.3.2 procesą aprašantį dokumentą „Infrastruktūros investicinių objektų statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų įgyvendinimo tvarkos aprašas“. Susidarys situacija, kai investicinių projektų inicijavimo etapas nebus tinkamai reglamentuotas.
- techninių specifikacijų rengimą reglamentuoja keli Bendrovės VTA, kurių turinys nėra tinkamai suderintas tarpusavyje: 2019-04-11 Nr. VTA-I-87 Įsakymas dėl investicinių projektų rengimo darbo grupės patvirtinimo bei funkcijų ir atsakomybių nustatymo; 2020-01-31 Nr. VT-N20-10 Gamybos tarnybos direktoriaus nurodymas „Dėl gamybos tarnybos prekių, paslaugų ir darbų techninių specifikacijų rengimo, pirkimo iniciavimo, pasiūlymų nagrinėjimo ir sutarčių valdymo organizavimo“; šiuo metu derinamo VTA „Infrastruktūros investicinių objektų statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų įgyvendinimo tvarkos aprašas“ 9-ame priede.

Norminis vidaus teisės aktas	Savininkas	Patvirtinimo data ir Nr.	Statusas	Psl.
UAB „VILNIAUS VANDENYS“ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS VERTINIMO APRAŠYMAS	Prevencijos skyrius	2020-10-02 Nr. VTA-I20-194	Patvirtintas	7 iš 7

5. Priemonės dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas padalinys	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1	Suderinti su Bendrovės organizacine struktūra ir vidaus teisės aktais Infrastruktūros rekonstrukcijos objektų reitingavimo sub-procesą (GIV.3.1.1) aprašantį teisės aktą	Infrastruktūros planavimo ir techninės strategijos skyrius	2021-01-01	Aiškiau reglamentuotas investicinių projektų planavimas ir įgyvendinimas
2	Reglamentuoti infrastruktūros investicinių projektų inicijavimo etapą suderinant jį su galiojančiais Bendrovės vidaus teisės aktais	Infrastruktūros planavimo ir techninės strategijos skyrius	2021-01-01	Aiškiau reglamentuotas investicinių projektų planavimas ir įgyvendinimas
3	Suderinti tarpusavyje Techninių specifikacijų rengimo ir derinimo reglamentavimą vienodai nustatant derinančių TS pareigybes. Neatitikimas yra tarp 2019-04-11 Nr. VTA-I-87 ir 2020-01-31 Nr. VT-N20-10 bei derinamo Infrastruktūros investicinių objektų statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų įgyvendinimo tvarkos aprašo 9-o priedo.	Infrastruktūros planavimo ir techninės strategijos skyrius ir Infrastruktūros statybų skyrius	2021-01-01	Aiškiau reglamentuotas investicinių projektų planavimas ir įgyvendinimas

**VILNIAUS VYSTYMO
KOMPANIJA**

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Personalo departamento
Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriui
El. p. tatjana.rusenko@vilnius.lt

2020-10-02

Nr. 10-B-(192.12)

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ (toliau – **Bendrovė**), vadovaudamasi Vilniaus miesto savivaldybės tarybos (toliau – **VMS**) 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. 1-1863 bei su VMS administracija 2019 m. sausio 9 d. sudaryta sutartimi, vykdo VMS asignavimų valdytojų bei jų reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų objektų atnaujinimo ir statybos projektų valdymo paslaugas.

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – KPI) 6 straipsnyje nustatyta prievolė savivaldybės įstaigoms (joms priskiriamos ir savivaldybės Bendrovės, kurių savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, ir Bendrovės, kuriose valstybė ar savivaldybė gali paskirti daugiau kaip pusę Bendrovės administracijos, valdymo arba priežiūros tarnybos narių), pagal KPI 6 straipsnio 4 dalyje numatytus kriterijus nustatyti įstaigos veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Bendrovė, vadovaudamasi KPI 6 straipsniu ir vykdydama jame nurodytą prievolę bei vadovaudamasi Vilniaus miesto savivaldybės mero 2020 m. rugsėjo 2 d. potvarkiu „Dėl darbo grupės korupcijos pasireiškimo savivaldybės administracijos veikos srityse tikimybei nustatyti sudarymo“, teikia korupcijos pasireiškimo tikimybės Bendrovėje nustatymo išvadą.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atliko Personalo ir veiklos administravimo skyriaus vadovė Agnė Panavaitė-Vainauskienė.

PRIDEDAMA. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo.

Direktorė

Rasa Čeponytė

VILNIAUS VYSTYMO
KOMPANIJA

IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

2020 m. rugsėjis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – **KPJ**) 6 straipsniu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ 2019 m. rugsėjo mėnesį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės UAB „Vilniaus vystymo kompanija“ (toliau – **Bendrovė**) nustatymas. *Analizuotas laikotarpis 2019 m. rugsėjo 30 d. – 2020 m. rugpjūčio 31 d.*

Tikslas: nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidų korupcijai pasireikšti Bendrovei organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus.

Uždaviniai:

1. Nustatyti analizuojamos srities reglamentavimo trūkumus;
2. Nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius;
3. Pasiūlyti analizuojamoje veiklos srityje korupcijos riziką ir jos veiksnius mažinančias priemones.

Objektas: Bendrovės veikla organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus.

Siekiant įvertinti koks yra realus korupcijos rizikos laipsnis vertinamoje Bendrovės veikloje, buvo analizuojami teisės aktai, reguliuojantys Bendrovės viešuosius pirkimus ir vidaus norminiai dokumentai:

- Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas);
- Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97
- Bendrovės darbo tvarkos taisyklės (nauja redakcija patvirtinta 2019 m. gruodžio 10 d.);
- Skyrių nuostatai, pareigybių aprašymai;
- Bendrovės viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas (nauja redakcija patvirtinta 2019 m. sausio 21 d. direktoriaus įsakymu Nr. 14/1);
- Bendrovės viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas (patvirtintas 2019 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. 151/4);
- Bendrovės direktoriaus 2018 m. sausio 10 d. įsakymas Nr. 7 „Dėl privačių interesų deklaravimo asmenims, dalyvaujantiems viešuosiuose pirkimuose“.

Analizei atlikti naudojami dokumentų analizės, palyginimo, pokalbio su atsakingais darbuotojais, atsakingų skyrių vadovais **metodai**, leidę nustatyti Bendrovės veiklos srities atitiktis **KPJ** 6 straipsnio 4 dalyje nurodytiems kriterijams (toliau – **Kriterijai**).

Pagal **KPJ** valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jeigu atitinka vieną ar kelis iš šių Kriterijų:

- 1) padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;

- 2) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;
- 3) atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;
- 4) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- 5) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;
- 6) naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija;
- 7) anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Vertinant analizuojamą Bendrovės veiklos sritį pagal:

- **1 kriterijų: Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:**

Per analizuojamąjį laikotarpį Bendrovės veikloje *nebuvo* KPI 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejų. Taip pat nebuvo užfiksuoti teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

- **2 kriterijų: Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.**

Bendrovė *nevykdo* veiklos, skirtos prižiūrėti, kaip jai nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų analizuojamoje srityje.

- **3 kriterijų: Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.**

Buvo išanalizuoti Bendrovės veiklą bei darbuotojų funkcijas ir atsakomybę reglamentuojantys teisės aktai. Surinktų duomenų visuma leidžia daryti išvadą, kad Bendrovės veikla, darbuotojų funkcijos, atsakomybė bei kontrolė yra pakankamai išsamiai reglamentuoti: Bendrovė vykdo tikslus, kurie patvirtinti Bendrovės valdyboje ir atitinka Bendrovės veiklos profilį. Bendrovės darbuotojų komanda ir atskirų darbuotojų pareigybės yra suformuotos taip, kad būtų veiksmingai įgyvendinami Bendrovės uždaviniai ir funkcijos. Bendrovės darbuotojų pareigybės aprašymuose darbuotojams nustatytos darbo funkcijos, yra tiesiogiai susijusios su struktūriniu padaliniui (skyriui) keliamais uždaviniais, jam deleguotoms vykdyti veiklomis.

Skyrių darbuotojai yra pavaldūs ir atskaitingi skyriaus vadovui, skyriaus vadovai pavaldūs ir atskaitingi yra Bendrovės direktoriui. Bendrovėje nustatyti aiškūs subordinaciniai ryšiai, kurie vadovaujančias pareigas užimantys asmenys atsakingi už jiems pavaldžių darbuotojų veiklos produktų revizavimą, patikrą.

Kontrolė Bendrovės viešųjų pirkimų srityje vykdoma tokiomis priemonėmis:

- Yra sudaryta pastovi viešųjų pirkimų komisija (pirkimai VMS įgaliojimų pagrindu, tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų procedūroms);
- Viešųjų pirkimų komisija (nenuolatinė komisija) yra sudaroma atskiriems vykdomiems pirkimams (Bendrovės vidaus pirkimai);
- Bendrovėje direktoriaus 2018 m. sausio 10 d. įsakyme Nr. 7 „Dėl privačių interesų deklaravimo asmenims, dalyvaujantiems viešuosiuose pirkimuose“ bei darbuotojų darbo sutartyse yra reglamentuota prievolė darbuotojams, paskirtiems į komisijos narius, deklaruoti privačius interesus, taip pat nustatyta darbuotojų nušalinimo nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, galinčius sukelti interesų konfliktą, tvarka.
- Visi Bendrovėje sudaromų viešųjų pirkimų komisijų nariai, pirkimų iniciatoriai pasirašo konfidencialumo ir nešališkumo pasižadėjimus / deklaracijas;
- Viešųjų pirkimų komisijos nariai yra nuolat informuojami apie pareigą nusišalinti esant galimam interesų konfliktui arba yra nušalinami, jei kyla grėsmė galimam interesų konfliktui atsirasti.

Pagrindinis vidaus teisės aktas, reglamentuojantis viešųjų pirkimų vykdymą Bendrovėje yra Bendrovės viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas (nauja redakcija patvirtinta 2019 m. sausio 21 d. direktoriaus įsakymu Nr. 14/1, toliau –

Pirkimų aprašas), kuriame detaliai numatytas viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų sąrašas, reglamentuojamas Bendrovės viešųjų pirkimų planavimas, inicijavimas, organizavimas ir atlikimas, numatyti pirkimo vykdytojų paskyrimo principai, viešinimo tvarka.

Vadovaujantis Pirkimų aprašu, Bendrovės viešųjų pirkimų procesą galima skirstyti į kelis etapus: 1. Viešųjų pirkimų planavimas. 2. Viešųjų pirkimų inicijavimas ir organizavimas. 3. Pirkimų vykdymas. 4. Ataskaitų apie pirkimus rengimas ir viešinimas. 5. Sudarytų viešųjų pirkimų sutarčių vykdymas.

Bendrovėje viešuosius pirkimus vykdo Bendrovės direktoriaus įsakymu sudaryta 1. Nuolatinė viešųjų pirkimų komisija (tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų procedūroms), 2. Nenuolatinė komisija (sudaroma atskiru Bendrovės direktoriaus įsakymu toms procedūroms, kurių neatlieka nuolatinė komisija), 3. Pirkimų organizatorius (mažos vertės pirkimų procedūroms vykdyti).

Pirkimų apraše pakankamai aiškiai ir konkrečiai nurodyti atvejai, kuriais pirkimus atlieka viešojo pirkimo komisijos ir pirkimų organizatorius. Pastebima, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra labiausiai reali tais atvejais, kai pirkimą atlieka pirkimų organizatorius, kadangi pirkimo užduoties peržiūra ir kontrolės funkcijos yra formalios ir pasigendama aiškesnio mechanizmo, leidžiančio užduoties pirkimui rengimo metu įsitikinti ar egzistuoja realus poreikis pirkimo objektui taip pat, ar organizatoriaus pateikti dokumentai nesudaro prielaidų tiekėjų konkurencijos ribojimui, taip pat, ar objekto pirkimo vertė yra pagrįsta. Dėl to, stiprintinas kontrolės mechanizmas, aiškiau reglamentuojant pirkimų organizatoriaus teises ir pareigas dėl pirkimų poreikio bei įsigijimo vertės pagrindimo.

Bendrovės viešųjų pirkimų komisijų darbą reglamentuoja Bendrovėje patvirtintas Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas, nustatantis komisijos darbo tvarką, funkcijas, teises ir pareigas. Neatitikimų ar korupcijos tikimybės šioje dalyje nėra.

Be kita ko – Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas numato pareigą nariams dalyvauti komisijos darbe tik pasirašius 2019 m. sausio 21 d. Bendrovės direktoriaus įsakymu Nr. 14/1 patvirtintą konfidencialumo pasižadėjimą ir 2017 m. birželio 23 d. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 1S-93 patvirtintą Nešališkumo deklaraciją ir Konfidencialumo pasižadėjimą.

Taigi, atsižvelgiant į šiuo metu esantį teisinį reglamentavimą, galima teigti, kad Bendrovėje vieši ir privatūs interesai yra deklaruojami laikantis teisės aktų nuostatų ir, kad Bendrovėje interesų konfliktų prevencija vykdoma pakankamai gerai ir korupcijos pasireiškimo tikimybės šiuo aspektu nėra.

Išanalizavus aukščiau paminėtus, viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą reglamentuojančius dokumentus, konstatuotina, kad viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų sąrašas, šių asmenų funkcijos ir pareigos viešuosiuose pirkimuose yra reglamentuotos pakankamai išsamiai, o numatyta atsakomybė už konkrečių funkcijų vykdymą ir diskrecija už sprendimų priėmimą yra išskaidyta tokiu būdu, kad nė vienam iš pirkimuose dalyvaujančių subjektų nėra palikta plati diskrecijos teisė priimant sprendimus, susijusius su Bendrovės vykdomais viešaisiais pirkimais.

2020 m. birželio 29 d. Bendrovės valdybos sprendimu patvirtinus naują Bendrovės struktūrą, buvo atskirtos Viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymo skyriaus funkcijos, įsteigiant du atskirus Viešųjų pirkimų ir Statybos teisės ir sutarčių valdymo skyrius. Tokiu būdu užtikrinama Viešųjų pirkimų skyriaus rengiamų viešųjų pirkimų dokumentų kokybės kontrolė ir atitiktis Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis.

Taip pat, įsigaliojusius naujiems teisės aktams, ar jų pakeitimams, reglamentuojantiems viešuosius pirkimus, atitinkamai tikslinami, papildomai ruošiami ar panaikinami atskiri dokumentai, reikalingi sėkmingam viešųjų pirkimų procedūrų ir sudarytų sutarčių dėl viešojo pirkimo būdu įsigytų objektų vykdymui. Taip pat, Bendrovėje periodiškai peržiūrimas joje parengtas viešųjų pirkimų dokumentų paketas, standartinių pirkimo sutarčių sąlygos. Parengti sutarčių projektai derinami Bendrovės viduje, tarp atsakingų skyrių darbuotojų ir vadovų, taip pat su Vilniaus miesto

savivaldybės Viešųjų pirkimų skyriumi (statybos rangos darbų, projektavimo paslaugų viešieji pirkimai pagal Vilniaus miesto savivaldybės įgaliojimą). Už Bendrovės vidinių teisės aktų atitiktį Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymui atsakingi Viešųjų pirkimų ir Statybos teisės ir sutarčių valdymo skyriai.

Pažymėtina, kad per analizuojamą laikotarpį Bendrovės direktoriaus 2019 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. 214 buvo patvirtinta Bendrovės korupcijos prevencijos politika ir, kad vykdant Viešųjų pirkimų įstatymą bei siekiant maksimaliai užtikrinti skaidrumą, Bendrovė skelbia informaciją apie vykdomus ir planuojamus viešuosius pirkimus Bendrovės interneto puslapyje, o taip pat prieš paskelbiant skelbiamus viešuosius pirkimus, Bendrovė CVP IS sistemoje viešina pirkimų objektų technines specifikacijas.

Apibendrinant, darytina išvada, kad Bendrovės veikla organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus yra išsamiai reglamentuota, taip pat, kad vertinamoje srityje vidaus kontrolės sistema funkcionuoja tinkamai ir rizika korupcijai pasireikšti joje yra minimali. Bendrovėje nustatyti veikos procesai ir vidaus kontrolės procedūros padeda užtikrinti, kad būtų suderinti Bendrovėje dirbančių asmenų privatūs ir viešieji interesai, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešųjų interesų užtikrinimui.

- **4 kriterijų. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.**

Bendrovei *nesuteikti* įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

- **5 kriterijų. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.**

Vertinama, kad įstaigos veikla atitinka šį kriterijų, kai (įstaigos padaliniais, įstaigos valdymo sričiai priklausančiais įstaigais, atskiriems valstybės tarnautojams ar darbuotojams) suteikti įgaliojimai savarankiškai priimti sprendimus, susijusius su valstybės ar savivaldybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, viešaisiais pirkimais, taip pat sprendimus administracinio reglamentavimo, administracinių paslaugų teikimo, viešųjų paslaugų teikimo administravimo srityje, kai šie sprendimai susiję kelių rūšių visuomeninių santykių reguliavimu ir (ar) kitų įstaigų valdymo sritimi ar kompetencija, tačiau teisės aktai nenustato prievolės derinti juos su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis ir (ar) nereikia kitos įstaigos patvirtinimo.

Analizuojamu laikotarpiu Bendrovė priėmė savarankiškus sprendimus, susijusius su viešųjų pirkimų organizavimu ir vykdymu, ir šie sprendimai nereikalauja papildomo derinimo su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis, nereikalauja kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo. Dėl to, viešųjų pirkimų sritis formaliai yra priskirtina prie tų veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė.

- **6 kriterijų: Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.**

Per analizuojamąjį laikotarpį Bendrovė savo veikloje *neturėjo* sričių, kurios būtų susijusios su įslaptintos informacijos gavimu, naudojimu ir apsauga, o turima bei valdoma informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

- **7 kriterijų: Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.**

Bendrovės veiklos atitiktis šiam kriterijui vertinama tik tuo atveju, jei Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) teisės aktų nustatyta tvarka atliko korupcijos rizikos analizę įstaigoje ir jos vadovui pateikė išvadą dėl korupcijos rizikos analizės. STT *nėra* atlikusi korupcijos rizikos analizės Bendrovėje.

Konstatuotina, kad nors formaliai viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo sritis korupcijos pasireiškimo požiūriu yra rizikinga ir šioje srityje korupcijos pasireiškimo galimybė egzistuoja, tačiau realiai ji nėra didelė ir yra mažinama organizuojant bei įgyvendinant Bendrovės veiklą ir sprendimų priėmimo bei kontrolės procedūras. Taip pat korupcijos atsiradimą vertinamoje srityje mažina išsamiai reglamentuotas viešųjų pirkimų procesas tiek Lietuvos Respublikos teisės aktuose (Viešųjų pirkimų įstatymas, Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 patvirtintas Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas), tiek lokalinuose Bendrovės norminiuose dokumentuose.

Siekdama mažinti korupcijos pasireiškimo galimybę viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityje, Bendrovė peržiūrės esamas ir svarstys papildomas priemones korupcijos pasireiškimo rizikai valdyti, tobulins lokalius teisės aktus siekiant detalai apibrėžti Bendrovės darbuotojų įgaliojimus, teises ir atsakomybę už netinkamą pareiginių funkcijų vykdymą ir kt. Taip pat numatoma patvirtinti darbuotojų etikos kodeksą, įdiegti papildomas nešališkumo ir interesų valdymo priemones, stiprinti vidaus kontrolės priemones. Bendrovė skirs reikšmingą dėmesį darbuotojų antikorpuciniam švietimui, bendradarbiavimui su korupcijos prevenciją vykdančiais VMS skyriais bei kitomis institucijomis, atliks darbuotojų pateiktų viešųjų ir privačiųjų interesų deklaracijų analizę.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-10-30 Nr. A51-138268/20(3.3.2.4E-AD24)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Tatjana Rusenko, Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyriaus vedėja, Korupcijos ir nusižengimų prevencijos skyrius
Sertifikatas išduotas	TATJANA,RUSENKO LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-28 13:36:52 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-10-28 13:37:07 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-28 10:41:47 – 2025-01-26 23:59:59
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Povilas Poderskis, Administracijos direktorius, Administracijos direktorius
Sertifikatas išduotas	POVILAS PODERSKIS, Vilniaus miesto savivaldybės administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-28 14:50:11 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-10-28 14:50:17 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-09-25 10:40:08 – 2021-09-24 10:40:08
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Remigijus Šimašius, Vilniaus miesto savivaldybės Meras
Sertifikatas išduotas	REMIGIJUS ŠIMAŠIUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-30 12:47:54 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-10-30 12:48:06 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-02-13 10:10:18 – 2021-02-12 10:10:18
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, i.k.188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:17:37 iki 2021-12-26 14:17:37
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	14
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.34
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-10-30 13:20:46)
Paieškos nuoroda	–

DETALŪS METADUOMENYS**Papildomi metaduomenys**

Nuorašą suformavo 2020-10-30 13:20:47 Dokumentų valdymo sistema „Avily“